

Delutredning:

Kulturminner og kulturmiljø

Utredningen består av to rapporter:

**Rapport 1: Kulturminner
og kulturhistorie på Gimsøy**

NIKU, 2005

**Rapport 2: Konsekvens-
utredning for kulturminner
og miljø**

NIKU, 2010

Rapport Arealplan 09/05

Vindkraftverk på Gimsøy.

Kulturminner og kulturhistorie på Gimsøy,
Vågan kommune.

Alma Thuestad

niKU

Forsidebilde: Utsikt til planområdet vestre del sett fra Smedvika på vestsiden av Sundklakkstraumen. Foto: Elin R. Myrvoll.

Forord.

I forbindelse med Nordkraft Vind AS sine planer for vindkraftverk på Gimsøy i Vågan kommune, har NIKU utarbeidet en rapport med oversikt over kjente automatisk fredete kulturminner (samiske og andre) og nyere tids kulturminner (samiske og andre) innenfor planområdet. Rapporten omfatter også en vurdering av potensialet for hittil ikke kjente kulturminner.

Elin Rose Myrvoll (NIKU) har foretatt kvalitetssikring.

Tromsø 11.11.05.

Alma Thuestad.

Innholdsfortegnelse

Sammenfatning.	5
<i>Gimsøy, Vågan kommune.</i>	5
2 Metodikk.	6
2.1 Informasjon.	6
2.2 Kulturminner.	6
2.3 Vurdering av potensial for kulturminner.	6
3 Gimsøy, Vågan kommune.	7
3.1 Planområde.	7
3.2 Kulturhistorisk oversikt.	9
3.3 Automatisk fredete og nyere tids kulturminner (samiske og andre).	12
3.4 Potensielle områder for funn av hittil ukjente automatisk fredete og nyere tids kulturminner (samiske og andre).	16
4 Kilder.	17

Figurliste.

Figur 1: Oversiktskart over Gimsøy i Vågan kommune med planområde avmerket.	7
Figur 2: Oversiktsbilde over Vikspollen med Hoven i bakgrunnen. Foto: Elin R. Myrvoll.	8
Figur 3: Oversiktsbilde over myrene mellom Vik og Årrstrand. Foto: Elin R. Myrvoll.	8
Figur 4: Utsnitt av bosettingskart for henholdsvis eldre jernalder, ca. 0-600 e.Kr. (t.v.) og yngre jernalder, ca. 600-1050 e.Kr. (t.h.) (Bertelsen 1985: 83, 113).	9
Figur 5: Oversikt over gravminner på Gimsøy (Askeladden).	9
Figur 6: Tunanlegg på "Raet" med Vinje i bakgrunnen.	10
Figur 7: Bosettingskart for henholdsvis høymiddelalder med maksimum bosetting på 1200-tallet e.Kr. (t.v.) og sen middelalder, ca. 1350-1500 e.Kr. (t.h.) (Bertelsen 1985).	11
Figur 8: Automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet.	12
Figur 9: "Gravholmen". Foto: Elin R. Myrvoll.	13
Figur 10: Gammetuft på Årrstranda. Foto: Elin R. Myrvoll.	13
Figur 11: Utsikt mot Vikspollen og ID 27610 og 63229. Foto: Elin R. Myrvoll.	14
Figur 12: Område med nausttufter. Foto: Elin R. Myrvoll.	14
Figur 13: Nyere tids kulturminner, tapte kulturminner og kulturminner med uavklart status innenfor planområdet.	15

Sammenfatning.

Gimsøy, Vågan kommune.

Det er registrert 4 kjente lokaliteter med til sammen 17 automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet. Ytterligere 3 kjente kulturminner er i dag tapt. Andre registreringer er 2 lokaliteter med nyere tids kulturminner.

Planområdet ligger i et geografisk område kjent for omfattende og rike spor fra forhistorisk og historisk tid. Områdets kulturhistorie knyttes i særlig grad til bosetting og virksomhet i jernalder og middelalder.

Samlet sett vurderes planområdet å ha middels-stort potensial for funn av hittil ukjente kulturminner. Potensialet for kulturminner vurderes å være størst i strandnære områder og i enkelte tørrere områder mellom Vik og Årrstranda.

Eldre steinalder – lite potensial.

Yngre steinalder – middels potensial.

Jernalder – stort potensial.

Middelalder – middels potensial.

Samisk – middels potensial.

Etterreformatorisk – middels potensial.

1 Innledning.

I forbindelse med planlagt vindkraftverk på Gimsøy, Vågan kommune, har Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) fått i oppdrag å utføre en kulturminneundersøkelse vedrørende planområdet. Undersøkelsesområdet avgrenses av planområdets utstrekning.

Undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens § 9 er ikke oppfylt gjennom NIKUs befaring i planområdet. Denne rapporten er ikke en konsekvensutredning da den ikke inneholder vurderinger av verdi, omfang og konsekvenser.

Rapporten er utført i henhold til avtaledokument mellom NIKU og Nordkraft Vind AS, datert 06.07.2005 og inneholder:

- Beskrivelse og kartfesting av kjente automatisk fredete kulturminner (samiske og andre).
- Beskrivelse og kartfesting av kjente nyere tids kulturminner (samiske og andre).
- Vurdering av potensialet for funn av nye automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet.

2 Metodikk.

2.1 Informasjon.

Rapporten er basert på gjennomgang av forskjellige kulturminnedatabaser (Askeladden, Sefrak og Arkeolands løsminneregister), skriftlige kilder og feltundersøkelse.

En feltundersøkelse i form av en generell overflatebefaring av planområdet ble utført i 2005 av Elin Rose Myrvoll (NIKU). Befaringen ble blant annet utført med sikte på å vurdere potensialet for funn av hittil ukjente automatisk fredete kulturminner og nyere tids kulturminner.

2.2 Kulturminner.

Kulturminner defineres av lov om kulturminner av 1978 (kulturminneloven) som alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjoner til.

Ifølge kulturminneloven er kulturminner eldre enn 1537 og samiske kulturminner eldre enn 100 år automatisk fredet. Begge benevnes i det følgende som *automatisk fredete kulturminner*. Kulturminner som er yngre enn 1537, eller yngre enn 100 år og ikke samiske, er ikke fredet ved lov og omtales som *etterreformatoriske* eller *nyere tids kulturminner*. Nyere tids kulturminner kan være vedtaksfredet.

Kulturminner hvis ID-nummer oppgis i teksten, refererer til *Askeladdens* ID-nummer.

2.3 Vurdering av potensial for kulturminner.

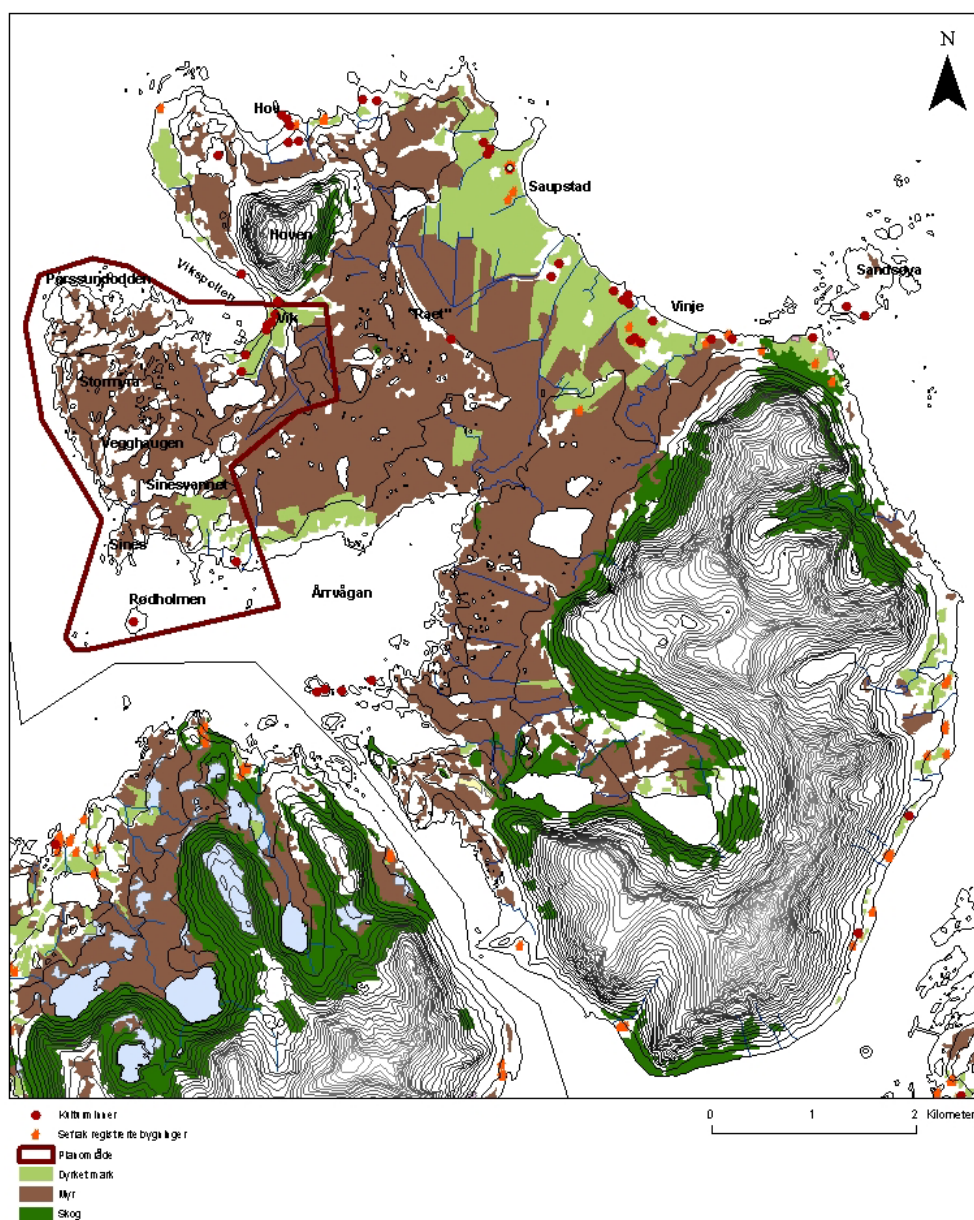
Vurdering av potensial for hittil ukjente kulturminner er gjort på bakgrunn av feltundersøkelse, kunnskap om Lofoten og Vesterålenes kulturhistorie og kjente kulturminner innenfor planområdet og på Gimsøy som helhet.

Vurdering er gitt etter følgende skala: liten – middels – stor.

3 Gimsøy, Vågan kommune.

3.1 Planområde.

Gimsøya Vindkraftverk planlegges lagt til Gimsøy mellom Austvågøy og Vestvågøy i Lofoten. Planområdet er omkring 3,5 km² stort og ligger vest på øya. I øst følger planområdet grovt sett grensene til et naturreservat (Gimsøymyrene) mellom Årrstranda i sør og Vik i nord. Sundklakkstrømmen avgrenser området i vest (Fig.1).

Figur 1: Oversiktskart over Gimsøy i Vågan kommune med planområde avmerket.

Gimsøy veksler mellom fjellområder og lavtliggende, forholdsvis flate myrområder med stedvise tørre bergknauser. En kraftig strandvoll ("Raet") går mellom øyas nordlige og sørlige deler.

Figur 2: Oversiktsbilde over Vikspollen med Hoven i bakgrunnen.
Foto: Elin R. Myrvoll.

Over hele øya finnes en rekke større og mindre vann. Planområdet er beskrevet som myr med tørre rygger og en rekke vann innimellom. Området er hovedsaklig flatt med god sikt i alle retninger.

Figur 3: Oversiktsbilde over myrene mellom Vik og Årrstrand.
Foto: Elin R. Myrvoll.

3.2 Kulturhistorisk oversikt.

Det er ikke gjort funn fra eldre steinalder (10 000 – 4 500 før nåtid) på Gimsøy eller øyene omkring. Sannsynligvis kan dette settes i sammenheng med havstigning etter innlandsisens avsmelting. I dette området steg havnivået 12-13 meter i løpet av en 2-3000 år lang periode frem til for omkring 6000-6500 år siden. Eldre steinalderlokaliteter ligger derfor trolig under dagens havnivå eller strandavsetninger.

I Lofoten er det gjort funn fra yngre steinalder (4 500-1 800 før nåtid) på nesten alle større øyer. Både i Vågan og Vestvågøy kommune er det funnet gjenstander og boplasser fra denne tiden. I Vågan kommune er det registrert 21 kulturminner fordelt på 17 steinalderlokaliteter. Fra Gimsøy kjenner man funn av gjenstander som avslag av flint, en pilspiss og kniv av skifer. På Vestvågøy kommune kjennes 62 kulturminner fordelt på 27 steinalderlokaliteter. I dette området er bosetting i yngre steinalder hovedsakelig dokumentert ved havet. Eksempelvis ligger de fleste boplassene på Vestvågøy langs den fiskerike Nappstraumen.

Det er dokumentert bosetning fra steinalderens slutt og helt til moderne tid. Den første gårdsetablering på Vestvågøy skjer omkring 1000-500 f.Kr. Kontinuitet i gårdsbosetning går antagelig tilbake til samme periode også for Hov på Gimsøya.

Figur 4: Utsnitt av bosettingskart for henholdsvis eldre jernalder, ca. 0-600 e.Kr. (t.v.) og yngre jernalder, ca. 600-1050 e.Kr. (t.h.) (Bertelsen 1985: 83, 113).

Gravhauger/røyser er sammen med kulturminner som eksempelvis langhus, åkerreiner og rydningsrøyser ansett som sikre indikasjoner på gårdsbosetning i jernalder. Man kjenner i dag til et stort og mangfoldig arkeologisk materiale fra jernalder (0-1050 e.Kr.) på Gimsøy og øyene omkring. Kulturminner som tunanlegg, stornaust og tidlig kirkeetablering oppfattes som indikasjoner på høvdingdømme i jernalder. Områdene Hov, Vinje, Saupstad og Sandøya ligger nord på Gimsøy og er rike på fortidsminner. Norges nordligste runestein med en lengre leselig innskrift og to bautasteiner (ID- 18474, 48077) er funnet på Vinje. Man kjenner videre til flere gravfelt og en rekke enkeltstående gravrøyser og gravhauger (Fig. 5). Eksempelvis finnes gravfunn datert til 200-tallet e.Kr. på Hov.

Gravfelt	ID- 8686, 25117, 28055, 59509, 68127 og 68165
Enkeltstående gravrøyser	ID- 18544, 28142, 38117, 38057 og 48136
Enkeltstående gravhauger	ID- 8692, 28133 og 38122

Figur 5: Oversikt over gravminner på Gimsøy (Askeladden).

På en strandvoll som kalles "Raet" ligger ett ringformet tunanlegg (ID 8736) som består av 6 tufter. Anlegget er sannsynligvis fra eldre jernalder (folkevandringstid, 400-600 e.Kr.).

Figur 6: Tunanlegg på "Raet" med Vinje i bakgrunnen.

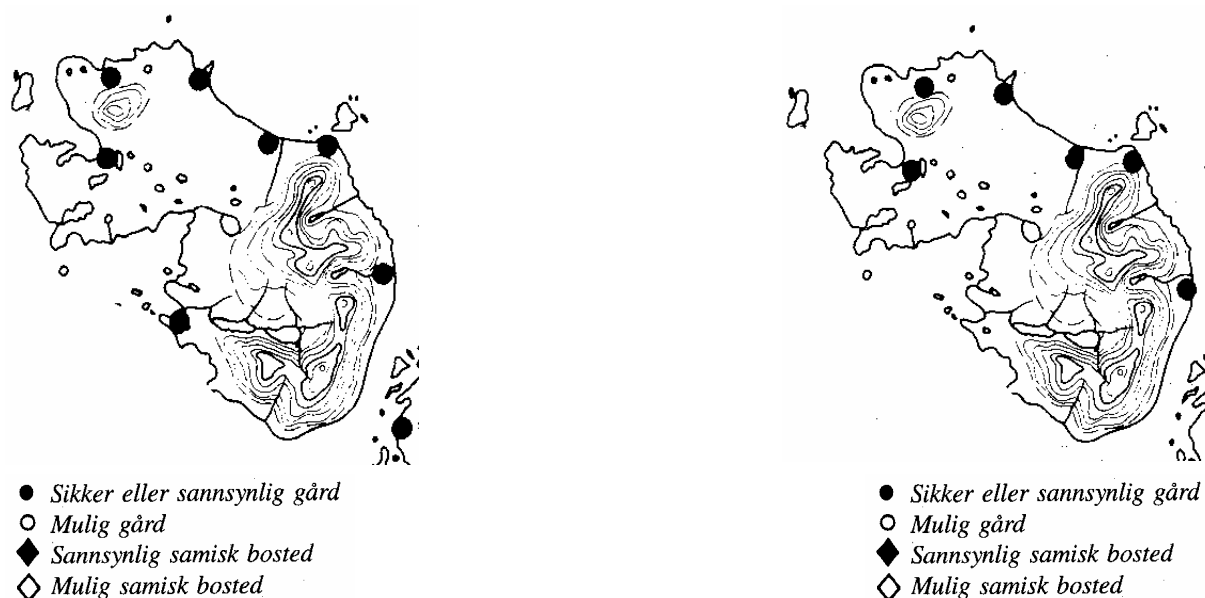
Foto: Elin R. Myrvoll.

I nærliggende områder er det funnet nausttufter (ID- 8778), og to stornaust (ID 38131). Med forbehold om at disse kulturminnene stammer fra forskjellige perioder, kan de regnes som tegn på at et høvdingdømme kan ha hatt sitt sentrum i dette området i jernalder. Gimsøy nevnes eksempelvis i Olav Tryggvasons saga der det sies at Tore Hjorth sannsynligvis bodde på Gimsøy.

Bosetning på Gimsøy og Lofoten for øvrig fortsetter i middelalder (1050-1536 e.Kr.). Kjente kulturminner i området fra denne perioden er for eksempel gårdshauger (ID- 38064, 48116). Eksistensen var basert på blandingsøkonomi med både selvberging og varebytte. Husdyrhold og åkerbruk var hovedsakelig til eget forbruk, mens et kommersielt fiske gav midler til innkjøp av korn, nødvendighetsvarer og betaling av skatt. Driftsformen med kombinasjon av jordbruk og fiske har vært vanlig i området langt opp i vår tid. Gårdshaugene kan i stor grad settes i sammenheng med det kommersielle fisket og vanlig gårdsbosetting.

Vågan er det eneste stedet i Nord-Norge nevnt som kjøpsted i middelalder. Vågan ligger i dagens Kabelvåg og var et administrativt og kulturelt senter fra omkring 1000-tallet og frem til Svartedauden (1350 e.Kr.), en posisjon som i stor grad var tilknyttet Lofotfisket. Handel med tørrfisk hvor fisken gikk via Bergen til markedene i Europa, hadde fått et visst omfang allerede på 1200-tallet. Handelen var tidlig kontrollert av hanseatene, men etter hvert tok kjøpmenn og borgere i Bergen og Trondheim kontroll over mye av handelen.

I Lofoten øker befolkningen til og med høymiddelalder (1200-tallet). På 1300- og 1400-tallet er det, bla. pga. pest og klimaforverring en befolkningskrise noe som medfører at flere gårder blir lagt øde (Fig. 7). På 1500-tallet var det igjen befolkningsvekst. På denne tiden anlegges en kirke på Vinje. Tidlig på 1600-tallet var nær sagt alle gårder i Lofoten som var aktuelle boplasser etter tidens forutsetninger i bruk. Befolkningsutviklingen videre kan generelt sies å følge kystområdene i Norge med stagnasjon i årene 1650-1750 og en ny befolkningsvekst etter 1750.

Figur 7: Bosettingskart for henholdsvis høymiddelalder med maksimum bosetting på 1200-tallet e.Kr. (t.v.) og sen middelalder, ca. 1350-1500 e.Kr. (t.h.) (Bertelsen 1985).

Områdets næringsvirksomhet forandret seg lite i løpet av middelalderen. Arbeidsmåte og båter, redskap og utstyr for en stor del likt fra 1500-tallet til langt ut på 1800-tallet. Størst betydning hadde overgangen til nye redskaper (line og garn) og utviklingen av fiskerilovgivning på slutten av 1700-tallet. Et annet trekk var fremveksten av fiskevær fra høymiddelalder (1350-1500 e.Kr.) og oppover. I løpet av 1500-tallet ble eksempelvis Vågan et viktig fiskevær, men ikke viktigere enn andre steder i Lofoten og Vesterålen.

Den dag i dag er Lofotfisket sentralt for området næringsliv. Andre sentrale næringsveier er oppdrettsnæring, jordbruk og forskjellig virksomhet tilknyttet turisme. Et viktig sentrum i dagens Lofoten er Svolvær på Austvågøy.

I krigsårene var det mye aktivitet i og omkring Lofoten og Vesterålen. Aktiviteten var imidlertid ikke spesielt fokusert på Gimsøy. By og tettsteder som Svolvær, Kabelvåg, Stamsund og Henningsvær var senter for mye tysk aktivitet. Svolvær var for eksempel Gestapos hovedsete i Lofoten og Vesterålen. Svolvær er også den by i Norge som har flest bunkere, stillinger og tunneler på 2 km².

Arkeologiske funn og samiske stedsnavn vitner om samisk aktivitet og bosetning i Lofoten og Vesterålen. Kilder forteller om samisk tilstedeværelse på Vestvågøy, både sjøsamer og samer som drev reindrift. Vestvågøy utgjorde ytterste øy i et område brukt til sommerbeite. Beiteområdene lå utenfor gårdsbosetting i lavlandet, fortrinnsvis på fjellet og i ubebodde daler. Samer drev ellers jordbruk, fiske og en allsidig utnyttelse av ressurser i utmark. Generelt holdt den samiske befolkningen til i fjordområder og utkantområder lite påaktet av den norske befolkningen. Stedsnavn som Reinhaugen, Finnkjerka og Finnvollen vitner om steder assosiert med samisk aktivitet.

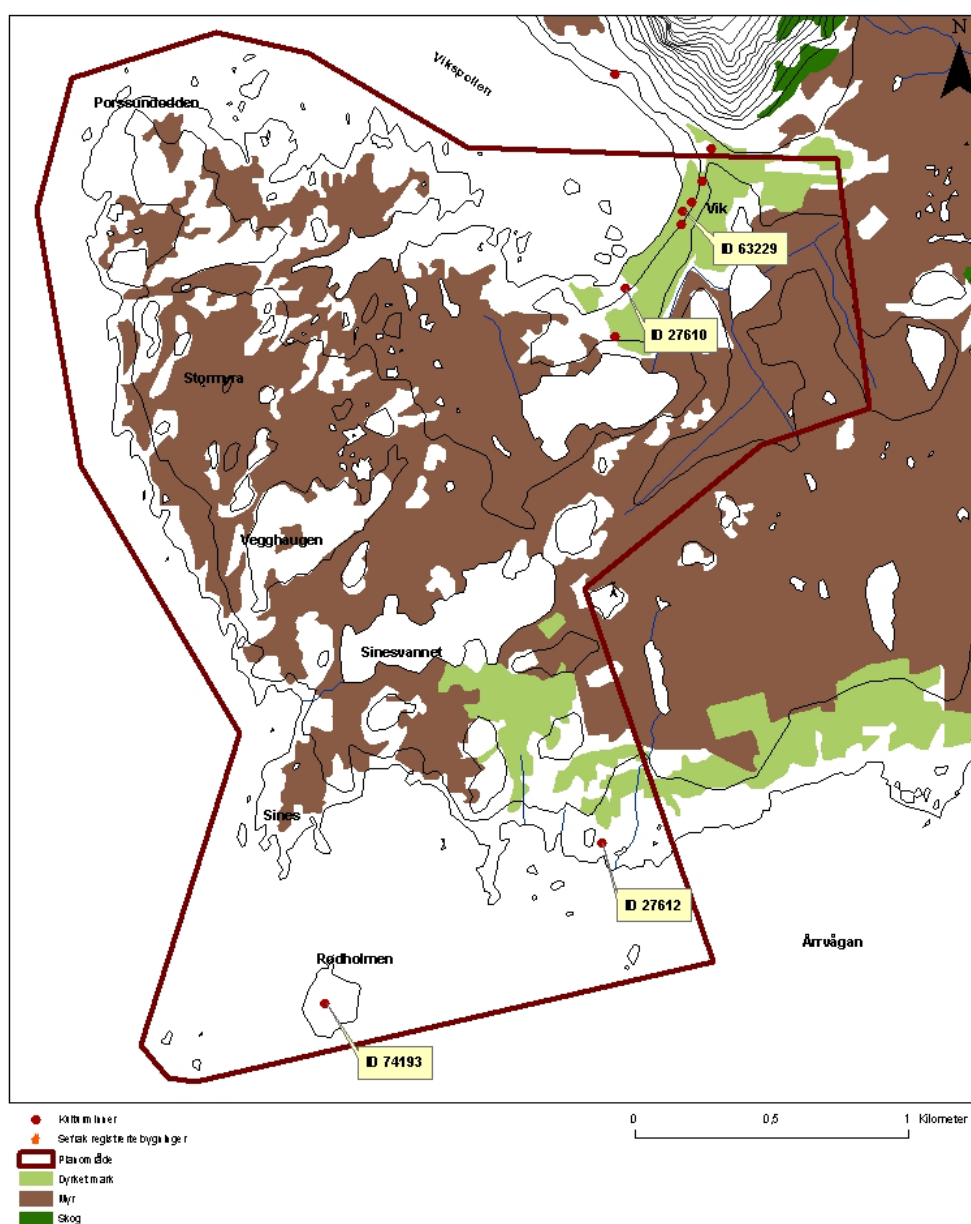
I høy- og senmiddelalder finnes spor etter samisk bosetning også andre steder i Lofoten, for eksempel på Andøya og vestsiden av Hinnøya. På bakgrunn av manntallet av 1701 kan man anta at den samiske befolkning i Lofoten var på 9 personer og 53 i Vesterålen. I 1801 antas det å ha vært omkring 450 samer i Vesterålen. Ut over 1800-tallet var imidlertid den samiske befolkningen i tilbakegang i Vesterålen. Denne tendensen har

blant annet sammenheng med at samisk etnisitet ble underkommunisert. Rent generelt kan man anta at den samiske befolkning i antall var betydelig færre i Lofoten enn i Vesterålen.

I Lofoten og Vesterålen brukes gammetufter som en indikasjon på samisk bosetning. Runde gammetufter kjennes fra slutten av 1200-tallet. På Gimsøy er en oval gammetuft registrert i planområdet (ID 27612). Gammer bygges i stor grad av lokalt tilgjengelige råmaterialer. I dette området bygde både samisk og norsk befolkning gammer, og dette kulturminnet er ikke en sikker indikasjon på samisk bosetning.

3.3 Automatisk fredete og nyere tids kulturminner i planområdet.

Det finnes 4 lokaliteter med til sammen 17 automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet (Fig. 8). I tillegg finnes informasjon om kulturminner som nå er tapt og nyere tids kulturminner.

Figur 8: Automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet.

I det følgende gis en oversikt over automatisk fredete kulturminner:

- ID 74193 – Rødholmen (Vik, Gnr. 55). Gravfelt med 13 gravrøyser. To av røysene er avlange på henholdsvis 13*10*2 m. og 14*4*1 m. Resten er rundrøyser på 3 til 6 m. i diameter og fra 0,2 til 1 m. høye.

Figur 9:
”Gravholmen”.
Foto: Elin R. Myrvoll.

- ID 27612 (Grønseth av Vik, Gnr./Bnr. 55/16). En gammetuft på 5 * 3,5 m. med en meter brede torvvoller.

Figur 10: Gammetuft på Årrstranda.
Foto: Elin R. Myrvoll.

- ID 27610
(Vik/Storvoll,
Gnr./Bnr. 55/6).
Et gravminne med
en jordbygd
gravhaug på 9 m. i
diameter og 1 m.
høy.

**Figur 11: Utsikt mot
Vikspollen og ID
27610 og 63229.
Foto: Elin R. Myrvoll.**

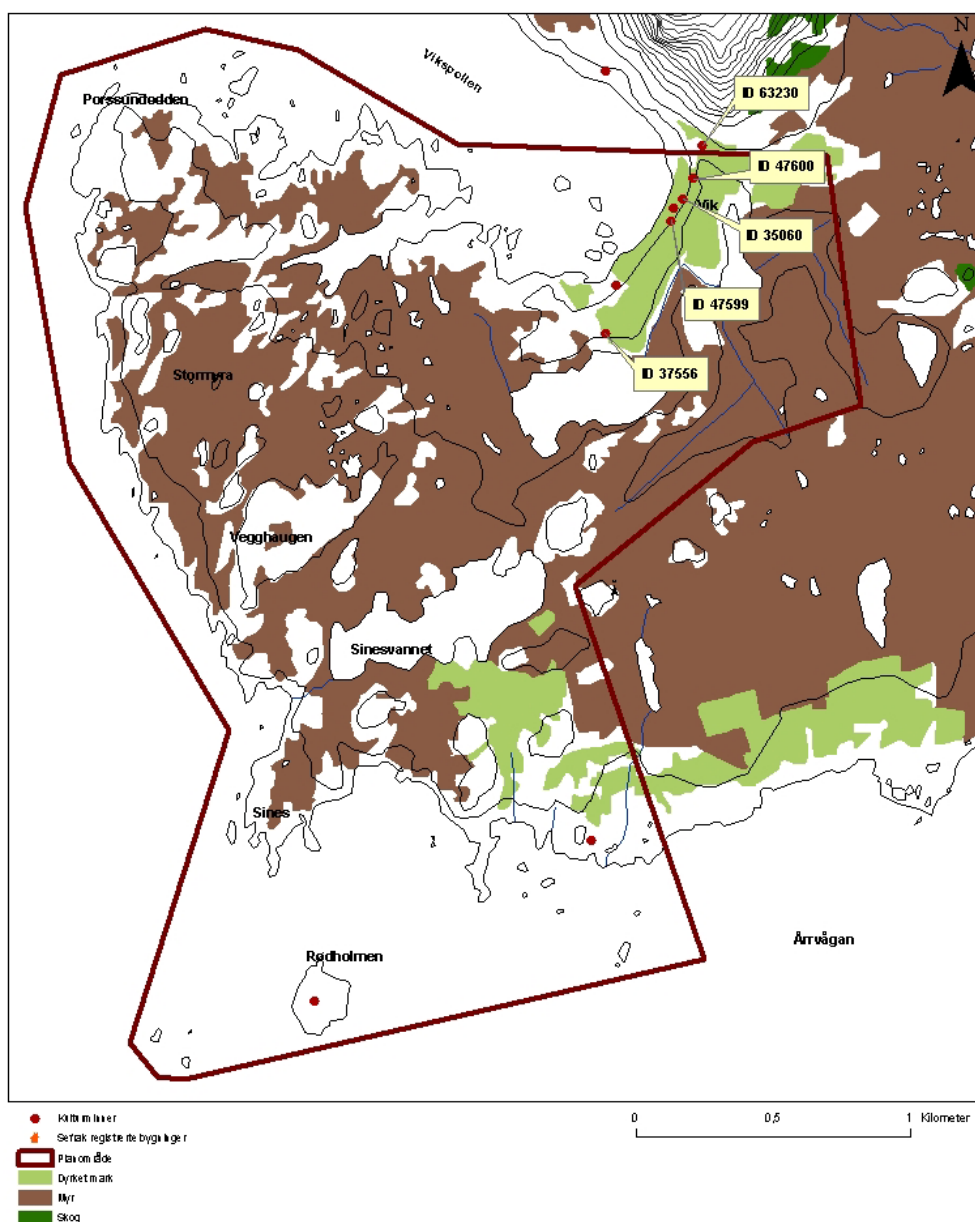

- ID 63229
(Vik/Storbakken
Gnr./Bnr. 55/1).
To nausttuffer
VNV-ØSØ orientert
på 13 * 3 m. og 16
* 4 m. (innvendige
mål). Veggvollene
som er av stein og
sandjord, er
omkring 2 m. brede
og mellom 0,2 og
0,3 m. høye.
Nausttuftene ligger
i dyrket mark og
kan være pløyd
bort. De ble ikke
gjenfunnet ved
befaring.

Figur 12: Område med nausttuffer. Foto: Elin R. Myrvoll.

Det er kjent 4 kulturminner i form av gravhaug/røyser som nå er tapt (Fig. 13). To nyere tids kulturminner i form av to brønner er kjent innenfor planområdet (Fig 13).

Figur 13: Nyere tids kulturminner, tapte kulturminner og kulturminner med uavklart status innenfor planområdet.

I det følgende gis en oversikt over tapte kulturminner/kulturminner med uavklart status:

- ID 47600 (Vik/Øverjord, Gnr./Bnr. 55/5). Gravminne, en oval gravhaug på 10 * 6 m. og 0,7 m. høy. Gravhaugen er nå tapt.
- ID 37556 (Vik/Storvoll, Gnr./Bnr. 55/8). Gravminne, rund røys. Gravhaugen er nå tapt. I samme område finnes informasjon om en langhaug (Gnr./Bnr. 55/6) som nå er tapt.
- ID 63230 (Vik/Yttervoll, Gnr./Bnr. 55/10). Gravminne, mulig rund jordblandet røys på 3,5 m. i diameter.

I det følgende gis en oversikt over nyere tids kulturminner:

- ID 47599 (Vik/Storbakken Gnr./Bnr. 55/1). Brønn.
- ID 35060 (Vik/Storbakken Gnr./Bnr. 55/1). Brønn.

3.4 Potensielle områder for funn av hittil ukjente automatisk fredete og nyere tids kulturminner (samiske og andre).

Gimsøya ligger i et område med omfattende spor etter bosetning i forhistorisk og historisk tid. Automatisk fredete og nyere tids kulturminner er kjent både i og omkring planområdet (Kap. 3.2 og 3.3). Menneskeskapte miljø hadde tidligere en nær tilknytning til landskap og ressurser. Eksempelvis har sjø og vassdrag vært viktige lokaliseringsfaktorer både for bosetting, næringsvirksomhet og ferdsel. På bakgrunn av områdets topografi, kulturhistorie, kjente kulturminner og befarings vurderes planområdet å klart ha potensial for funn av hittil ukjente kulturminner.

I planområdets sørlige deler er det en rekke nes som stikker ut i havet. Liknende forhold finnes også i Vikspollen hvor det også finnes en rekke små holmer som er landfast ved fjære sjø. Generelt har kystnære områder, da særlig tørre rygger og bergrabber langs hele kyststripen potensial. Ellers er det i myrområdene mellom Vik og Årrstranda oppstikkende bergknauser og tørre rygger med potensial for bla. gravfunn. Sørvest for Sinesvannet, ved utløpet av/eidet mellom Sinesvannet og havet kan finnes steinalderlokaliteter.

Myrpartiene synes å ha lite potensial for kulturminner.

- Eldre steinalder – lite potensial.
Grunnet havstigning etter istidens slutt er det lite trolig at man finner eldre steinalderlokaliteter i dette området.
- Yngre steinalder – middels potensial.
Steinalderens boplasser finnes ofte i tilknytning til vann og vassdrag. Det er potensial for steinalderlokaliteter ved eidet mellom Sinesvannet og Sundklakkstraumen og ellers på høyereliggende rygger.
- Jernalder – stort potensial.
Det er kjent en rekke kulturminner fra jernalder på Gimsøy og øyene omkring (Kap 3.2 og 3.3). Eksempelvis er det kjent en rekke lokaliteter langs Sundklakkstraumen noe som er en typisk lokalisering for bla. gravfelt/gravminner. Potensialet for å finne hittil ukjente kulturminner vurderes å være stort i sjønære områder, i Vikspollen og langs Sundklakkstrømmen. Videre er det et visst potensiale i tørrere områder mellom Vik og Årrstranda.
- Middelalder – middels potensial.
- Samisk – middels potensial.
- Nyere tids kulturminner – lite potensial.
Gimsøy og øyene omkring har en lang bosettingshistorie noe som bl.a. viser seg gjennom registrerte lokaliteter og bygninger i Askeladden og Sefrak. Imidlertid ble det under befarings ikke registrert bygninger som sannsynlig er verneverdige. Bygningsmassen er primært 1900-talls, men det utelukkes ikke at enkelte bygninger kan ha en eldre kjerne.

Samlet sett vurderes planområdet å ha middels-stort potensial for hittil ukjente kulturminner.

4 Kilder.

Skriftlige kilder:

Armstrong, Niall 2004: *Gamle veger og vegfar i Nordland fylke. Spor etter ferdsel fra middelalder og jernalder på Vestvågøya og Gimsøya.*

Upublisert hovedfagsoppgave.

Universitetet i Tromsø.

Bertelsen, Reidar 1985: *Lofoten og Vesterålens historie. Fra den eldste tida til ca. 1500 e.Kr.*
Kommunene i Lofoten og Vesterålen.

Bottolfsen, Øystein 1995: *Lofoten og Vesterålens historie. 1700-1837.*

Fiskerbondesamfunnet.

Kommunene i Lofoten og Vesterålen.

Hansen, L. I. & Olsen, B. 2004: *Samenes historie – fram til 1750.*

Cappelen Akademisk Forlag.

Holdø, Eline 2004: *Samer og bumenn i Vesterålen – en analyse av problemer ved arkeologisk forskning på identitet.*

Upublisert hovedfagsoppgave.

Universitetet i Tromsø.

Lindbekk, Kari 1978: *Lofoten og Vesterålens historie. 1500-1700. Det lå muligheter i strevet.*
Kommunene i Lofoten og Vesterålen.

Nilsen, Gørill 1997: *Jernaldernaust på Vestvågøy i Lofoten.*

Stensilserie B, 1997 nr 49

Universitetet i Tromsø

Johansen, Olav Sverre 1990: *Synspunkter på jernalderens jordbrukssamfunn i Nord-Norge.*

Stensilserie B nr 29

Universitetet i Tromsø

Simonsen, Povl 1991: *Fortidsminner nord for polarsirkelen.*

Universitetsforlaget

Askeladden <http://askeladden.ra.no>

SEFRAK (Sekretariatet for registrering av faste kulturminner i Norge). Statens bygningsregister (GAB/SEFRAK). Statens Kartverk.

Arkeoland <http://www.arkeoland.uib.no>

NIKU Oppdragsrapport 105/2010

Gimsøy Vindpark

Konsekvensutredning for kulturminner og kulturmiljø

Alma Thuestad

Forsidebilde: Ringformet tunanlegg (Id 8736) som ligger på "Raet". Vinje sees i bakgrunnen.
Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.

Forord

Norsk Institutt for Kulturminneforskning (NIKU) har fått i oppdrag å utarbeide en konsekvensutredning for kulturminner og kulturmiljø i forbindelse med utbyggingsplaner for Gimsøy Vindpark på Gimsøya i Vågan kommune i Nordland. Oppdragsgiver er Nordkraft Produksjon AS. Utredningen omfatter automatisk fredete og nyere tids kulturminner og kulturmiljø, samiske og andre.

Inger Marie Holm-Olsen (NIKU) har foretatt kvalitetssikring av rapporten.

Undertegnede vil rette en takk til alle som har bidratt med opplysninger i forbindelse med denne utredningen.

Tromsø, mai 2010
Alma Thuestad

Sammenfatning

Innledning

Nordkraft Produksjon AS arbeider med planer for Gimsøy Vindpark i Vågan kommune i Nordland. Norsk Institutt for Kulturminneforskning (NIKU) har i denne forbindelse fått i oppdrag å gjennomføre en konsekvensutredning for automatisk fredete og nyere tids samiske og andre kulturminner og kulturmiljø.

Utredningen skal belyse viktige konsekvenser av det planlagte tiltaket for eventuelt berørte kulturminner og kulturmiljø. Utredningen er gjennomført i henhold til avtaledokument mellom Nordkraft Produksjon AS og NIKU, datert 30.09.2009, det som følger av Riksantikvarens *Rettleiar for Kulturminne og kulturmiljø i konsekvensutgreiingar* (2003) og forskrift om konsekvensutredninger (FOR 2009-06-26-855), samt NVEs veiledere 2/2004 og 3/2008.

Undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens § 9 er ikke oppfylt gjennom konsekvensutredning eller NIKUs befaring i området, det vil si at planområdet er ikke å betrakte som endelig undersøkt med hensyn til automatisk fredete kulturminner.

Datagrunnlag og metode

Konsekvensutredningen er basert på offentlige databaser (Askeladden og SEFRAK), skriftlige og muntlige kilder, samt NIKUs overflatebefaring i området. Utredningen tar for øvrig utgangspunkt i rapporten *Vindkraftverk på Gimsøy. Kulturminner og kulturhistorie på Gimsøy, Vågan kommune* (Thuestad 2005).

Verdivurdering av kulturmiljø gjøres i henhold til Riksantikvarens rettleider *Kulturminne og kulturmiljø i konsekvensutgreiingar* (2003). Kulturminner og kulturmiljø er vurdert på bakgrunn av kvaliteter tilknyttet kunnskapsverdi, opplevelsesverdi og bruksressurs. Verdi er gitt etter en tredelt skala: Liten – Middels – Stor.

Omfang er en vurdering av hvilke endringer et planlagt tiltak antas å kunne medføre for kulturminner og kulturmiljø. Omfang vurderes for områder hvor det antas at kulturminneverdier direkte og/eller indirekte kan påvirkes av tiltaket.

Direkte innvirkning innebærer fysisk påvirkning, først og fremst i form av fjerning, ødeleggelse, skade på eller tildekking av kulturminner. Indirekte innvirkning fra Gimsøy Vindpark forventes fortrinnsvis å være av visuell karakter. Avstand og topografiske forhold vil være en viktig faktor for grad av visuell innvirkning.

Følgende kriterier er brukt for å vurdere omfang:

Omfang	Kriterium
Stor negativ	Tiltaket forventes å ødelegge kulturminner/-miljøer
Middels negativ	Tiltaket forventes å skade kulturminner/-miljøer
Liten negativ	Tiltaket forventes i noen grad å påvirke kulturminner/-miljøer i negativ forstand
Ingen	Tiltaket forventes ikke å medføre endringer for kulturminner/-miljøer
Liten positiv	Tiltaket forventes i noen grad å bedre forholdene for kulturminner/-miljøer
Middels positiv	Tiltaket forventes å bedre forholdene merkbart for kulturminner/-miljøer
Stor positiv	Tiltaket forventes å bedre forholdene vesentlig for kulturminner/-miljøer

Konsekvenser omfatter de fordeler og ulemper et tiltak antas å medføre i forhold til alternativ 0 (dagens situasjon). Konsekvenser (ikke-prissatte konsekvenser) for kulturminner og kulturmiljø er vurdert gjennom å sammenholde verdi med omfang jf. tabell nedenfor.

	Liten verdi	Middels verdi	Stor verdi
Stor negativ virkning	--	---	----
Middels negativ virkning	-	--	- -/- - -
Litt negativ virkning	0/-	-	-/- -
Ingen virkning	0	0	0
Liten positiv virkning	0/+	+	+/+ +
Middels positiv virkning	+	++	++ +/+ ++
Stor positiv virkning	++	+++	+++ ++

- Svært store negative konsekvenser
- Store negative konsekvenser
- Middels negative konsekvenser
- Små negative konsekvenser
- 0 Ubetydelige/ingen konsekvenser
- + Små positive konsekvenser
- ++ Middels positive konsekvenser
- +++ Store positive konsekvenser
- ++++ Svært store positive konsekvenser

En sammenfatning av verdi- omfangs- og konsekvensvurdering finnes i skjema for konsekvensvurdering jf. tabell nedenfor.

Verdi, omfangs- og konsekvensvurdering for Gimsøy Vindpark			
Kulturmiljø	Verdi	Omfang	Konsekvens

Forslag til hvordan eventuelle konflikter med kulturminner og kulturmiljø kan unngås vil bli gjort på bakgrunn av tiltakets eventuelle forventede konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø i plan- og influensområde.

Vurdering av potensial for funn av hittil ukjente kulturminner er vurdert på bakgrunn av regional og lokal kulturhistorie, kunnskap om lokaliseringsfaktorer for vanlige kulturminnetyper i området, samt topografiske forhold. Vurderingen gjort i forbindelse med *Vindkraftverk på Gimsøy. Kulturminner og kulturhistorie på Gimsøy, Vågan kommune* (Thuestad 2005) ligger til grunn for denne utredningen. Potensial er angitt etter følgende tredelte skala: Lite – Middels – Stort.

Tiltak

Nordkraft Produksjon AS planlegger å bygge et vindkraftverk på Gimsøya i Vågan kommune i Nordland fylke. Gimsøy Vindpark vil ha en installert effekt på omkring 50 GWh (NVE Konsesjonssaker på høring 2010).

Vindparken tenkes anlagt vest på Gimsøya, i et område mellom Sundklakkstrømmen, Sinesbukta og Vikspollen. Området har i dag status som landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF-område) (Vågan kommune 2010). Planområdet er i denne utredningen avgrenset i henhold til kartdelen av forslag til reguleringsplan. Influensområdet forstås i denne

utredningen som områder utenfor det avgrensede planområdet, som indirekte kan komme til å berøres av det planlagte tiltaket gjennom visuell innvirkning.

Alternativ 0: 0-alternativet tilsvarer dagens situasjon og forventet utvikling dersom Gimsøy Vindpark ikke bygges.

Alternativ 1: Alternativ 1 omfatter Gimsøy Vindpark jf. forslag til reguleringsplan.

Kulturhistorisk oversikt

Boplasser og gjenstandsfunn i Vågan og Vestvågøy kommuner avspeiler bosetning tilbake til yngre steinalder (4 500 – 1 800 før nåtid). På Gimsøy er det eksempelvis funnet avslag av flint, en pilspiss og en skiferkniv.

Den første gårdsetablering på Vestvågøy skjer omkring 1 000 – 500 f.Kr. Gårdsbosetningen på Hov på Gimsøya går antageligvis også tilbake til samme periode. Man kjenner i dag til et stort og mangfoldig arkeologisk materiale fra jernalder (0 – 1050 e.Kr.) på Gimsøy og øyene omkring. Områdene Hov, Vinje, Saupstad og Sandøya nord på Gimsøy er særlig rike på fortidsminner. Eksempelvis er Norges nordligste runestein med en lengre leselig innskrift funnet på Vinje.

Det er også en rekke spor etter bosetning i middelalder (1050 – 1536 e.Kr.) på Gimsøy, og i Lofoten forøvrig. Levesettet var basert på en kombinasjon av jordbruk og fiske som har vært vanlig i området langt opp i vår tid. Arbeidsmåte og båter, redskap og utstyr var mye det samme fra 1500-tallet til langt ut på 1800-tallet.

Arkeologiske funn og samiske stedsnavn vitner om samisk aktivitet og bosetning i Lofoten og Vesterålen. Den samiske befolkningen drev med reindrift, jordbruk, fiske og utnyttelse av utmarksressurser. Stedsnavn som Reinhaugen, Finnkjerka og Finnvollen vitner om steder assosiert med samisk aktivitet.

I krigsårene var det mye aktivitet i og omkring Lofoten og Vesterålen. Byer og tettsteder som Svolvær, Kabelvåg, Stamsund og Henningsvær var senter for mye tysk aktivitet.

Kulturminner og kulturmiljø

Det kjennes ikke automatisk fredete eller nyere tids kulturminner i planområdet for Gimsøy Vindpark. Det er registrert et større antall kulturminner og en rekke eldre bygninger i influensområdet til Gimsøy Vindpark, jf. tabellene nedenunder. I tillegg kjennes vegfar med røtter tilbake til jernalder i området mellom Sande/Vinje og Saupstad/Hov på Gimsøy.

Kulturminner registrert i Askeladden			
Vågan kommune			
Sted	Id	Art	Vernestatus
Vik	37556	Gravrøys fra jernalder	UAV (fjernet)
Vik	27610	Gravhaug fra jernalder	AUT
Vik	47599	Brønn	UAV
Vik	63229	To nausttuffer fra førreformatorisk tid	FJE
Vik	35060	Brønn	UAV
Vik	47600	Gravhaug fra jernalder	UAV
Vik	63230	Røys/naturformasjon	IKKE
Vik	27611	Gravhaug fra jernalder	AUT

Hov	38117	Gravrøys fra jernalder	AUT
Hov	38122	Gravfelt fra jernalder med tre gravhauger	AUT
Hov	18120	Steinlegninger med syv steinringer. Tradisjon på at stedet var et hov.	AUT
Hov	74345	Gravfelt med to flatmarksgraver	AUT (Graver: FJE/UAV)
Hov	59681	Gårdshaug fra førreformatorisk tid	AUT
Hov	38131	Tre nausttuffer fra jernalder/middelalder	AUT
Hov	8778	Tre nausttuffer fra jernalder	AUT
Hov	63296	Funnsted: Gullring	UAV
Hov	48136	Gravrøys fra bronsealder/jernalder	AUT
Hov	28142	Gravrøys fra bronsealder/jernalder	AUT
Saupstad	48119	Gravfelt fra jernalder med en flatmarksgrav og en grav/funnsted	UAV (tapt)
Saupstad	28117	Gravfelt fra jernalder med to gravhauger	AUT
Saupstad	68165	Gravfelt fra jernalder med en flatmarksgrav og to gravhauger	AUT (en gravhaug er tapt, flatmarksgraven er feilplassert)
Saupstad	48116	Gårdshaug fra middelalder	AUT
Saupstad	18544	Gravrøys fra bronsealder/jernalder	AUT
Saupstad	28133	Gravhaug fra jernalder	AUT
Vinje	59515	Flatmarksgrav fra jernalder	UAV (tapt)
Vinje	8692	Gravfelt fra jernalder med to gravhauger	AUT
Vinje	38057	Gravrøys fra jernalder	AUT
Vinje	59506	Gravfelt fra jernalder med to gravhauger	AUT
Vinje	38069	Gravhaug fra jernalder	UAV (tapt)
Vinje	38064	Gårdshaug fra middelalder	AUT
Vinje	57833	Kirkegård som går tilbake til middelalder	AUT
Vinje	28089	Bautastein fra 1885	UAV
Sande	28055	Gravfelt fra jernalder med to gravrøyser	AUT
Sande	18474	Bautastein fra jernalder som kalles "Reka"	AUT
Sande	48077	Bautastein fra jernalder	AUT
Sande	8686	Gravrøys fra jernalder	AUT
Gimsøysand	84244	Kirkested	IKKE
Gimsøysand	68127	Gravfelt fra jernalder med 3 gravhauger	AUT
Gimsøysand	110834	Gårdshaug fra middelalder	AUT
Saupstad	8736	Ringformet tunanlegg fra jernalder med 6 hustuffer og 23 groper/kokegroper	AUT
Saupstad	112407	Funnsted: Avslag og gjenstander av flint fra steinalder	UAV
Bjerkvik	110837	Grophus fra steinalder	AUT
Grønseth av Vik	27612	Gammetuft fra førreformatorisk tid	AUT
Vik	74193	Gravfelt fra jernalder med 3 gravhauger, en gravrøys og en steinsetning	AUT
Barstrand	57841	Gravrøys fra jernalder	AUT
Vinje	57848	Gravfelt fra jernalder med 4 gravrøyser	AUT
Vinje	59530	Gravrøys fra jernalder	AUT
Vestvågøy kommune			
Sted	Id	Art	Vernestatus
Grundstad	74100	Gravfelt fra jernalder med 3 gravhauger	AUT
Lyngedal	74099	Haug av uviss alder	UAV
Limstrand	17919	Gravfelt fra jernalder med 3 gravrøyser. Tradisjon på samisk offerplass og gravsted	AUT
Smedvik	8130	Gravhaug fra jernalder	AUT
Indre Smedvik	27963	Nausttuff av uviss alder	UAV
Smedvik Ytre	57268	Gravhaug fra jernalder. Tradisjon tilknyttet haugen	AUT

Valle	37899	Gravfelt fra jernalder med 4 gravhauger	AUT
Rekdal	17900	Gravhaug	FJE
Rekdal	57257	Gravhaug fra jernalder	AUT
Rekdal	47953	Funnsted for beingjenstand av uviss alder	UAV
Auran	37864	Gravhaug fra jernalder	UAV (tapt)
Auran	59713	Gravfelt fra jernalder med 3 gravhauger	AUT
Kvalnes	37867	Langhaug fra jernalder	AUT
Kvalnes	55387	Gårdshaug fra førreformatork tid	AUT
Kvalnes	59732	Gravfelt fra jernalder med 3 graver	UAV (tapt)
Kvalnes	17881	Gravfelt fra jernalder med 2 gravhauger og en flatmarksgrav	AUT (haugene er skadet, flatmarks-graven er fjernet)
Kvalnes	6632	Funnsted: Spydspiss	UAV

Eldre bygninger (SEFRAK-registrert)		
Vågan kommune		
Sted	Sefrak Id	Bygningstype
Hovsund	18650303032	Bolighus
Hov	18650303031	Bolighus fra 1800-tallet
Hov	18650303024	Bolighus fra 1800-tallet
Hov	18650303025	Fjøs (ruin) fra 1800-tallet
Hov	18650303026	Jordkjeller fra 1800-tallet
Hov	18650303027	Eldhus (ruin) fra 1800-tallet
Saupstad	18650303014	Bolighus fra 1800-tallet
Saupstad	18650303017	Bolighus fra 1800-tallet
Saupstad	18650303018	Jordkjeller fra 1800-tallet
Saupstad	18650303013	Skole fra 1800-tallet
Saupstad	18650303015	Bolighus fra 1700-tallet
Vinje	18650303016	Bolighus/kontor (prestegård) fra 1900-tallet
Vinje	18650303028	Sommerhus/bolighus fra 1800-tallet
Vinje	18650303029	Kontorbygning fra 1800-tallet
Sande	18650303022	Naust fra 1800-tallet
Sande	18650303023	Fjøs (ruin) fra 1800-tallet
Amundstad	18650303021	Bolighus fra 1800-tallet
Gimsøysand	18650303019	Bolighus fra 1800-tallet
Gimsøysand	18650303020	Bolighus fra 1800-tallet
Oppigård	18650303030	Bolighus fra 1800-tallet
Sundklakk	18650303033	Bolighus fra 1800-tallet
Vestvågøy		
Sted	Sefrak Id	Bygningstype
Nordre Kilvik	18600104006	Fjøs (ruin) fra 1800-tallet
Nordre Kilvik	18600104007	Våningshus (ruin) fra 1800-tallet
Haugen	18600104008	Fjøs
Haugen	18600104009	Våningshus (ruin)
Haugen	18600104010	Uthus
Strandhaug	18600104011	Uthus
Strandhaug	18600104012	Ruin
Strandhaug	18600104013	Bolighus
Strandhaug	18600104014	Våningshus
Strandhaug	18600104015	Naust
Grunstad	18600103001	Naust (ruin) fra 1800-tallet
Grunstad	18600103002	Våningshus fra 1900-tallet
Evenes	18600103003	Fjøs fra 1900-tallet
Evenes	18600103004	Sommerfjøs (ruin) fra 1900-tallet
Grunstad	18600103005	Sommerfjøs (ruin) fra 1900-tallet

Elvenes	18600103006	Naust fra 1900-tallet
Grunstad	18600103007	Naust fra 1900-tallet
Grunstad	18600103008	Fjøs (ruin)
Grunstad	18600103009	Våningshus fra 1800-tallet
Grunstad	18600103010	Fjøs (ruin) fra 1800-tallet
Grunstad	18600103011	Naust fra 1800-tallet
Grunstad	18600103012	Naust (ruin)
Sørvold	18600103013	Våningshus (revet) fra 1900-tallet
Sørvold	18600103014	Fjøs (ruin)
Lyngedal	18600103015	Våningshus (ruin) fra 1900-tallet
Lyngedal	18600103016	Våningshus (ruin)
Lyngedal	18600103017	Fjøs (ruin)
Lyngedal	18600103018	Uthus
Lyngedal	18600103019	Våningshus (ruin)
Lyngedal	18600103020	Fjøs (ruin)
Risjorden	18600103021	Våningshus fra 1900-tallet
Risjorden	18600103022	Fjøs fra 1900-tallet
Risjorden	18600103023	Våningshus fra 1800-tallet
Risjorden	18600103024	Uthus fra 1900-tallet
Risjorden	18600103025	Fjøs (ruin) fra 1800-tallet
Risjorden	18600103026	Naust fra 1800-tallet
Risjorden	18600103027	Sommerfjøs (ruin)
Limstrand	18600102001	Våningshus fra 1900-tallet
Limstrand	18600102002	Bolighus fra 1900-tallet
Limstrand	18600102003	Bolighus fra 1900-tallet
Limstrand	18600102004	Fjøs fra 1900-tallet
Limstrand	18600102007	Våningshus
Limstrand	18600102008	Fjøs fra 1900-tallet
Limstrand	18600102009	Våningshus fra 1700-tallet
Limstrand	18600102025	Fjøs (ruin) fra 1900-tallet
Limstrand	18600102026	Våningshus (ruin)
Solvoll	18600102005	Bolighus fra 1900-tallet
Solvoll	18600102006	Fjøs (ruin)
Elvegården	18600102012	Uthus fra 1900-tallet
Stormoen	18600102011	Våningshus fra 1900-tallet
Heinestad	18600102013	Våningshus fra 1900-tallet
Storøya	18600102010	Våningshus fra 1900-tallet
Storøya	18600102014	Våningshus fra 1900-tallet
Storøya	18600102015	Fjøs
Storøya	18600102016	Naust fra 1900-tallet
Storøya	18600102017	Sommerfjøs fra 1900-tallet
Båtneset	18600102018	Våningshus fra 1900-tallet
Båtneset	18600102019	Fjøs fra 1900-tallet
Storneset	18600102032	Bryggehus (ruin) fra 1800-tallet
Osvold	18600102023	Våningshus fra 1900-tallet
Osvold	18600102024	Fjøs fra 1900-tallet
Smedvika	18600102020	Våningshus fra 1900-tallet
Smedvika	18600102021	Våningshus fra 1800-tallet
Smedvika	18600102022	Våningshus fra 1900-tallet
Smedvika	18600102027	Våningshus fra 1800-tallet
Smedvika	18600102028	Bolighus fra 1800-tallet
Smedvika	18600102029	Fjøs (ruin)
Smedvika	18600102030	Fjøs (ruin) fra 1800-tallet
Smedvika	18600102031	Våningshus (ruin) fra 1800-tallet
Smedvika	18600102033	Våningshus fra 1900-tallet
Smedvika	18600102034	Butikk (revet) fra 1900-tallet
Smedvika	18600102035	Bolighus fra 1900-tallet

Smedvika	18600102038	Uthus/butikk (ruin)
Smedvika	18600102041	Bolighus
Valle	18600102036	Våningshus fra 1900-tallet
Valle	18600102037	Våningshus fra 1900-tallet
Valle	18600102040	Våningshus fra 1900-tallet
Valle	18600102042	Våningshus fra 1900-tallet
Valle	18600102043	Fjøs fra 1900-tallet
Halsan	18600101001	Våningshus fra 1900-tallet
Rekdal	18600101002	Våningshus (utgått) fra 1900-tallet
Rekdal	18600101003	Bolighus fra 1900-tallet
Rekdal	18600101004	Fjøs fra 1900-tallet
Rekdal	18600101005	Våningshus fra 1900-tallet
Rekdal	18600101006	Fjøs fra 1900-tallet
Rekdal	18600101007	Rorbu fra 1900-tallet
Breiteigen	18600101008	Våningshus fra 1800-tallet
Auran	18600101010	Våningshus
Auran	18600101011	Våningshus fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101013	Våningshus
Kvalnes	18600101014	Våningshus fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101015	Fjøs fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101016	Våningshus fra 1800-tallet
Kvalnes	18600101017	Fjøs (ruin) fra 1800-tallet
Kvalnes	18600101018	Våningshus (ruin) fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101019	Fjøs (ruin) fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101022	Fyr fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101023	Uthus (ruin) fra 1800-tallet
Kvalnes	18600101024	Bolighus fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101025	Fjøs fra 1800-tallet
Kvalnes	18600101026	Våningshus fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101028	Oljehus fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101029	Rorbu (ruin)
Kvalnes	18600101031	Butikk (ruin) fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101032	Våningshus fra 1800-tallet
Kvalnes	18600101034	Våningshus fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101035	Fjøs fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101036	Uthus fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101037	Bolighus fra 1900-tallet

Kulturminnene avspeiler en kulturhistorie med stor tidsdybde, fra steinalder til nyere tid. Gimsøy og øyene omkring er kjent for rike og omfattende bosetningsspor fra jernalder. Her finnes bl.a. et stort antall gravrøyser og gravhauger, flatmarksgraver, bautasteiner, nausttuffer og et tunanlegg. Det finnes også et stort antall eldre registrerte bygninger i området, mange tilknyttet kombinasjonsdriften av fiske og jordbruk som var vanlig i området.

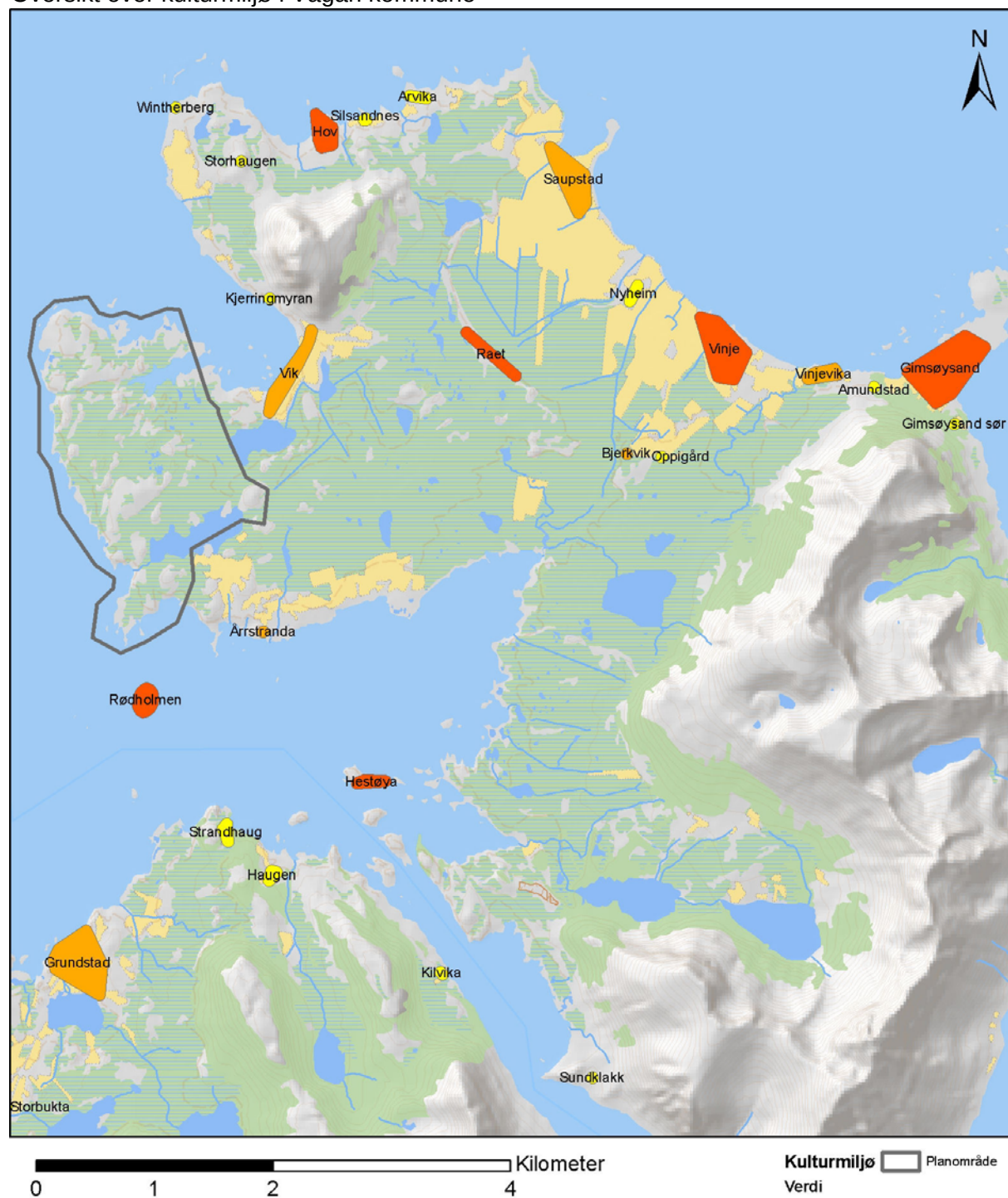
Potensial for hittil ukjente kulturminner

- Eldre steinalder: Lite potensial
- Yngre steinalder: Middels potensial
- Jernalder: Stort potensial
- Middeltalder: Middels potensial
- Samiske kulturminner: Lite potensial
- Nyere tids kulturminner: Lite potensial

Samlet sett vurderes planområdet å ha **middels til stort potensial** for hittil ukjente kulturminner.

Det kjennes ikke kulturminner i tiltakets planområde. Det kjennes en rekke kulturminner, både automatisk fredete og nyere tids kulturminner, i tiltakets influensområde, og det er funnet grunnlag for å definere til sammen 44 kulturmiljø i tiltakets influensområde.

Oversikt over kulturmiljø i Vågan kommune

Oversikt over kulturmiljø i Vestvågøy kommune

Omfangs- og konsekvensvurdering

Herunder følger en sammenfatning av verdi-, omfangs- og konsekvensvurdering for de definerte kulturmiljøene. Omfang og konsekvens er vurdert for alternativ 1 med utgangspunkt i alternativ 0.

Verdi-, omfangs- og konsekvensvurdering for Gimsøy Vindpark					
Kulturmiljø	Verdi	Omfang Anleggsfase	Omfang Driftsfase	Konsekvens Anleggsfase	Konsekvens Driftsfase
Vik	Middels	Liten negativ	Liten negativ	Små negative -	Små negative -
Kjerringmyran	Liten	Liten negativ	Liten negativ	Ubetydelig til små negative 0/-	Ubetydelig til små negative 0/-
Storhaugen	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Wintherberg	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Hov	Stor	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små til middels negative -/- -
Silsandnes	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Arvika	Liten	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Saupstad	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Nyheim	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Vinje	Stor	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små til middels negative -/- -
Vinjevika	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Amundstad	Liten	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Gimsøysand	Stor	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Gimsøysand sør	Liten	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Raet	Stor	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små til middels negative -/- -
Bjerkvik	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Oppigård	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Årrstranda	Middels	Liten negativ	Liten negativ	Små negative -	Små negative -
Rødholmen	Stor	Liten negativ	Liten negativ	Små til middels negative -/- -	Små til middels negative -/- -
Hestøya	Stor	Liten negativ	Liten negativ	Små til middels negative -/- -	Små til middels negative -/- -
Sundklakk	Liten	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Kilvik	Liten	-	-	-	-
Haugen	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Strandhaug	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Grundstad	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Storvika	Liten	-	-	-	-
Lyngedal	Liten	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Risjorden	Liten	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0

Limstrand	Middels	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Solvoll	Liten	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Stormoen	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Heinestad	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Storøya	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Båtneset	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Storneset	Liten	-	-	-	-
Osvold	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Smedvika indre	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Smedvika ytre	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Valle	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Halsan	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Rekdal	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Breiteigen	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Auran	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Kvalnes	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -

Det planlagte tiltaket berører ingen kulturmiljø direkte, men til sammen 32 av 44 kulturmiljø i influensområdet forventes påvirket i negativ forstand. Dette gjelder alle 32 kulturmiljø i driftsfasen, mens kun 5 kulturmiljø forventes påvirket i negative forstand også i anleggsfasen. Forventede negative konsekvenser er tilknyttet visuell innvirkning. Omfanget av innvirkning minker med avstand og, stedvis, topografiske forhold.

Avbøtende tiltak

Det kjennes en rekke kulturminner i tiltakets influensområde hvor forventede negative konsekvenser er tilknyttet visuell innvirkning på kulturminner og kulturmiljø. Det anbefales at vindmøllene plasseres med tanke på at de i minst mulig grad synes fra kulturmiljøene i områdene omkring. Planområdet og områdene omkring er imidlertid for en stor del lavereliggende åpne flate områder, og terrenget skjærer i liten grad for visuell innvirkning. Det anbefales at det velges en vindmølletype som ikke er av de høyeste, eksempelvis 100 m høye og ikke 150 m høye vindmøller.

Det anbefales at planområdet undersøkes for kulturminner i forbindelse med oppfyllelse av undersøkelsesplikten jf. kulturminnelovens § 9.

Innholdsfortegnelse

Forord.....	III
Sammenfatning	V
1 Innledning.....	1
2 Datagrunnlag og metode.....	2
2.1 Datagrunnlag	2
2.2 Metodikk for konsekvensutredning	3
2.2.1 Vurdering av verdi, omfang og konsekvens.....	3
2.2.2 Avbøtende tiltak	4
2.2.3 Potensial for hittil ukjente kulturminner	5
3 Tiltak.....	6
3.1 Tiltaksbeskrivelse	6
3.2 Plan- og influensområde.....	6
3.3 Utredningsalternativ.....	8
4 Kulturhistorisk oversikt	9
5 Kulturminner og kulturmiljø	11
5.1 Kulturminner i tiltakets plan- og influensområde.....	11
5.2 Kulturmiljø i plan- og influensområdet til Gimsøy Vindpark	16
5.2.1 Kulturmiljø Vik.....	18
5.2.2 Kulturmiljø Kjerringmyran	19
5.2.3 Kulturmiljø Storhaugen	19
5.2.4 Kulturmiljø Wintherberg	20
5.2.5 Kulturmiljø Hov	20
5.2.6 Kulturmiljø Silsandnes	21
5.2.7 Kulturmiljø Arvika.....	21
5.2.8 Kulturmiljø Saupstad.....	22
5.2.9 Kulturmiljø Nyheim.....	23
5.2.10 Kulturmiljø Vinje.....	24
5.2.11 Kulturmiljø Vinjevika	26
5.2.12 Kulturmiljø Amundstad.....	26
5.2.13 Kulturmiljø Gimsøysand.....	27
5.2.14 Kulturmiljø Gimsøysand sør	27
5.2.15 Kulturmiljø Raet	28
5.2.16 Kulturmiljø Bjerkvik	29
5.2.17 Kulturmiljø Oppigård	29
5.2.18 Kulturmiljø Årrstranda	30
5.2.19 Kulturmiljø Rødholmen	31
5.2.20 Kulturmiljø Hestøya	32
5.2.21 Kulturmiljø Sundklakk	32
5.2.22 Kulturmiljø Kilvika	34
5.2.23 Kulturmiljø Haugen	34
5.2.24 Kulturmiljø Strandhaug	35
5.2.25 Kulturmiljø Grundstad	35
5.2.26 Kulturmiljø Storbukta	36
5.2.27 Kulturmiljø Lyngedal	36
5.2.28 Kulturmiljø Risjorden.....	37
5.2.29 Kulturmiljø Limstrand	37
5.2.30 Kulturmiljø Solvoll	38
5.2.31 Kulturmiljø Stormoen	38
5.2.32 Kulturmiljø Heinestad.....	39
5.2.33 Kulturmiljø Storøya	39
5.2.34 Kulturmiljø Båtneset.....	39

5.2.35	Kulturmiljø Storneset	40
5.2.36	Kulturmiljø Osvold.....	40
5.2.37	Kulturmiljø Smedvik indre	40
5.2.38	Kulturmiljø Smedvik ytre	41
5.2.39	Kulturmiljø Valle	42
5.2.40	Kulturmiljø Halsan.....	42
5.2.41	Kulturmiljø Rekdal.....	43
5.2.42	Kulturmiljø Breiteigen.....	43
5.2.43	Kulturmiljø Auran	44
5.2.44	Kulturmiljø Kvalnes	44
6	Potensial for hittil ukjente kulturminner	46
7	Omfangs- og konsekvensvurdering	47
7.1	Kulturmiljø Vik.....	47
7.1.1	Omfangsvurdering	47
7.1.2	Konsekvensvurdering	47
7.2	Kulturmiljø Kjerringmyran	47
7.2.1	Omfangsvurdering	47
7.2.2	Konsekvensvurdering	48
7.3	Kulturmiljø Storhaugen	48
7.3.1	Omfangsvurdering	48
7.3.2	Konsekvensvurdering	48
7.4	Kulturmiljø Wintherberg	49
7.4.1	Omfangsvurdering	49
7.4.2	Konsekvensvurdering	49
7.5	Kulturmiljø Hov	49
7.5.1	Omfangsvurdering	49
7.5.2	Konsekvensvurdering	49
7.6	Kulturmiljø Silsandnes	49
7.6.1	Omfangsvurdering	49
7.6.2	Konsekvensvurdering	50
7.7	Kulturmiljø Arvika.....	50
7.7.1	Omfangsvurdering	50
7.7.2	Konsekvensvurdering	50
7.8	Kulturmiljø Saupstad	50
7.8.1	Omfangsvurdering	50
7.8.2	Konsekvensvurdering	51
7.9	Kulturmiljø Nyheim	51
7.9.1	Omfangsvurdering	51
7.9.2	Konsekvensvurdering	51
7.10	Kulturmiljø Vinje.....	52
7.10.1	Omfangsvurdering	52
7.10.2	Konsekvensvurdering	52
7.11	Kulturmiljø Vinjevika	52
7.11.1	Omfangsvurdering	52
7.11.2	Konsekvensvurdering	52
7.12	Kulturmiljø Amundstad	53
7.12.1	Omfangsvurdering	53
7.12.2	Konsekvensvurdering	53
7.13	Kulturmiljø Gimsøysand	53
7.13.1	Omfangsvurdering	53
7.13.2	Konsekvensvurdering	53
7.14	Kulturmiljø Gimsøysand sør	53
7.14.1	Omfangsvurdering	53
7.14.2	Konsekvensvurdering	53

7.15	Kulturmiljø Raet	54
7.15.1	Omfangsvurdering	54
7.15.2	Konsekvensvurdering	54
7.16	Kulturmiljø Bjerkvik	55
7.16.1	Omfangsvurdering	55
7.16.2	Konsekvensvurdering	55
7.17	Kulturmiljø Oppigård	55
7.17.1	Omfangsvurdering	55
7.17.2	Konsekvensvurdering	55
7.18	Årrstranda	55
7.18.1	Omfangsvurdering	55
7.18.2	Konsekvensvurdering	56
7.19	Rødholmen	56
7.19.1	Omfangsvurdering	56
7.19.2	Konsekvensvurdering	56
7.20	Kulturmiljø Hestøya	56
7.20.1	Omfangsvurdering	56
7.20.2	Konsekvensvurdering	57
7.21	Kulturmiljø Sundklakk	57
7.21.1	Omfangsvurdering	57
7.21.2	Konsekvensvurdering	57
7.22	Kulturmiljø Haugen	57
7.22.1	Omfangsvurdering	57
7.22.2	Konsekvensvurdering	57
7.23	Kulturmiljø Strandhaug	58
7.23.1	Omfangsvurdering	58
7.23.2	Konsekvensvurdering	58
7.24	Kulturmiljø Grundstad	58
7.24.1	Omfangsvurdering	58
7.24.2	Konsekvensvurdering	58
7.25	Kulturmiljø Lyngedal	59
7.25.1	Omfangsvurdering	59
7.25.2	Konsekvensvurdering	59
7.26	Kulturmiljø Risjorden	59
7.26.1	Omfangsvurdering	59
7.26.2	Konsekvensvurdering	59
7.27	Kulturmiljø Limstrand	59
7.27.1	Omfangsvurdering	59
7.27.2	Konsekvensvurdering	60
7.28	Kulturmiljø Solvoll	60
7.28.1	Omfangsvurdering	60
7.28.2	Konsekvensvurdering	60
7.29	Kulturmiljø Stormoen	60
7.29.1	Omfangsvurdering	60
7.29.2	Konsekvensvurdering	61
7.30	Kulturmiljø Heinestad	61
7.30.1	Omfangsvurdering	61
7.30.2	Konsekvensvurdering	61
7.31	Kulturmiljø Storøya	61
7.31.1	Omfangsvurdering	61
7.31.2	Konsekvensvurdering	61
7.32	Kulturmiljø Båtneset	62
7.32.1	Omfangsvurdering	62
7.32.2	Konsekvensvurdering	62

7.33	Kulturmiljø Osvold	62
7.33.1	Omfangsvurdering	62
7.33.2	Konsekvensvurdering	62
7.34	Kulturmiljø Smedvika indre	63
7.34.1	Omfangsvurdering	63
7.34.2	Konsekvensvurdering	63
7.35	Kulturmiljø Smedvika ytre	64
7.35.1	Omfangsvurdering	64
7.35.2	Konsekvensvurdering	64
7.36	Kulturmiljø Valle	64
7.36.1	Omfangsvurdering	64
7.36.2	Konsekvensvurdering	64
7.37	Kulturmiljø Halsan	65
7.37.1	Omfangsvurdering	65
7.37.2	Konsekvensvurdering	65
7.38	Kulturmiljø Rekdal	65
7.38.1	Omfangsvurdering	65
7.38.2	Konsekvensvurdering	66
7.39	Kulturmiljø Breiteigen	66
7.39.1	Omfangsvurdering	66
7.39.2	Konsekvensvurdering	66
7.40	Kulturmiljø Auran	66
7.40.1	Omfangsvurdering	66
7.40.2	Konsekvensvurdering	67
7.41	Kulturmiljø Kvalnes	67
7.41.1	Omfangsvurdering	67
7.41.2	Konsekvensvurdering	67
7.42	Sammenfatning av verdi-, omfangs- og konsekvensvurdering for Gimsøy Vindpark 68	
8	Avbøtende tiltak	70
9	Kilder	71

Figurliste

Figur 1: Kriterier for omfangsvurdering.....	4
Figur 2: Konsekvensvurderingsskjema.	4
Figur 3: Skjema for sammenfatning av omfangs- og konsekvensvurdering.....	4
Figur 4: Planområdet for Gimsøy Vindpark ligger vest på Gimsøya.	6
Figur 5: Forslag til reguleringsplan, Gimsøy Vindpark. Kartmaterialet er levert av Nordkraft Produksjon AS (epost av 16.04.2010).....	7
Figur 6: Kjente kulturminner og eldre bygninger i plan- og influensområde. Kartgrunnlag: Statens kartverk.....	11
Figur 7: Oversikt over kjente kulturminner i influensområdet for Gimsøy Vindpark. Kulturminnenes vernestatus er angitt med forkortelser:.....	13
Figur 8: Oversikt over SEFRAK-registrerte bygninger i tiltakets plan- og influensområde. Bygningene er, om ikke annet er nevnt, ikke fredet.	16
Figur 9: Oversikt over kulturmiljø i Vågan kommune. Kartgrunnlag: Statens kartverk.	17
Figur 10: Vikspollen, sett mot Id 63229 og 27610. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.	18
Figur 11: Eksempel på eldre bebyggelse på Saupstad, samt utsikt mot "Raet" i vest. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.	22
Figur 12: Gravfelt (Id 8692) hvor gravhaugene i dag ligger i dyrket mark. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.	24
Figur 13: Klokkegården på Vinje. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.	25
Figur 14: Tunanlegget (Id 8736) på "Raet". Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.	28
Figur 15: Kart over veiene på Gimsøya. Kartet er utarbeidet av Niall Armstrong (2004: 64).	29
Figur 16: Gammetuft på Årrstranda. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.....	30
Figur 17: "Gravholmen". Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.	31
Figur 18: Oversikt over kulturmiljø i Vestvågøy kommune. Kartgrunnlag: Statens kartverk.	33
Figur 19: Utsikt fra Storhaugen mot planområdet. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.	48
Figur 20: Utsikt fra myrene på Saupstad mot østre deler av planområdet. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.	51
Figur 21: Utsikt fra raet vest for tunanlegget og vestover myrene mot planområdet. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.	54
Figur 22: Utsikt fra Smedvika ved Sundklakkstrømmen mot planområdets vestlige deler. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.	63
Figur 23: Utsikt fra Rekdalen ved Sundklakkstrømmen mot vestlige deler av planområdet. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.	65
Figur 24: Utsikt mot Hoven sett fra Kvalnes. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.	67
Figur 25: Sammenfatning av verdi-, omfangs- og konsekvensvurdering.	69

1 Innledning

Nordkraft Produksjon AS arbeider med planer for Gimsøy Vindpark i Vågan kommune i Nordland. Norsk Institutt for Kulturminneforskning (NIKU) har i denne forbindelse fått i oppdrag å gjennomføre en konsekvensutredning for automatisk fredete og nyere tids samiske og andre kulturminner og kulturmiljø.

NIKUs oppdrag omfatter ifølge avtaledokument mellom Nordkraft Produksjon AS og NIKU, datert 30.09.2009, en konsekvensutredning for kulturminner og kulturmiljø. Utredningen omfatter:

- En kortfattet beskrivelse av anvendt metodikk
- En kortfattet oversikt over områdets kulturhistorie
- Beskrivelse og kartfesting av kjente automatisk fredete og nyere tids kulturminner
- Definere, beskrive, verdivurdere og kartfeste kulturmiljø
- Beskrive og vurdere direkte og indirekte konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø, både for anleggs- og driftsfasen
- Vurdere potensialet for funn av hittil ukjente kulturminner
- Forslag til avbøtende tiltak i forhold til eventuelle negative konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø

Utredningen skal belyse viktige konsekvenser av det planlagte tiltaket for eventuelt berørte kulturminner og kulturmiljø. Utredningen er gjennomført i henhold til det som følger av Riksantikvarens *Rettleiar for Kulturminne og kulturmiljø i konsekvensutgreiingar* (2003) og forskrift om konsekvensutredninger (FOR 2009-06-26-855), samt NVEs veiledere 2/2004 og 3/2008.

Undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens § 9 er ikke oppfylt gjennom konsekvensutredning eller NIKUs befarings i området, det vil si at planområdet er ikke å betrakte som endelig undersøkt med hensyn til automatisk fredete kulturminner.

2 Datagrunnlag og metode

2.1 Datagrunnlag

Konsekvensutredningen er basert på generell kjennskap til Nordlands kulturhistorie, informasjon innhentet fra muntlige og skriftlige kilder, samt kulturminnedatabasen Askeladden¹ og bygningsregisteret SEFRAK². Utredningen tar for øvrig utgangspunkt i rapporten *Vindkraftverk på Gimsøy. Kulturminner og kulturhistorie på Gimsøy, Vågan kommune* (Thuestad 2005). Videre bygger utredningen på NIKUs oversiktsbefaring i området. Befaringen ble gjennomført av Elin Rose Myrvoll (NIKU) i 2005.

Referanser til arkiv og databaser:

- Kjente kulturminner: Oppgitt Id-nummer er Askeladdens Id-nummer
- Eldre bygninger: Oppgitt Id-nummer er SEFRAK-registerets Id-nummer
- Gjenstander: Oppgitt Ts-nummer er Tromsø Museums Id-nummer

Definisjoner: Kulturminner og kulturmiljø

Kulturminner og kulturmiljø defineres av lov om kulturminner av 1978 (kulturminneloven). Med *kulturminner* menes alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjoner til.

Freding etter kulturminneloven omfatter automatisk freding og freding etter vedtak. Kulturminner eldre enn 1537, erklærte stående byggverk fra perioden 1537 – 1650 og samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk fredet (§ 4). Fredingen omfatter en sikringssone på 5 m (§ 6). Skipsfunn eldre enn 100 år er også gitt automatisk vern (§ 14). Slike kulturminner benevnes i det følgende som *automatisk fredete kulturminner*. Kulturminner (ikke samiske) som er yngre enn 1537 og samiske kulturminner yngre enn 100 år er følgelig ikke fredet ved lov og omtales som *etterreformatoriske* eller *nyere tids kulturminner*.

Med *kulturmiljø* menes områder hvor kulturminner inngår som en del av en større helhet eller sammenheng. Begrepet peker på kulturaspektet i landskapet, og begrepet omhandler landskapets kulturelle innhold eller inventar hvor kulturminner er en vesentlig del, men hvor også levende kulturtradisjoner hører med. En samlet vurdering av et områdes kulturhistorie, kulturminner og kulturhistoriske tidsdybde danner grunnlag for avgrensing av kulturmiljøer. Størrelsen på kulturmiljøer kan variere. De kan bestå av mindre felt med fornminner (for eksempel et gravfelt) eller av større landskapsrom (for eksempel en større avgrensing i et dalføre som er avgjørende for forståelse og opplevelse av et fangstanleggs funksjon).

I Norge har det vært vanlig forvaltningspraksis å forholde seg til landskapet som fysiske rom, med stor grad av ekspertstyrt landskapskategorisering. De senere årene har forvaltningen endret fokus, og landskapets ulike sætrekk og kvaliteter anses i dag som en viktig del av kulturhistorien. Kunnskap om landskapet er derfor viktig når kulturhistorie og kulturminner skal presenteres. Landskapet er en del av kulturen, og det er viktig at fokus ikke bare rettes mot enkeltpunkter i landskapet, men mot landskapet som helhet.

¹ Den nasjonale kulturminnedatabasen

² Et nasjonalt register over ikke-fredete eldre bygninger

2.2 Metodikk for konsekvensutredning

2.2.1 Vurdering av verdi, omfang og konsekvens

Vurdering av verdi, omfang og konsekvens for kulturminner og kulturmiljø er beskrevet og illustrert gjennom tekst og figurer.

Verdivurdering

Verdivurdering av kulturmiljø gjøres i henhold til Riksantikvarens rettleder *Kulturminne og kulturmiljø i konsekvensutgreiingar* (2003). Kvaliteter som trekkes inn er bl.a. representativitet, sammenheng og miljø, autentisitet, identitet og symbol, fysisk tilstand og bruksverdi. Kriteriene er noe forenklet i forhold til det angitt i Riksantikvarens rettleder.

Verdi av kulturminner og kulturmiljø vurderes i forhold til kvaliteter tilknyttet:

- Kunnskapsverdier – eksempelvis representativitet, sammenheng/miljø og autentisitet
- Opplevelsesverdier – eksempelvis identitets- og symbolverdier, sammenheng/miljø og fysisk tilstand
- Bruksressurs – eksempelvis bruksverdi og pedagogisk verdi

I henhold til kulturminneloven har alle automatisk fredete kulturminner juridisk sett nasjonal verdi. I forbindelse med konsekvensutredninger skal imidlertid kulturminner og kulturmiljø verdivurderes uavhengig av dette. Verdivurdering holdes på et generelt nivå.

Verdi er angitt etter følgende skala: **Liten – Middels - Stor**

Omfangsvurdering

Omfang er en vurdering av hvilke konkrete endringer det planlagte tiltaket antas å medføre for kulturminner og kulturmiljø. Tiltakets omfang vurderes for områder hvor det antas at kulturhistoriske verdier kan påvirkes av det planlagte tiltaket. Vurdering av omfang gjøres i forhold til forventet direkte og indirekte innvirkning på kulturminner og kulturmiljø.

Direkte innvirkning innebærer fysisk påvirkning, først og fremst i form av fjerning, ødeleggelse, skade på eller tildekking av kulturminner. Områder hvor direkte innvirkning kan forekomme er først og fremst planområdet samt eventuelle øvrige områder hvor det foregår anleggsvirksomhet. Eksempelvis kan en anleggsvei komme til å skade kulturminner.

Indirekte innvirkning fra det planlagte tiltaket forventes å fortrinnsvis være av visuell karakter. Dette kan for eksempel skje ved at kulturminner og kulturmiljø blir liggende i et område som utseendemessig er fjernt fra det miljøet som eksisterte da kulturminnet eller kulturmiljøet ble til. Avstand og topografiske forhold vil være en viktig faktor for grad av visuell innvirkning. Erfaring fra etablerte vindparker viser at visuell innvirkning blir mindre med større avstand.

Avstandsskala (etter Lindblom og Jerpåsen 2008):

- Kort avstand: Opp til 2-3 km. Vindmøllenes størrelse vil kunne oppfattes og de kan komme til å fremstå som dominerende.
- Middels avstand: Mellom 2-3 og 10-12 km. Vindmøllene vil kunne synes, men størrelse og detaljer kan være vanskelig å oppfatte. Topografiske forhold vil ha innvirkning på grad av visuell innvirkning.
- Lang avstand: Over 10-12 km. Vindkraftanlegg kan, avhengig av topografiske forhold, synes på slike avstander. Grad av visuell innvirkning vil være avhengig av værforhold.

For vurdering av tiltakets omfang for kulturminner og kulturmiljø er følgende kriterier brukt:

Omfang	Kriterium
Stor negativ	Tiltaket forventes å ødelegge kulturminner/-miljøer
Middels negativ	Tiltaket forventes å skade kulturminner/-miljøer
Liten negativ	Tiltaket forventes i noen grad å påvirke kulturminner/-miljøer i negativ forstand
Ingen	Tiltaket forventes ikke å medføre endringer for kulturminner/-miljøer
Liten positiv	Tiltaket forventes i noen grad å bedre forholdene for kulturminner/-miljøer
Middels positiv	Tiltaket forventes å bedre forholdene merkbart for kulturminner/-miljøer
Stor positiv	Tiltaket forventes å bedre forholdene vesentlig for kulturminner/-miljøer

Figur 1: Kriterier for omfangsvurdering.

Konsekvensvurdering

Konsekvenser omfatter de fordeler og ulemper et tiltak antas å medføre i forhold til alternativ 0 (dagens situasjon). Utredningens vurdering av tiltakets forventede konsekvenser (ikke-prissatte konsekvenser) gjøres ved å sammenholde berørte kulturminner og kulturmiljøers verdi med tiltakets (direkte og indirekte) omfang jf. figur 2. Eksempelvis vil konsekvensene bli middels positive (+ +) hvis kulturmiljøets verdi er vurdert å være middels og omfang som middels positiv.

	Liten verdi	Middels verdi	Stor verdi
Stor negativ virkning	- -	- - -	- - - -
Middels negativ virkning	-	- -	- -/- - -
Litt negativ virkning	0/-	-	-/- -
Ingen virkning	0	0	0
Liten positiv virkning	0/+	+	+/+ +
Middels positiv virkning	+	+ +	+ +/+ + +
Stor positiv virkning	+ +	+ + +	+ + + +

- - - - Svært store negative konsekvenser
- - - Store negative konsekvenser
- - Middels negative konsekvenser
- Små negative konsekvenser
- 0 Ubetydelige/ingen konsekvenser
- + Små positive konsekvenser
- + + Middels positive konsekvenser
- + + + Store positive konsekvenser
- + + + + Svært store positive konsekvenser

Figur 2: Konsekvensvurderingsskjema.

En sammenfatning av verdi- omfangs- og konsekvensvurdering illustreres i skjema jf. figur 3.

Verdi, omfangs- og konsekvensvurdering for Gimsøy Vindpark			
Kulturmiljø	Verdi	Omfang	Konsekvens

Figur 3: Skjema for sammenfatning av omfangs- og konsekvensvurdering.

2.2.2 Avbøtende tiltak

Forslag til avbøtende tiltak for eventuelle negative konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø gjøres på bakgrunn av hvordan det planlagte tiltaket forventes å berøre kulturminner og kulturmiljø i negativ forstand.

2.2.3 Potensial for hittil ukjente kulturminner

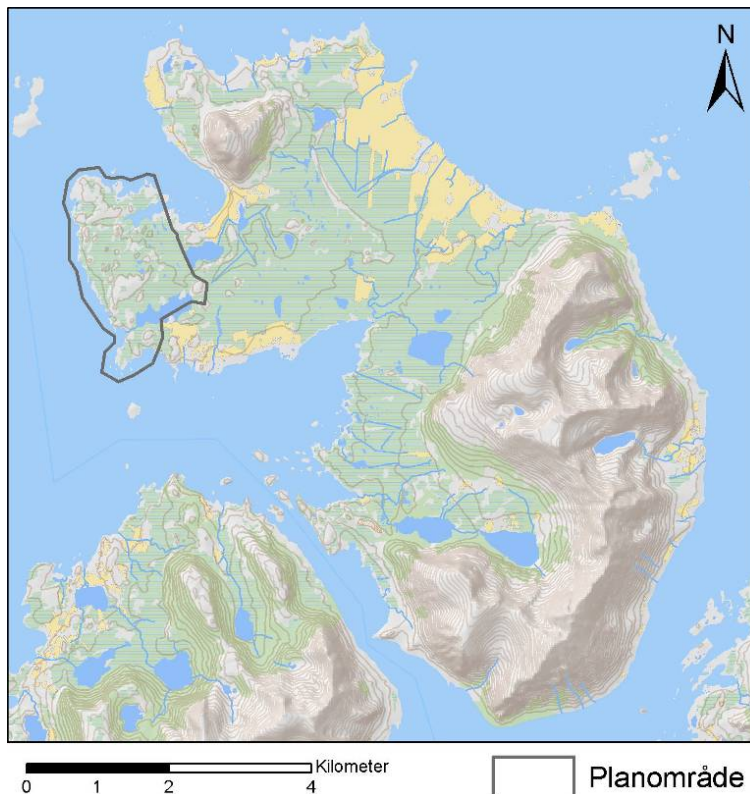
Vurdering av potensial for hittil ukjente automatisk fredete og nyere tids kulturminner, samiske og andre, er gjort på bakgrunn av regional og lokal kulturhistorie, kunnskap om lokaliseringsfaktorer for vanlige kulturminnetyper i området, samt lokale topografiske forhold. Vurdering av potensial for hittil ukjente kulturminner vil holdes på et generelt nivå.

Potensial er angitt etter følgende skala: **Lite – Middels - Stort**

3 Tiltak

3.1 Tiltaksbeskrivelse

Nordkraft Produksjon AS planlegger å bygge et vindkraftverk på Gimsøya i Vågan kommune i Nordland fylke. Gimsøy Vindpark vil ha en installert effekt på omkring 50 GWh (NVE Konsesjonssaker på høring 2010). Vindturbinene vil bli i størrelsesområdet 2-5 MW, og ha en høyde, inklusive rotorblad, på 100-150 meter (Lofotkraft Vind AS 2005). Utbyggingsplanene omfatter også nødvendig infrastruktur for å bygge og drive vindparken. Dette omfatter bl.a. kaianlegg, servicebygg, adkomstveier og transformatorstasjon.

Figur 4: Planområdet for Gimsøy Vindpark ligger vest på Gimsøya. Kartgrunnlag: Statens kartverk.

3.2 Plan- og influensområde

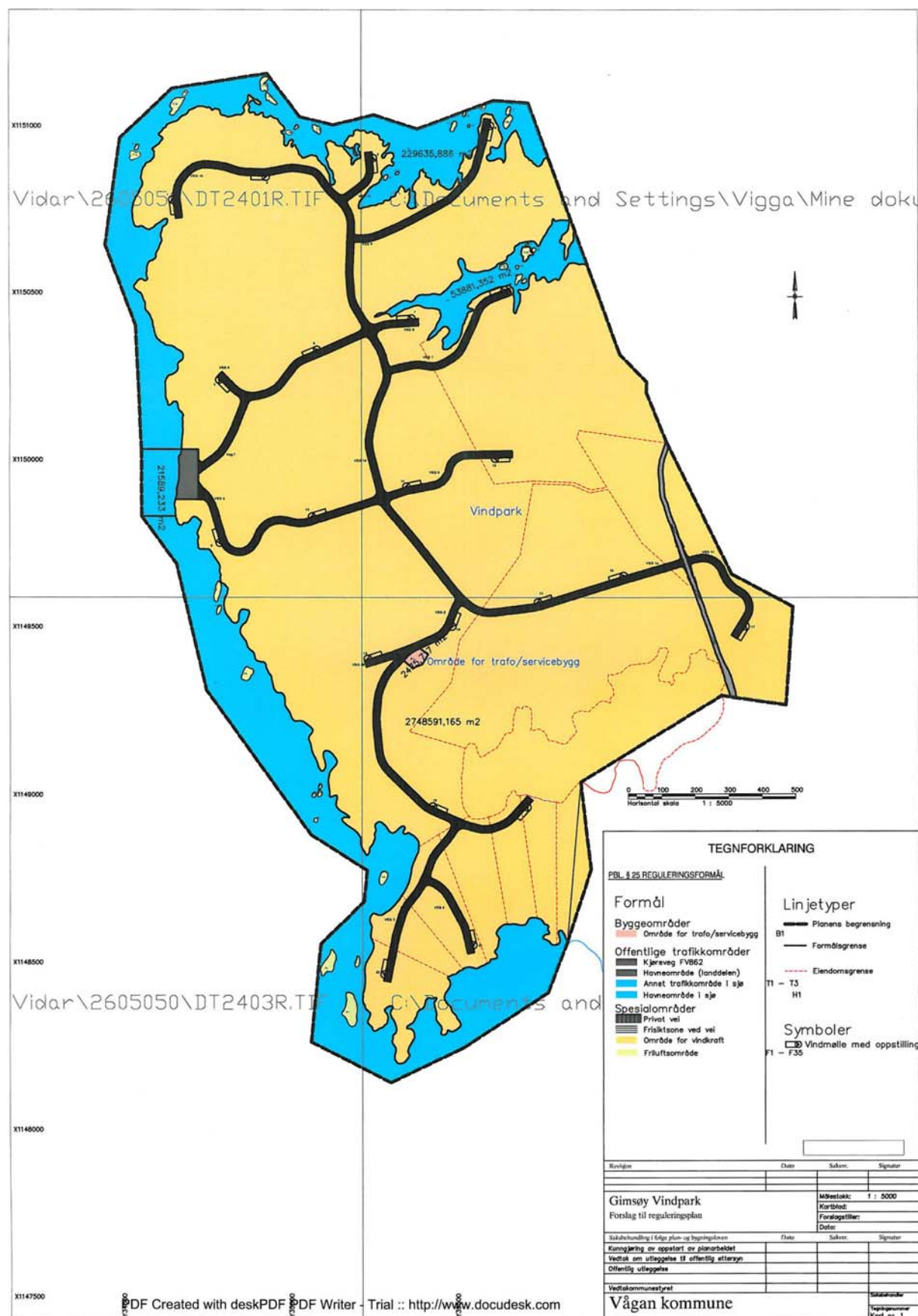
Vindparken tenkes anlagt vest på Gimsøya, i et område mellom Sundklakkstrømmen, Sinesbukta og Vikspollen (figur 4). Dette er et forholdsvis flatt myrområde med stedvis tørre rygger. Gimsøy veksler ellers for en stor del mellom fjellområder og lavtliggende myrområder. Området har i dag status som landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF-område) (Vågan kommune 2010).

Planområde

Planområdet er i denne utredningen avgrenset i henhold til kartdelen av forslag til reguleringsplan (jf. Nordkraft Produksjon AS/epost av 16.04.2010) (figur 5).

Influensområde

Influensområdet forstås i denne utredningen som områder utenfor det avgrensede planområdet som indirekte kan komme til å berøres av det planlagte tiltaket. Dette vil, for Gimsøy Vindpark, trolig hovedsakelig dreie seg om visuell innvirkning. Vindkraftverk kan være store anlegg som er synlige over lange avstander, og som dermed indirekte innvirker på kulturminner og kulturmiljø.

Figur 5: Forslag til reguleringsplan, Gimsøy Vindpark. Kartmaterialet er levert av Nordkraft Produksjon AS (epost av 16.04.2010).

3.3 *Utredningsalternativ*

Alternativ 0: 0-alternativet tilsvarer dagens situasjon og forventet utvikling dersom Gimsøy Vindpark ikke bygges. Forventet omfang av tiltaket vurderes med utgangspunkt i alternativ 0.

Alternativ 1: Alternativ 1 omfatter Gimsøy Vindpark jf. forslag til reguleringsplan (figur 5).

4 Kulturhistorisk oversikt

I det følgende gis en kort oversikt over en del generelle trekk ved regionens og områdets kulturhistorie. Det er en generell gjennomgang av tidsperioder og et utvalg vanlige kulturminnetyper. Gjennomgangen er basert på rapporten *Vindkraftverk på Gimsøy. Kulturminner og kulturhistorie på Gimsøy, Vågan kommune* (Thuestad 2005), samt forskningsstatus og et utvalg av foreliggende litteratur.

Arkeologisk materiale tyder på at de kystnære områdene i Nord-Norge raskt ble tatt i bruk av mennesker etter istidens slutt. Det er imidlertid ikke funnet mange bosetningsspor fra eldre steinalder (10 000 – 4 500 før nåtid) på Gimsøya og på øyene omkring. Askeladden inneholder heller ingen registreringer av lokaliteter med datering eldre steinalder i Vågan og Vestvågøy kommuner. Sannsynligvis kan dette settes i sammenheng med havstigning etter innlandsisens avsmelting. I dette området steg havnivået 12-13 meter i løpet av en 2000 til 3000 år lang periode frem til for omkring 6000-6500 år siden. Bosetningsspor fra eldre steinalder ligger derfor trolig under dagens havnivå eller strandavsetninger.

I Lofoten viser funn av bosetningsspor fra yngre steinalder (4 500 – 1 800 før nåtid) at det har vært bosetning på nesten alle større øyer i området. Både i Vågan og i Vestvågøy kommune er det funnet gjenstander og boplasser fra denne perioden. På Gimsøy for eksempel, er det funnet gjenstander som avslag av flint, en pilspiss og kniv av skifer. I Vestvågøy kommune ligger mange av boplassene fra yngre steinalder ved havet. Eksempelvis ligger flere langs den fiskerike Nappstraumen.

Den første gårdsetablering på Vestvågøy skjer omkring 1 000 – 500 f.Kr. Gårdsbosetningen på Hov på Gimsøya går antageligvis også tilbake til samme periode. Gravhauger/røyser er sammen med langhus, åkerreiner og rydningsrøyser ansett som gode indikasjoner på gårdsbosetning i jernalder. Kulturminner som tunanlegg, stornaust og tidlig kirkeetablering oppfattes gjerne som en indikasjon på høvdingdømme. Man kjenner i dag til et stort og mangfoldig arkeologisk materiale fra jernalder (0 – 1050 e.Kr.) på Gimsøy og øyene omkring. Områdene Hov, Vinje, Saupstad og Sandøya nord på Gimsøy er særlig rike på fortidsminner. Norges nordligste runestein med en lengre leselig innskrift er funnet på Vinje. Vest for Vinje, på "Raet" ligger et tunanlegg fra jernalder og i nærliggende områder er det funnet nausttuffer (eksempelvis Id 8778 og stornaust (Id 38131). I de nevnte områdene på Gimsøy finnes flere gravfelt samt en rekke enkeltstående gravrøyser og gravhauger. Med forbehold om at disse kulturminnene stammer fra forskjellige perioder, kan de ses som tegn på at et høvdingdømme kan ha hatt sitt sentrum i dette området i jernalder. Gimsøy nevnes også i Olav Tryggvasons saga der det sies at Tore Hjorth sannsynligvis bodde på Gimsøy.

Bosetning på Gimsøy, og i Lofoten for øvrig, fortsetter i middelalder (1050 – 1536 e.Kr.). Kjente kulturminner fra denne perioden er for eksempel gårdshauger. Eksistensen var basert på en blandingsøkonomi med både selvberging og varebytte. Husdyrhold og åkerbruk var hovedsakelig til eget forbruk, mens et kommersielt fiske ga midler til innkjøp av korn, nødvendighetsvarer og betaling av skatt. Driftsformen med en kombinasjon av jordbruk og fiske har vært vanlig i området langt opp i vår tid. De ovenfor nevnte gårdshaugene kan trolig settes i sammenheng med det kommersielle fisket og vanlig gårdsbosetning.

Vågan er det eneste stedet i Nord-Norge nevnt som kjøpsted i middelalder. Vågan ligger i dagens Kabelvåg og var et administrativt og kulturelt senter fra omkring 1000-tallet og frem til Svartedauden (1350 e.Kr.), en posisjon som i stor grad var tilknyttet Lofotfisket. Handel med tørrfisk, hvor fisken gikk via Bergen til markedene i Europa, hadde fått et visst omfang

allerede på 1200-tallet. Handelen var tidlig kontrollert av hanseatene, men etter hvert tok kjøpmenn og borgere i Bergen og Trondheim kontroll over mye av handelen.

I Lofoten øker befolkningen til og med høymiddelalder (1200-tallet). På 1300- og 1400-tallet er det, bl.a. pga. pest og klimaforverring, en befolkningskrise som fører at flere gårder blir lagt øde. På 1500-tallet var det igjen befolkningsvekst, og det anlegges da en kirke på Vinje. Tidlig på 1600-tallet var nær sagt alle områder i Lofoten som var aktuelle boplasser (gårder) etter tidens forutsetninger, i bruk. Befolkningsutviklingen videre kan generelt sies å følge kystområdene i Norge med stagnasjon i årene 1650-1750 og en ny befolkningsvekst etter 1750.

Områdets næringsvirksomhet forandret seg lite i løpet av middelalderen. Arbeidsmåte og båter, redskap og utstyr var mye det samme fra 1500-tallet til langt ut på 1800-tallet. Størst betydning hadde overgangen til nye redskaper (line og garn) og utviklingen av fiskerilovgivning på slutten av 1700-tallet. Et annet trekk var fremveksten av fiskevær fra høymiddelalder (1350 – 1500 e.Kr.) og oppover. I løpet av 1500-tallet ble eksempelvis Vågan et viktig fiskevær, men ikke viktigere enn andre steder i Lofoten og Vesterålen. Den dag i dag er Lofotfisket sentralt for områdets næringsliv.

Arkeologiske funn og samiske stedsnavn vitner om samisk aktivitet og bosetning i Lofoten og Vesterålen. Kilder forteller også om samisk tilstedeværelse på Vestvågøy, både sjøsamer og samer som drev reindrift. Vestvågøy lå ytterste i et sommerbeiteområde. Beiteområdene lå utenfor gårdsbosetningen i lavlandet, fortrinnsvis på fjellet og i ubebodde daler. Samer drev ellers jordbruk, fiske og en allsidig utnyttelse av utmarksressurser. Stedsnavn som Reinhaugen, Finnkjerka og Finnvollen vitner om steder assosiert med samisk aktivitet. Gammetufter er en kulturminnetype som i mange sammenhenger oppfattes som samisk. På Gimsøy er det en oval gammetuft registrert i planområdet (Id 27612). I dette området bygde både samisk og norsk befolkning gammer, og dette kulturminnet er ikke en sikker indikasjon på samisk bosetning.

I høy- og senmiddelalder finnes spor etter samisk bosetning også andre steder i Lofoten, for eksempel på Andøya og på vestsiden av Hinnøya. På bakgrunn av manntallet av 1701 kan man anta at den samiske befolkning i Lofoten da var 9 personer og 53 i Vesterålen. I 1801 antas det å ha vært omkring 450 samer i Vesterålen. Ut over 1800-tallet var imidlertid den samiske befolkningen i tilbakegang i Vesterålen. Denne tendensen har bl.a. sammenheng med at samisk etnisitet ble underkommunisert. Rent generelt kan man anta at den samiske befolkning i antall var betydelig færre i Lofoten enn i Vesterålen.

I krigsårene var det mye aktivitet i og omkring Lofoten og Vesterålen. Aktiviteten var imidlertid ikke spesielt fokusert på Gimsøy. By og tettsteder som Svolvær, Kabelvåg, Stamsund og Henningsvær var senter for mye tysk aktivitet. Svolvær var for eksempel Gestapos hovedsete i Lofoten og Vesterålen. Svolvær er også den by i Norge som har flest bunkere, stillinger og tunneler på to km².

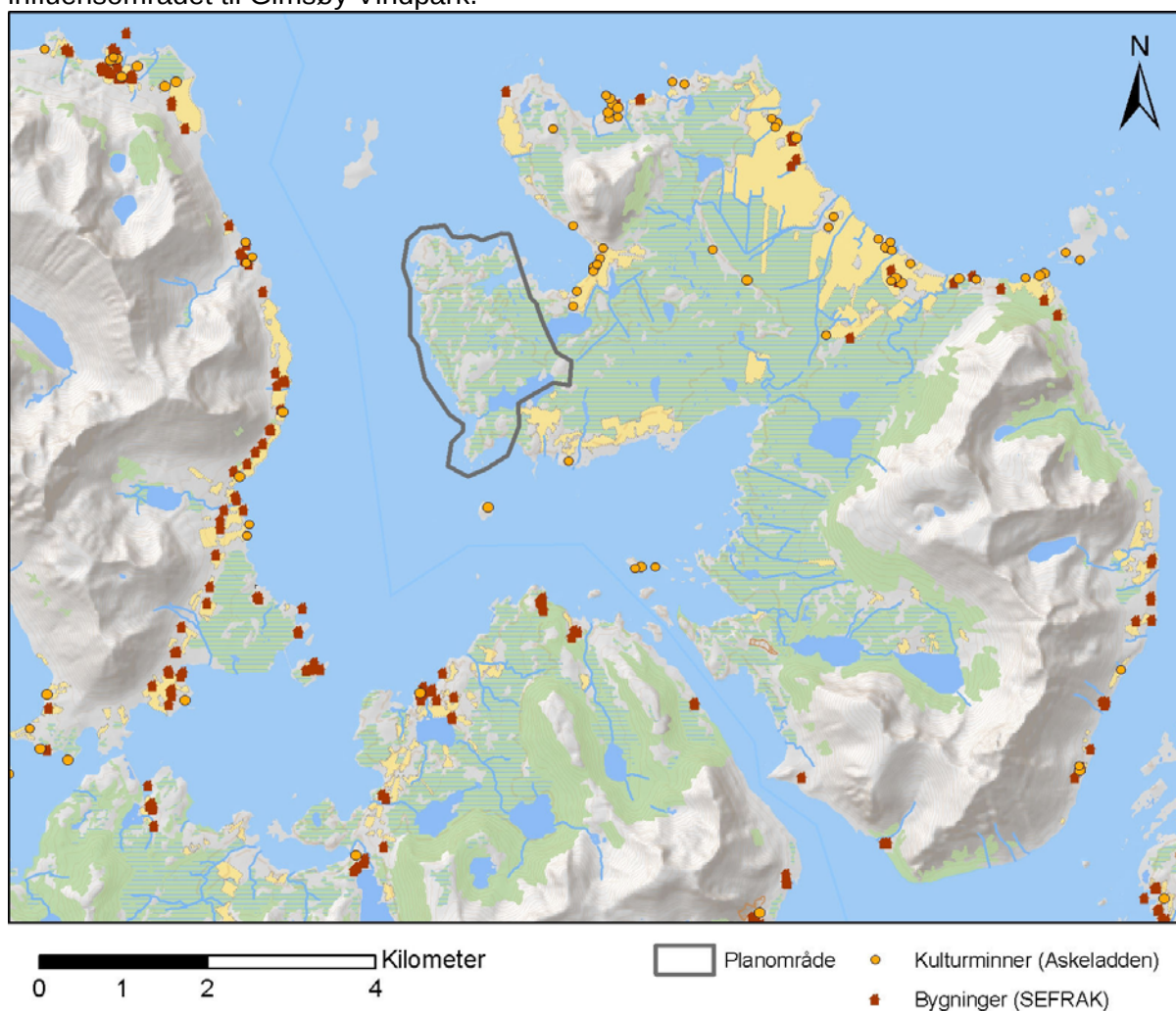
5 Kulturminner og kulturmiljø

Herunder følger en oversikt over kjente kulturminner og kulturmiljø i vindparkens plan- og influensområde. Oversikten omfatter alle kjente kulturminner innenfor planområdet, samt områder nært vindparken (opp til 2-3 km fra vindparken). Kulturminner og kulturmiljø som ligger på større avstand (over 2-3 km) omfattes av oversikten så fremt topografiske forhold tilsier at indirekte innvirkning kan forekomme (se kapittel 2.2.1).

Oversikten omfatter både kartfestede og ikke-kartfestede kulturminner. I de tilfeller hvor digitale kartfiler ikke er tilgjengelig, er kartfesting/stedfesting gjort med den nøyaktighet grunnlagsdata tillater (på grunnlag av stedsnavn, gårds- og bruksnummer).

5.1 Kulturminner i tiltakets plan- og influensområde

Det kjennes ikke automatisk fredete eller nyere tids kulturminner i planområdet for Gimsøy Vindpark. Det er registrert et større antall kulturminner og en rekke eldre bygninger i influensområdet til Gimsøy Vindpark.

Figur 6: Kjente kulturminner og eldre bygninger i plan- og influensområde.
Kartgrunnlag: Statens kartverk.

Herunder følger en skjematisk oversikt over kulturminner i tiltakets influensområde. En nærmere beskrivelse av de forskjellige kulturminnene finnes i kapittel 5.2.

Kulturminner registrert i Askeladden			
Vågan kommune			
Sted	Id	Art	Vernestatus
Vik	37556	Gravrøys fra jernalder	UAV (fjernet)
Vik	27610	Gravhaug fra jernalder	AUT
Vik	47599	Brønn	UAV
Vik	63229	To nausttuffer fra førreformatrisk tid	FJE
Vik	35060	Brønn	UAV
Vik	47600	Gravhaug fra jernalder	UAV
Vik	63230	Røys/naturformasjon	IKKE
Vik	27611	Gravhaug fra jernalder	AUT
Hov	38117	Gravrøys fra jernalder	AUT
Hov	38122	Gravfelt fra jernalder med tre gravhauger	AUT
Hov	18120	Steinlegninger med syv steinringer. Tradisjon på at stedet var et hov.	AUT
Hov	74345	Gravfelt med to flatmarksgraver	AUT (Graver: FJE/UAV)
Hov	59681	Gårdshaug fra førreformatrisk tid	AUT
Hov	38131	Tre nausttuffer fra jernalder/middelalder	AUT
Hov	8778	Tre nausttuffer fra jernalder	AUT
Hov	63296	Funnsted: Gullring	UAV
Hov	48136	Gravrøys fra bronsealder/jernalder	AUT
Hov	28142	Gravrøys fra bronsealder/jernalder	AUT
Saupstad	48119	Gravfelt fra jernalder med en flatmarksgrav og en grav/funnsted	UAV (tapt)
Saupstad	28117	Gravfelt fra jernalder med to gravhauger	AUT
Saupstad	68165	Gravfelt fra jernalder med en flatmarksgrav og to gravhauger	AUT (en gravhaug erapt, flatmarksgraven er feilplassert)
Saupstad	48116	Gårdshaug fra middelalder	AUT
Saupstad	18544	Gravrøys fra bronsealder/jernalder	AUT
Saupstad	28133	Gravhaug fra jernalder	AUT
Vinje	59515	Flatmarksgrav fra jernalder	UAV (tapt)
Vinje	8692	Gravfelt fra jernalder med to gravhauger	AUT
Vinje	38057	Gravrøys fra jernalder	AUT
Vinje	59506	Gravfelt fra jernalder med to gravhauger	AUT
Vinje	38069	Gravhaug fra jernalder	UAV (tapt)
Vinje	38064	Gårdshaug fra middelalder	AUT
Vinje	57833	Kirkegård som går tilbake til middelalder	AUT
Vinje	28089	Bautastein fra 1885	UAV
Sande	28055	Gravfelt fra jernalder med to gravrøyser	AUT
Sande	18474	Bautastein fra jernalder som kalles "Reka"	AUT
Sande	48077	Bautastein fra jernalder	AUT
Sande	8686	Gravrøys fra jernalder	AUT
Gimsøysand	84244	Kirkested	IKKE
Gimsøysand	68127	Gravfelt fra jernalder med 3 gravhauger	AUT
Gimsøysand	110834	Gårdshaug fra middelalder	AUT
Saupstad	8736	Ringformet tunanlegg fra jernalder med 6 hustuffer og 23 groper/kokegroper	AUT
Saupstad	112407	Funnsted: Avslag og gjenstander av flint fra steinalder	UAV
Bjerkvik	110837	Grophus fra steinalder	AUT
Grønseth av Vik	27612	Gammetuft fra førreformatrisk tid	AUT

Vik	74193	Gravfelt fra jernalder med 3 gravhauger, en gravrøys og en steinsetning	AUT
Barstrand	57841	Gravrøys fra jernalder	AUT
Vinje	57848	Gravfelt fra jernalder med 4 gravrøyser	AUT
Vinje	59530	Gravrøys fra jernalder	AUT
Vestvågøy kommune			
Sted	Id	Art	Vernestatus
Grundstad	74100	Gravfelt fra jernalder med 3 gravhauger	AUT
Lyngedal	74099	Haug av uviss alder	UAV
Limstrand	17919	Gravfelt fra jernalder med 3 gravrøyser. Tradisjon på samisk offerplass og gravsted	AUT
Smedvik	8130	Gravhaug fra jernalder	AUT
Indre Smedvik	27963	Naustuft av uviss alder	UAV
Smedvik Ytre	57268	Gravhaug fra jernalder. Tradisjon tilknyttet haugen	AUT
Valle	37899	Gravfelt fra jernalder med 4 gravhauger	AUT
Rekdal	17900	Gravhaug	FJE
Rekdal	57257	Gravhaug fra jernalder	AUT
Rekdal	47953	Funnsted for beingjenstand av uviss alder	UAV
Auran	37864	Gravhaug fra jernalder	UAV (tapt)
Auran	59713	Gravfelt fra jernalder med 3 gravhauger	AUT
Kvalnes	37867	Langhaug fra jernalder	AUT
Kvalnes	55387	Gårdshaug fra førreformatorsk tid	AUT
Kvalnes	59732	Gravfelt fra jernalder med 3 graver	UAV (tapt)
Kvalnes	17881	Gravfelt fra jernalder med 2 gravhauger og en flatmarksgrav	AUT (haugene er skadet, flatmarksgraven er fjernet)
Kvalnes	6632	Funnsted: Spydspiss	UAV

Figur 7: Oversikt over kjente kulturminner i influensområdet for Gimsøy Vindpark.

Kulturminnenes vernestatus er angitt med forkortelser:

AUT – automatisk fredet

UAV – uavklart

IKKE – ikke fredet

FJE - fjernet

Herunder følger en skjematisk oversikt over eldre bygninger (SEFRAC-registrerte bygninger) i tiltakets influensområde. En nærmere beskrivelse av de forskjellige bygningene finnes i kapittel 5.2.

Eldre bygninger (SEFRAC-registrert)		
Vågan kommune		
Sted	Sefrak Id	Bygningstype
Hovsund	18650303032	Bolighus
Hov	18650303031	Bolighus fra 1800-tallet
Hov	18650303024	Bolighus fra 1800-tallet
Hov	18650303025	Fjøs (ruin) fra 1800-tallet
Hov	18650303026	Jordkjeller fra 1800-tallet
Hov	18650303027	Eldhus (ruin) fra 1800-tallet
Saupstad	18650303014	Bolighus fra 1800-tallet
Saupstad	18650303017	Bolighus fra 1800-tallet
Saupstad	18650303018	Jordkjeller fra 1800-tallet
Saupstad	18650303013	Skole fra 1800-tallet
Saupstad	18650303015	Bolighus fra 1700-tallet
Vinje	18650303016	Bolighus/kontor (prestegård) fra 1900-tallet

Vinje	18650303028	Sommerhus/bolighus fra 1800-tallet
Vinje	18650303029	Kontorbygning fra 1800-tallet
Sande	18650303022	Naust fra 1800-tallet
Sande	18650303023	Fjøs (ruin) fra 1800-tallet
Amundstad	18650303021	Bolighus fra 1800-tallet
Gimsøysand	18650303019	Bolighus fra 1800-tallet
Gimsøysand	18650303020	Bolighus fra 1800-tallet
Oppigård	18650303030	Bolighus fra 1800-tallet
Sundklakk	18650303033	Bolighus fra 1800-tallet
Vestvågøy		
Sted	Sefrak Id	Bygningstype
Nordre Kilvik	18600104006	Fjøs (ruin) fra 1800-tallet
Nordre Kilvik	18600104007	Våningshus (ruin) fra 1800-tallet
Haugen	18600104008	Fjøs
Haugen	18600104009	Våningshus (ruin)
Haugen	18600104010	Uthus
Strandhaug	18600104011	Uthus
Strandhaug	18600104012	Ruin
Strandhaug	18600104013	Bolighus
Strandhaug	18600104014	Våningshus
Strandhaug	18600104015	Naust
Grunstad	18600103001	Naust (ruin) fra 1800-tallet
Grunstad	18600103002	Våningshus fra 1900-tallet
Evenes	18600103003	Fjøs fra 1900-tallet
Evenes	18600103004	Sommerfjøs (ruin) fra 1900-tallet
Grunstad	18600103005	Sommerfjøs (ruin) fra 1900-tallet
Elvenes	18600103006	Naust fra 1900-tallet
Grunstad	18600103007	Naust fra 1900-tallet
Grunstad	18600103008	Fjøs (ruin)
Grunstad	18600103009	Våningshus fra 1800-tallet
Grunstad	18600103010	Fjøs (ruin) fra 1800-tallet
Grunstad	18600103011	Naust fra 1800-tallet
Grunstad	18600103012	Naust (ruin)
Sørvold	18600103013	Våningshus (revet) fra 1900-tallet
Sørvold	18600103014	Fjøs (ruin)
Lyngedal	18600103015	Våningshus (ruin) fra 1900-tallet
Lyngedal	18600103016	Våningshus (ruin)
Lyngedal	18600103017	Fjøs (ruin)
Lyngedal	18600103018	Uthus
Lyngedal	18600103019	Våningshus (ruin)
Lyngedal	18600103020	Fjøs (ruin)
Risjorden	18600103021	Våningshus fra 1900-tallet
Risjorden	18600103022	Fjøs fra 1900-tallet
Risjorden	18600103023	Våningshus fra 1800-tallet
Risjorden	18600103024	Uthus fra 1900-tallet
Risjorden	18600103025	Fjøs (ruin) fra 1800-tallet
Risjorden	18600103026	Naust fra 1800-tallet
Risjorden	18600103027	Sommerfjøs (ruin)
Limstrand	18600102001	Våningshus fra 1900-tallet
Limstrand	18600102002	Bolighus fra 1900-tallet
Limstrand	18600102003	Bolighus fra 1900-tallet
Limstrand	18600102004	Fjøs fra 1900-tallet
Limstrand	18600102007	Våningshus
Limstrand	18600102008	Fjøs fra 1900-tallet
Limstrand	18600102009	Våningshus fra 1700-tallet
Limstrand	18600102025	Fjøs (ruin) fra 1900-tallet
Limstrand	18600102026	Våningshus (ruin)

Solvoll	18600102005	Bolighus fra 1900-tallet
Solvoll	18600102006	Fjøs (ruin)
Elvegården	18600102012	Uthus fra 1900-tallet
Stormoen	18600102011	Våningshus fra 1900-tallet
Heinestad	18600102013	Våningshus fra 1900-tallet
Storøya	18600102010	Våningshus fra 1900-tallet
Storøya	18600102014	Våningshus fra 1900-tallet
Storøya	18600102015	Fjøs
Storøya	18600102016	Naust fra 1900-tallet
Storøya	18600102017	Sommerfjøs fra 1900-tallet
Båtneset	18600102018	Våningshus fra 1900-tallet
Båtneset	18600102019	Fjøs fra 1900-tallet
Storneset	18600102032	Bryggehus (ruin) fra 1800-tallet
Osvold	18600102023	Våningshus fra 1900-tallet
Osvold	18600102024	Fjøs fra 1900-tallet
Smedvika	18600102020	Våningshus fra 1900-tallet
Smedvika	18600102021	Våningshus fra 1800-tallet
Smedvika	18600102022	Våningshus fra 1900-tallet
Smedvika	18600102027	Våningshus fra 1800-tallet
Smedvika	18600102028	Bolighus fra 1800-tallet
Smedvika	18600102029	Fjøs (ruin)
Smedvika	18600102030	Fjøs (ruin) fra 1800-tallet
Smedvika	18600102031	Våningshus (ruin) fra 1800-tallet
Smedvika	18600102033	Våningshus fra 1900-tallet
Smedvika	18600102034	Butikk (revet) fra 1900-tallet
Smedvika	18600102035	Bolighus fra 1900-tallet
Smedvika	18600102038	Uthus/butikk (ruin)
Smedvika	18600102041	Bolighus
Valle	18600102036	Våningshus fra 1900-tallet
Valle	18600102037	Våningshus fra 1900-tallet
Valle	18600102040	Våningshus fra 1900-tallet
Valle	18600102042	Våningshus fra 1900-tallet
Valle	18600102043	Fjøs fra 1900-tallet
Halsan	18600101001	Våningshus fra 1900-tallet
Rekdal	18600101002	Våningshus (utgått) fra 1900-tallet
Rekdal	18600101003	Bolighus fra 1900-tallet
Rekdal	18600101004	Fjøs fra 1900-tallet
Rekdal	18600101005	Våningshus fra 1900-tallet
Rekdal	18600101006	Fjøs fra 1900-tallet
Rekdal	18600101007	Rorbu fra 1900-tallet
Breiteigen	18600101008	Våningshus fra 1800-tallet
Auran	18600101010	Våningshus
Auran	18600101011	Våningshus fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101013	Våningshus
Kvalnes	18600101014	Våningshus fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101015	Fjøs fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101016	Våningshus fra 1800-tallet
Kvalnes	18600101017	Fjøs (ruin) fra 1800-tallet
Kvalnes	18600101018	Våningshus (ruin) fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101019	Fjøs (ruin) fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101022	Fyr fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101023	Uthus (ruin) fra 1800-tallet
Kvalnes	18600101024	Bolighus fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101025	Fjøs fra 1800-tallet
Kvalnes	18600101026	Våningshus fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101028	Oljehus fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101029	Rorbu (ruin)

Kvalnes	18600101031	Butikk (ruin) fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101032	Våningshus fra 1800-tallet
Kvalnes	18600101034	Våningshus fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101035	Fjøs fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101036	Uthus fra 1900-tallet
Kvalnes	18600101037	Bolighus fra 1900-tallet

Figur 8: Oversikt over SEFRAK-registrerte bygninger i tiltakets plan- og influensområde. Bygningene er, om ikke annet er nevnt, ikke fredet.

Kulturminnene, både automatisk fredete og nyere tids kulturminner, avspeiler en kulturhistorie med stor tidsdybde, fra steinalder og opp i nyere tid. Gimsøy og øyene omkring er særlig kjent for de rike og omfattende bosetningssporene fra jernalder. Her finnes bl.a. et stort antall gravrøyser og gravhauger, flatmarksgraver, bautasteiner, nausttuffer og et tunanlegg. Det finnes også et stort antall eldre registrerte bygninger i området, en god del av dem tilknyttet gårdsbosetning og kombinasjonsdriften av fiske og jordbruk som tidligere var vanlig i området.

5.2 Kulturmiljø i plan- og influensområdet til Gimsøy Vindpark

Det kjennes ikke kulturminner i tiltakets planområde, verken automatisk fredete eller nyere tids kulturminner. Det er derfor ikke funnet grunnlag for å definere kulturmiljø innenfor planområdet til Gimsøy Vindpark.

Det kjennes en rekke kulturminner, både automatisk fredete og nyere tids kulturminner i tiltakets influensområde. Det er funnet grunnlag for å definere til sammen 44 kulturmiljø i tiltakets influensområde.

Kulturmiljøene er skjematisk avgrenset på kart, figur 9. Avmerkingene må oppfattes som en omtrentlig kartfesting brukt for å definere et område som omfatter kartfestede og stedfestede (ikke-kartfestet) automatisk fredete og nyere tids kulturminner. Verdivurdering er gjort i henhold til kriterier angitt i kapittel 2.2.1.

En skjematisk oversikt over kulturmiljø og verdivurdering finnes i figur 25 (kapittel 7.42).

Figur 9: Oversikt over kulturmiljø i Vågan kommune. Kartgrunnlag: Statens kartverk.

5.2.1 Kulturmiljø Vik

Kulturmiljøet ligger innerst i Vikspollen, like vest for planområdet til Gimsøy Vindpark. Området er et LNF-område hvor landbruk dominerer (Vågan kommune 2010), men det finnes noe spredt bebyggelse.

Figur 10: Vikspollen, sett mot Id 63229 og 27610. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.

Kjente kulturminner:

- Id 37556: En rund gravrøys fra jernalder. Røysen ble utgravd av Olaus Martens Nicolaissen i 1900, og det ble da funnet en øks, stykker av et sverdblod og et knivskaft, klinksøm og deler av en jernlenke. Ved kontrollregistrering i 2004 var det ikke mulig å påvise rester etter kulturminnet.
Røysen er fjernet og lokalitetens vernestatus er uavklart.
- Id 27610: En rund gravhaug fra jernalder. Gravhaugen er 9,2 m i diameter, 0,7 m høy og haugen har en tydelig fotgrøft. I samme område skal det også ha vært en langhaug utgravd av Nicolaissen i 1900 og en rundhaug kalt barnehaugen som er fjernet.
Lokaliteten (gravhaugen) er automatisk fredet.
- Id 47599: En brønn av uviss alder. Brønnen er rund, murt opp av småstein og dekket av en firkantet helle.
Lokalitetens vernestatus er uavklart.
- Id 63229: To nausttufter fra førreformatorisk tid. Nausttuftene er fjernet i forbindelse med dyrking, men spor etter tuftene finnes trolig i undergrunnen.
Kulturminnene er fjernet.
- Id 35060: En brønn av uviss alder. Brønnen er av samme type som Id 47599.
Lokalitetens vernestatus er uavklart.
- Id 47600: En gravhaug fra jernalder. Haugen skal ha vært avlang og markert med fotgrøft. Haugen er fjernet i forbindelse med utbygging av veien Årstrand-Hov.
Kulturminnet er fjernet og lokalitetens vernestatus er uavklart.

- Id 63230: En rund jordblandet røys. Ved kontrollregistrering i 2004 ble lokaliteten avskrevet som kulturminne (naturformasjon). Lokaliteten er ikke fredet.

Kulturmiljøet omfatter til sammen åtte registrerte kulturminner, men det skal ha vært flere kulturminner i området tidligere (jf. Id 27610). Gimsøy er rik på bosetningsspor fra jernalder og i Vik kjennes flere gravhauger og –røysar fra denne perioden. Kulturmiljøet omfatter vidare nausttuffer og to brønner. Kulturminnetypene er representative for områdets kulturhistorie. Flere av kulturminnetypene er vanlig forekommende i området, dette gjelder særlig gravminnene og nausttufte. Flere av de registrerte kulturminnene er fjernet som følge av utgraving eller jordbruksvirksomhet. En lokalitet er i tillegg avskrevet som naturformasjon. Det går i dag en vei gjennom området og det er forholdsvis lett tilgjengelig for eventuelt interesserte. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha middels til stor kunnskapsverdi, liten til middels opplevelsesverdi og liten bruksverdi.

Kulturmiljø Vik vurderes samlet sett å ha **middels verdi**.

5.2.2 Kulturmiljø Kjerringmyran

Kulturmiljøet ligger ved Vikspollen, øst og nordøst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjent kulturminne:

- Id 27611: En gravhaug fra jernalder. Gravhaugen er 5,3 m i diameter og 0,5 m høy. Lokaliteten er automatisk fredet.

Kulturmiljøet omfatter ett automatisk fredet kulturminne fra jernalder. Kulturminnetypen er representativ for områdets kulturhistorie, men vanlig forekommende i dette området. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten til middels kunnskapsverdi, liten til middels opplevelsesverdi og liten bruksverdi.

Kulturmiljø Kjerringmyran vurderes samlet sett å ha **liten verdi**.

5.2.3 Kulturmiljø Storhaugen

Kulturmiljøet omfatter ett kulturminne som ligger på en bergrygg over en km nord-nordøst for planområdet til Gimsøy vindpark.

Kjent kulturminne:

- Id 38117: Rund gravrøys som er 6 m i diameter og 0,5 m høy. Lokaliteten er automatisk fredet.

Kulturmiljøet omfatter et automatisk fredet kulturminne. Kulturmiljøet omfatter en gravrøys fra jernalder. Kulturminnetypen er representativ for områdets kulturhistorie, om enn vanlig forekommende. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten til middels kunnskapsverdi, liten til middels opplevelsesverdi og liten bruksverdi.

Kulturmiljø Storhaugen vurderes samlet sett å ha **liten verdi**.

5.2.4 Kulturmiljø Wintherberg

Kulturmiljøet ligger ved Hovsund, i overkant av 1,5 km nord for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjent kulturminne:

Id 18650303032: Bolighus. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblekk.

Kulturmiljøet omfatter et nyere tids kulturminne. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Wintherberg vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.5 Kulturmiljø Hov

Kulturmiljøet ligger på Hov, omkring 2 km nordøst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 38122: Gravfelt med tre gravhauger hvorav en er en sannsynlig rest av en gravhaug. Gravfeltet ble undersøkt ved arkeologisk utgraving av Nicolaissen i 1900. Det ble da funnet brente og ubrente beinfragmenter/skjelettrestre, biter av to urner, fire fargede glassperler, jernfragmenter, en senkestein, klinksøm, et ljàfragment og en foldekniv (Ts 1314, 1315 og 1316). Lokalteten er automatisk fredet.
- Id 18120: Steinlegninger i form av syv ringer av stein som sannsynligvis er kokegroper. Det er tradisjon på at stedet er et hov. Lokalteten er automatisk fredet.
- Id 74345: Flatmarksgrav som ble undersøkt ved arkeologisk utgraving i 1997. Det ble gjort funn av skjelettrestre og en øks. I området er det også funnet skår av tynnvegget kleberkar og emne til et klubbhode. Lokalteten omfatter også enda en flatmarksgrav, men det foreligger ingen beskrivelse av denne. Lokalteten står som automatisk fredet, men en av gravene er fjernet og status for den andre er uavklart.
- Id 59681: Gårdshaug fra førreformatorisk tid. Gårdshaugen er 74 x 52 m og 1,5-2 m høy. En hytte (fra 1978) med kjeller står på gårdshaugen. Lokalteten er automatisk fredet.
- Id 38131: Båtstøanlegg fra jernalder-middelalder med tre nausttuffer. Tuftene er henholdsvis 17 x 5,3 m, 14 x 5 m og 12,6 x 4,6 m. Den sistnevnte ligger på tvers av og er avskåret av de to førstnevnte og er eldre. Lokalteten er automatisk fredet.
- Id 8778: Båtstøanlegg fra jernalder med tre nausttuffer. Lokalteten er automatisk fredet.
- Id 63296: Funnsted for en gullring. Lokaltetens vernestatus er uavklart
- Id 18650303031: Bolighus fra 1800-tallet (fjerde kvartal). Huset har vanlig saltak og er tekket med skifer.

Kulturmiljøet omfatter både automatisk fredete og nyere tids kulturminner. Kulturminnene på Hov omfattes av "Kulturminneplan for Lofoten" (utvalgte nasjonalt og regionalt viktige kulturminner i Lofoten) (2008). Hov er et godt bevart gårdsmiljø fra jernalder og middelalder. Her finnes ulike kulturminnetyper hvor flere av kulturminnene ser ut til å ligge i nær tilknytning

til hverandre. På høydedraget bak gårdshaugen ligger det, for eksempel, flere strukturer som sannsynligvis er kokegroper. Kokegropene kan avspeile et kultursted i jernalderen (jf. også gårdsnavnet Hov) (Nordland fylkeskommune 2008). I dette området finnes også et naturlig amfi hvor man arrangerte "Troilltampen", en visefestival som var med på å legge grunnlaget for en nordnorsk identitet på 1970-tallet. Kulturmiljøet innehar tidsdybde og ulike kulturminnetyper som er representative for og avspeiler flere sider av områdets kulturhistorie. Området er lett tilgjengelig for eventuelt interesserte. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha stor kunnskapsverdi, stor opplevelsesverdi og stor bruksverdi.

Kulturmiljø Hov vurderes samlet sett å inneha **stor verdi**.

5.2.6 Kulturmiljø Silsandnes

Kulturmiljøet ligger i overkant av 2 km nordøst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 18650303024: Bolighus fra 1800-tallet (fjerde kvartal). Huset har vanlig saltak og er tekket med skifer.
- Id 18650303025: Fjøs fra 1800-tallet. Fjøsen var en ruin ved registreringstidspunkt.
- Id 18650303026: Jordkjeller fra 1800-tallet.
- Id 18650303027: Eldhus fra 1800-tallet. Eldhuset var ruin ved registreringstidspunkt.

Kulturmiljøet omfatter nyere tids kulturminner i form av fire bygninger. Bygningene innehar en viss alder, men to av dem er i ruiner. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Silsandnes vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.7 Kulturmiljø Arvika

Kulturmiljøet ligger omkring 2,8 km nordøst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 48136: Rund gravrøys fra bronsealder-jernalder. Røysen ble utgravd av Nicolaissen i 1900. Lokalteteten er automatisk fredet.
- Id 28142: Rund gravrøys fra bronsealder-jernalder. Røysen ble utgravd av Nicolaissen i 1900. Det ble da funnet en bronsespenne med nål og spiral samt bruddstykker av jernredskap (Ts 1317 og 1318). Lokalteteten er automatisk fredet.

Kulturmiljøet omfatter to gravrøysen som begge er undersøkt ved arkeologisk utgraving. Kulturminnene er representative for områdets kulturhistorie, om enn vanlig forekommende. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha middels kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og liten bruksverdi.

Kulturmiljø Arvika vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

Figur 11: Eksempel på eldre bebyggelse på Saupstad, samt utsikt mot "Raet" i vest.
Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.

5.2.8 Kulturmiljø Saupstad

Kulturmiljøet ligger like vest og sør for Saupstadneset, omkring 3,5 km øst-nordøst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 48119: Gravfelt fra jernalder med en flatmarksgrav og en grav/funnsted. Det ble funnet et skjelett i flatmarksgraven og det ble funnet flere hodeskaller og beinrester i en sandhole på 1950/-60-tallet.
 Kulturminnene er tapt og lokalitetens vernestatus er uavklart.
- Id 28117: Gravfelt fra jernalder med to gravhauger. Området ble planert i 1980 og ved kontrollregistrering (v/ Nordland fylkeskommune) i 2004 ble det ikke påvist rester av gravfeltet.
 Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 68165: Gravfelt fra jernalder med en flatmarksgrav og to gravhauger. Ved kontrollregistrering i 2004 ble en 1,3 m høy gravhaug på 17,3 x 7,2 m og som var omgitt av en fotgrøft, påvist. Den andre gravhaugen ble gravd ut like før 2. verdenskrig. Flatmarksgraven er vurdert som feilplassert ved kontrollregistreringen.
 Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 48116: Gårdshaug fra middelalder som er 64 x 49 m stor. Haugen består av opp til 1,5 m tykt lag med kulturjord. Ved kontrollregistrering i 2004 var store deler av haugen lagt ut til hage og gårdstun, men ble vurdert å være tilsynelatende godt bevart.
 Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 18650303014: Bolighus fra 1800-tallet.
- Id 18650303017: Bolighus fra 1800-tallet med vanlig saltak.

- Id 18650303018: Jordkjeller fra 1800-tallet. Jordkjelleren ligger på gårdshaugen (Id 48116).
- Id 18650303013: Bygning fra 1800-tallet (fjerde kvartal) som har vært brukt som skolebygning.
- Id 18650303015: Bolighus fra 1700-tallet. Bygningen har vanlig saltak og er tekket med bølgeblekk.

Kulturmiljøet omfatter både automatisk fredete og nyere tids kulturminner. I dette området finnes ulike kulturminner fra jernalder og middelalder, samt bygninger fra nyere tid, og kulturmiljøet innehar tidsdybde. Kulturminnene er representative for området kulturhistorie, om enn vanlig forekommende. Flere av de registrerte gravene er i dag borte, men øvrige kulturminner virker godt bevart (jf. kontrollregistrering v/ Nordland fylkeskommune i 2004). Bygningsmassen er gjennomgående fra 1800-tallet, men ett unntak er et bolighus fra 1700-tallet. Den sistnevnte bygningen er en av de eldste bygningene som registrert i områdene omkring den planlagte vindparken. Det er i dag flere nyere bygninger i området. Området er forholdsvis lett tilgjengelig for eventuelt interesserte. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha stor kunnskapsverdi, middels opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Saupstad vurderes samlet sett å inneha **middels verdi**.

5.2.9 Kulturmiljø Nyheim

Kulturmiljøet ligger omkring 3,5 km øst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 18544: En rund gravrøys fra bronsealder-jernalder som er 8 m i diameter og 0,7 m høy. Det er en plyndringsgrop i røysen. Lokalteteten er automatisk fredet.
- Id 28133: En rund gravhaug fra jernalder som er 6 m i diameter og 0,75 m høy. Haugen er beskrevet som et noe tvilsomt kulturminne ettersom det har vært sanduttak i området og haugen kan være sammenkastet i den forbindelse. Lokalteteten er automatisk fredet.

Kulturmiljøet omfatter automatisk fredete kulturminner. Kulturminnene er representative for området kulturhistorie, om enn vanlig forekommende. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten til middels kunnskapsverdi, liten til middels opplevelsesverdi og liten bruksverdi.

Kulturmiljø Nyheim vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.10 Kulturmiljø Vinje

Kulturmiljøet ligger i overkant av 4 km øst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Figur 12: Gravfelt (Id 8692) hvor gravhaugene i dag ligger i dyrket mark.
Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.

Kjente kulturminner:

- Id 59515: En flatmarksgrav fra jernalder. Det ble funnet en hodeskalle og et beinspyd i forbindelse med gravearbeid i 1939 (gravd ned igjen på samme sted). Kulturminnet er tapt og lokalitetens vernestatus er uavklart.
- Id 8692: Gravfelt med to gravhauger fra jernalder. Haugene er 6,4 m og 8,2 m i diameter og henholdsvis 0,4 m og 0,3 m høye. Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 38057: En rund jordblandet gravrøys fra jernalder. Røysen har mulige spor etter fotgrøft. Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 59506: Gravfelt fra jernalder med to gravhauger. Ved kontrollregistrering (v/ Nordland fylkeskommune) i 2004 ble en av gravhaugene beskrevet. Denne haugen måler 5,5 x 3 m og ble avflatet i 2004 i forbindelse med jordbruksaktivitet. Den andre gravhaugen ble ved opprinnelig registrering vurdert som en mulig gravhaug. Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 38069: En gravhaug fra jernalder. Gravhaugen ble fjernet for omkring 50 år siden, og det ble da funnet omkring 40 til 50 grønne og røde keramikkperler. Ved kontrollregistrering (v/ Nordland fylkeskommune) i 2007 ble haugen ikke gjenfunnet. Kulturminnet er tapt og lokalitetens vernestatus er uavklart.
- Id 38064: En gårdshaug fra middelalder. Haugen er 60 x 45 m stor med mer enn 1 m tykke kulturlag i sentrum av haugen. Lokaliteten er automatisk fredet.

- Id 57833: Kirkegård som går tilbake til middelalder. Den gamle kirken på Gimsøy sto på Vinje inntil 1800 og kirkegården har tilknytning til denne. Lokalt er automatisk fredet.
- Id 28089: Bautastein som Lensmann E. Roll reiste over seg selv i 1885. Steinen har inskripsjonen "E & JR 1885". Bautasteinen er ikke et fredet kulturminne og lokalitetens vernestatus er uavklart.
- Id 18650303016: Bolighus og kontor, Prestegården på Vinje. Bygningen er fra 1900-tallet og har vanlig saltak tekket med skifer.
- Id 18650303028: Sommerhus/bolighus fra 1800-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblekk. Opprinnelig et hus for annen statlig tjenesteyting.
- Id 18650303029: Kontorbygg fra 1800-tallet (tredje kvartal). Bygningen hadde vanlig saltak tekket med torv. Bygningen var ruin ved tidspunkt for registrering i SEFRAK.

Kulturmiljøet omfatter både automatisk fredete og nyere tids kulturminner. Kulturminnene er av ulike typer og ulike alder. De vitner om bosetning i jernalder, middelalder og i nyere tid og kulturmiljøet innehar med det tidsdybde. Kulturminnene er representative for og avspeiler ulike sider ved områdets kulturhistorie. I dette området er det registrert gravminner fra jernalder og en kirkegård fra middelalder, og endringene i gravskikk kan sies å avspeile generelle samfunnsendringer (bl.a. religionsskiftet). Prestegården på Vinje ligger også i dette området. Gårdshaugen markerer trolig tunområdet på Vinje med røtter tilbake til jernalderens begynnelse, og kulturminnet inngår i "Kulturminneplan for Lofoten" (utvalgte nasjonalt og regionalt viktige kulturminner i Lofoten) (2008). Vinje var for øvrig tilknyttet andre kjente gårder på Gimsøy gjennom vegfar som går tilbake til jernalder (se figur 15). Noen av gravminnene fra jernalder er i dag borte, det samme gjelder en av de registrerte bygningene i området. Det finnes også noe spredt nyere bebyggelse i området. Området er forholdsvis lett tilgjengelig for eventuelt interesserte. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha stor kunnskapsverdi, stor opplevelsesverdi og middels til stor bruksverdi.

Kulturmiljø Vinje vurderes samlet sett å inneha stor **verdi**.

Figur 13: Klokkergården på Vinje. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.

5.2.11 Kulturmiljø Vinjevika

Kulturmiljøet ligger i underkant av 5 km øst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 28055: Gravfelt fra jernalder med to gravrøyser som er henholdsvis 7,9 m i diameter og 0,3 m høy og 10,6 m i diameter og 0,6 m høy. Det skal tidligere ha vært flere hauger i området. Kulturminnene ligger i dyrket mark. Lokalteteten er automatisk fredet.
- Id 18474: Bautastein fra jernalder som kalles Reka. Steinen er 1,6 m høy og 54 x 20 cm. Det er et brudd i steinen som er reparert (skjøt omkring 0,5 m over bakken). Lokalteteten er automatisk fredet.
- Id 18650303022: Naust fra 1800-tallet (fjerde kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med torv og yttervegger i grind- eller stavkonstruksjon.
- Id 18650303023: Fjøs fra 1800-tallet (fjerde kvartal). Bygningen var en ruin da den ble registrert i SEFRAK.

Kulturmiljøet omfatter både automatiske fredete og nyere tids kulturminner. "Reka" er, ifølge Povl Simonsen (1991) det som er igjen av Gimsøymonumentet. Gimsøy-runesteinen som i dag ligger på Tromsø Museum, skal ha ligget tett ved "Reka". Det skal også tidligere ha vært en rekke gravhauger i området. Kulturmiljøet ligger i et område hvor man kjenner store kulturminneverdier, men flere av kulturminnene er i dag borte. Området er forholdsvis lett tilgjengelig for eventuelt interesserte. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha middels kunnskapsverdi, middels opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Vinjevika vurderes samlet sett å inneha **middels verdi**.

5.2.12 Kulturmiljø Amundstad

Kulturmiljøet ligger omkring 5,5 km øst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjent kulturminne:

- Id 18650303021: Bolighus fra 1800-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.

Kulturmiljøet omfatter et nyere tids kulturminne i form av en bygning fra 1800-tallet. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Amundstad vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.13 Kulturmiljø Gimsøysand

Kulturmiljøet ligger i områder på Gimsøysand og Sandsøya, i overkant av 5,5 km øst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 48077: Bautastein fra jernalder. Steinen er 0,9 m høy og 0,38 x 0,15 m tykk, og står i en sprekk med noen steiner omkring. Lokalteteten er automatisk fredet.
- Id 8686: En gravrøys fra jernalder. Røysen er 5,8 m i diameter og 0,5 m høy og har antydning til kantkjede. Et hellekammer på 2 x 0,8 m er synlig. Lokalteteten er automatisk fredet.
- Id 84244: Kirkested hvor det står en langkirke fra 1876. Det skal også ha stått en kirke fra 1801 på stedet (fjernet 1877). Lokalteteten er ikke fredet.
- Id 68127: Gravfelt fra jernalder med tre gravhauger. I en av haugene skal det være funnet spydspisser og skjelettresten. Ved kontrollregistrering i 2004 ble det registrert skade på to av haugene. En er halvveis bortdyrket, og det er gravd en kjellermur i en annen slik at halvdelen står igjen. Lokalteteten er automatisk fredet.
- Id 110834: En gårdshaug fra middelalder. Gårdshaugen er 55 x 40 m stor og opptil 2 m høy. Haugen er noe avflatet og har spor etter potetland, åkerfar og en kjellermur. Lokalteteten er automatisk fredet.
- Id 18650303020: Bolighus fra 1800-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med skifer.

Kulturmiljøet omfatter både automatisk fredete og nyere tids kulturminner. På begge sider av Gimsøystraumen ligger flere kulturminner fra jernalder og middelalder som inngår i "Kulturminneplan for Lofoten" (utvalgte nasjonalt og regionalt viktige kulturminner i Lofoten) (2008). Gimsøy kirke med omkringliggende kirkegård er et 1800-talls kirkemiljø som også omfattes av denne kulturminneplanen. Kulturmiljøet innehar tidsdybde og kulturminner som er representative for og avspeiler ulike sider av områdets kulturhistorie. To av kulturminnene (Id 48077 og 8686) ligger på Sandsøya og kan være noe vanskelig tilgjengelig uten båt. Øvrige deler av kulturmiljøet er imidlertid forholdsvis lett tilgjengelig for eventuelt interesserte. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å ha stor kunnskapsverdi, stor opplevelsesverdi og stor bruksverdi.

Kulturmiljø Gimsøysand vurderes samlet sett å inneha **stor verdi**.

5.2.14 Kulturmiljø Gimsøysand sør

Kulturmiljøet ligger omkring 6 km øst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 18650303019: Bolighus fra 1800-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblekk.

Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Gimsøysand sør vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.15 Kulturmiljø Raet

Kulturmiljøet ligger i overkant av 2 km øst-nordøst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

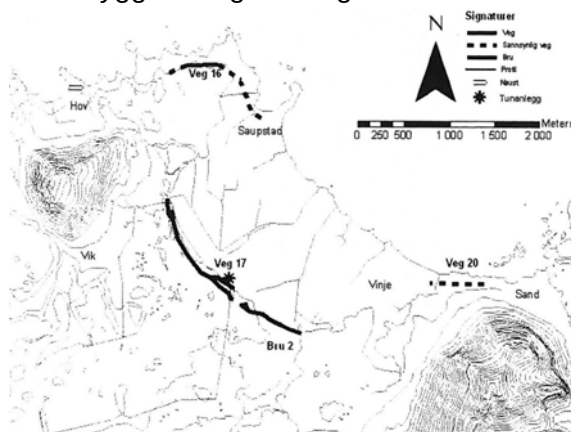
- Id 8736: Ringformet tunanlegg fra jernalder. Anlegget består av seks hustuffer og 23 groper, trolig kokegroper. Tunanlegget er tilnærmet hesteskoformet og består av seks godt markerte hesteskoformede tuffer som er åpne i gavlveggen mot en felles plass som er omkring 20 m i diameter. Lokalteteten er automatisk fredet.
- Id 112407: Funnsted for løsfunn av flint. På denne lokaliteten er det funnet til sammen 18 avslag, 2 flekkelignende avslag, 4 bipolare kjerner, ett fragment av en bipolar kerne, ett avslag med avspaltning og ett avslag med bruksspor. Funnmaterialet stammer fra steinalder. Lokalitetens vernestatus er uavklart.
- Gamle vegfar mellom Sand/Vinje og Saupstad/Hov gikk over "Raet". Bruk av vegfarene går tilbake til jernalder.

Figur 14: Tunanlegget (Id 8736) på "Raet". Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.

Kulturmiljøet omfatter automatisk fredete kulturminner. Kulturminnene viser til bosetning i flere perioder helt tilbake til steinalder, og kulturmiljøet innehar stor tidsdybde. Moreneryggen over Saupstadmyra, kalt Storraet eller Raet, var tidligere en viktig ferdselsvei fra Sand og Vinje til Saupstad og videre til Hov. Det er registrert flere gamle hulveger langs denne strekningen og på gården Vinje, ved østre ende av "Raet", er det funnet en steinbro (hellelegging). På grunnlag av arkeologiske undersøkelser er det grunnlag for å si at broen ble bygget mellom 1 000 og 1 200, mest sannsynlig mellom 1 050 og 1 150, og forlatt på 1300-tallet (Armstrong 2004). Man må følge "Raet" om man skal til tunanlegget som inngår i

"Kulturminneplan for Lofoten" (utvalgte nasjonalt og regionalt viktige kulturminner i Lofoten) (2008). Tunanlegget ligger langt fra samtidig gårdsbebyggelse og er omgitt av uveisomme myrområder. En slik isolert beliggenhet i forhold jernalderens maktsenter er typisk for flere av de ringformede tunanleggene i Nordland (Nordland fylkeskommune 2008). Det går i dag en tursti på "Raet" og området er i så måte tilgjengelig for eventuelt interesserte. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha stor kunnskapsverdi, stor opplevelsesverdi og stor bruksverdi.

Figur 15: Kart over veiene på Gimsøya. Kartet er utarbeidet av Niall Armstrong (2004: 64).

Kulturmiljø Raet vurderes samlet sett å inneha **stor verdi**.

5.2.16 Kulturmiljø Bjerkvik

Kulturmiljøet ligger i overkant av 3 km øst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjent kulturminne:

- Id 110837: Grophus fra steinalder. Tuften er rektangulær. Lokaliteten er automatisk fredet.

Kulturmiljøet omfatter et av de eldste kulturminnene kjent i dette området. Sammen med funn av gjenstands- og avslagsmateriale av flint (Id 112407) på "Raet" avspeiler denne tuften den tidlige bosetningen på Gimsøya. Kulturminnetypen er ikke vanlig forekommende i dette området. Kulturmiljøet ligger ikke langt fra vei og er forholdsvis lett tilgjengelig for eventuelt interesserte. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha middels til stor kunnskapsverdi, middels opplevelsesverdi og liten bruksverdi.

Kulturmiljø Bjerkvik vurderes samlet sett å inneha **middels verdi**.

5.2.17 Kulturmiljø Oppigård

Kulturmiljøet ligger i underkant av 3,5 km øst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjent kulturminne:

- Id 18650303030: Bolighus fra 1800-tallet (tredje kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.

Kulturmiljøet omfatter et nyere tids kulturminne i form av en eldre bygning. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Oppigård vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.18 Kulturmiljø Årrstranda

Kulturmiljøet ligger under 1 km fra planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjent kulturminne:

- Id 27612: Gammetuft fra førreformatorisk tid. Tuften er omkring 5 x 3,5 m stor med opp til 1 m brede og 0,4 m høye veggvoller av torv. Tuften er noe utrotet i midten. Lokalteteten er automatisk fredet.

Figur 16: Gammetuft på Årrstranda. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.

Kulturmiljøet omfatter et automatisk fredet kulturminne. Gammetufter knyttes ofte til samisk bosetning og bruk av områder. Kulturminnetypen er vanlig i Nord-Norge, men er ikke vanlig forekommende på Gimsøya. Kulturmiljøet ligger ikke langt fra vei og er forholdsvis lett tilgjengelig for eventuelt interesserte. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha middels til stor kunnskapsverdi, middels opplevelsesverdi og liten bruksverdi.

Kulturmiljø Årrstranda vurderes samlet sett å inneha **middels verdi**.

5.2.19 Kulturmiljø Rødholmen

Kulturmiljøet ligger omkring 0,5 km sør for planområdet til Gimsøy Vindpark

Kjente kulturminne:

- Id 74193: Gravfelt fra jernalder med tretten registrerte gravrøyser. Ved kontrollregistrering (v/ Nordland fylkeskommune) i 2004 ble det påvist 3 gravhauger, en gravrøys og en steinsetning. Torv dekker imidlertid trolig flere kulturminner på holmen. Lokalteteten er automatisk fredet.

Kulturmiljøet omfatter automatisk fredete kulturminner som inngår i "Kulturminneplan for Lofoten" (utvalgte nasjonalt og regionalt viktige kulturminner i Lofoten) (2008). Rødholmen er en gravholme fra jernalder hvor det bl.a. finnes en skipsformet gravhaug. Gravholmer er et forholdsvis kjent fenomen fra jernalder og kulturminnene er representative for områdets kulturhistorie. Utreder kjenner ikke til at det er gjort inngrep på holmen i nyere tid. Kulturmiljøet ligger i Sundklakkstrømmen og kan være vanskelig tilgjengelig for interesserte uten båttransport. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha stor kunnskapsverdi, stor opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Rødholmen vurderes samlet sett å inneha **stor verdi**.

Figur 17: "Gravholmen". Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.

5.2.20 Kulturmiljø Hestøya

Kulturmiljøet ligger rett i overkant av 2 km sørøst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 57851: En rund gravrøys fra jernalder. Røysen er 7 m i diameter og 1 m høy og godt synlig grunnet beliggenheten.
Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 57848: Gravfelt fra jernalder med fire gravrøyser. Tre av røysene er runde og mellom 4 og 5,5 m i diameter, mens en er avlang og 2,9 x 2,1 m stor. Alle røysene er 0,3 til 0,4 m høye.
Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 59530: En gravrøys fra jernalder. Røysen er en langrøys som måler 5,5 x 2 m.
Lokaliteten er automatisk fredet

Kulturmiljøet omfatter automatisk fredete kulturminner. Røysene ligger på to holmer i Sundklakkstrømmen, og, som nevnt ovenfor, er gravholmer et kjent fenomen fra jernalder. Kulturminnene er representative for områdets kulturhistorie. Utreder kjenner ikke til at det er gjort inngrep på holmen i nyere tid. Kulturmiljøet kan være vanskelig tilgjengelig for interesserte i og med at man er avhengig av båttransport. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha stor kunnskapsverdi, stor opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Hestøya vurderes samlet sett å inneha **stor verdi**.

5.2.21 Kulturmiljø Sundklakk

Kulturmiljøet ligger på Sundklakk ved Sundklakkstraumen, omkring 5 km sørøst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjent kulturminne:

- Id 18650303033: Bolighus fra 1800-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekktet med bølgeblikk og vegger kledd med plater av asbestsement (eternitt).

Kulturmiljøet omfatter et nyere tids kulturminne, en eldre bygning. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Sundklakk vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

Figur 18: Oversikt over kulturmiljø i Vestvågøy kommune. Kartgrunnlag: Statens kartverk.

5.2.22 Kulturmiljø Kilvika

Kulturmiljøet ligger i underkant av 4 km sør-sørøst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 18600104006: Fjøs fra 1800-tallet (fjerde kvartal). Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id 18600104007: Våningshus fra 1800-tallet (fjerde kvartal). Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.

Kulturmiljøet omfatter nyere tids kulturminner. Bygningene som er registrert er imidlertid borte i dag. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og liten bruksverdi.

Kulturmiljø Kilvika vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

I og med at kulturminneverdiene i området er borte, tas kulturmiljøet ikke med videre i utredningens omfangs- og konsekvensvurdering.

5.2.23 Kulturmiljø Haugen

Kulturmiljøet ligger omkring 2,2 km sør-sørøst for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 18600104008: Fjøs. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblekk.
- Id 18600104009: Våningshus. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id 18600104010: Uthus. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblekk.

Kulturmiljøet omfatter nyere tids kulturminner. Det er registrert tre eldre bygninger hvorav en var i ruiner da den ble registrert. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Haugen vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.24 Kulturmiljø Strandhaug

Kulturmiljøet ligger i underkant av 2 km sør for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id: 18600104011: Uthus (garasje). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id: 18600104012: Ruin. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id: 18600104013: Bolighus. Bygningen har vanlig saltak tekket med papp.
- Id: 18600104014: Våningshus. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id: 18600104015: Naust. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.

Kulturmiljøet omfatter nyere tids kulturminner i form av til sammen fem eldre bygninger. En av bygningene står ikke lenger. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Strandhaug vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.25 Kulturmiljø Grundstad

Kulturmiljøet ligger omkring 2,5 km sør-sørvest for planområdet til Gimsøy vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 74100: Gravfelt fra jernalder med tre gravhauger. Gravhaugene er runde med en diameter på 4,5 m, 6-7 m og 5-7 m. Haugene er mellom 0,6 og 0,8 m høye. Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 18600103001: Naust fra 1800-tallet (første kvartal). Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id 18600103002: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600103003: Fjøs fra 1900-tallet (første kvartal) Bygningen har vanlig saltak tekket med torv.
- Id 18600103004: Sommerfjøs fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id 18600103005: Sommerfjøs fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id 18600103006: Naust fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600103007: Naust fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600103008: Fjøs. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id 18600103009: Våningshus fra 1800-tallet (tredje kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med eternittplater.
- Id 18600103010: Fjøs fra 1800-tallet (tredje kvartal). Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id 18600103011: Naust fra 1800-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med torv.
- Id 18600103012: Naust. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.

Kulturmiljøet omfatter automatisk fredete og nyere tids kulturminner. Kulturminnene avspeiler ulike perioder og sider av områdets bosetningshistorie. Kulturminnene er representative for områdets kulturhistorie, om enn vanlig forekommende. Seks av de 12 registrerte bygningene

var i ruiner allerede ved registrering, og det er en del nyere bebyggelse i området. Området er forholdsvis lett tilgjengelig for eventuelt interesserte. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten til middels kunnskapsverdi, liten til middels opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Grundstad vurderes samlet sett å inneha **middels verdi**.

5.2.26 Kulturmiljø Storbukta

Kulturmiljøet ligger i underkant av 4 km sør-sørvest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 18600103013: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen er revet.
- Id 18600103014: Fjøs. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.

Kulturmiljøet omfatter nyere tids kulturminner. Bygningene som er registrert er imidlertid borte i dag. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og liten bruksverdi.

Kulturmiljø Storbukta vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

I og med at kulturminneverdiene i området er borte, tas kulturmiljøet ikke med videre i utredningens omfangs- og konsekvensvurdering.

5.2.27 Kulturmiljø Lyngedal

Kulturmiljøet ligger i overkant av 4,5 km sør-sørvest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 74099: En oval haug av uviss alder som er 15 x 7 m og inntil 1,2 m høy. Det ser ut til å dreie seg om en grusrygg som er forlenget ved opplegging av rydningsstein. Folk på stedet har lurt på om det kunne være en gravhaug. Lokalitetens vernestatus er uavklart.
- Id 18600103015: Våningshus fra 1900-tallet (andre kvartal). Bygningen var en ruin ved registrering i SEFRAK.
- Id 18600103016: Våningshus. Bygningen var en ruin ved registrering i SEFRAK.
- Id 18600103017: Fjøs. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id 18600103018: Uthus. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblekk.
- Id 18600103019: Våningshus. Bygningen var en ruin ved registrering i SEFRAK.
- Id 18600103020: Fjøs. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.

Kulturmiljøet omfatter en haug hvis status som kulturminne er usikker. Fem av seks registrerte bygninger er i ruiner. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten til middels opplevelsesverdi og liten til middels bruksverdi.

Kulturmiljø Lyngedal vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.28 Kulturmiljø Risjorden

Kulturmiljøet ligger i overkant av 5 km sørvest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 18600103021: Våningshus fra 1900-tallet (andre kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med eternittplater.
- Id 18600103022: Fjøs fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600103023: Våningshus fra 1800-tallet (tredje kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600103024: Uthus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600103025: Fjøs fra 1800-tallet (andre kvartal). Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id 18600103026: Naust fra 1800-tallet (tredje kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600103027: Sommerfjøs. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.

Kulturmiljøet omfatter nyere tids kulturminner i form av bygninger fra 1800- og 1900-tallet. Bygningsmassen avspeiler en vanlig form for gårdsbosetning i Nord-Norge hvor naustet ligger ved sjøen, våningshus og driftsbygninger ved innmarken og sommerfjøsene ved utmarken. To av bygningene er i ruiner. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten til middels kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Risjorden vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.29 Kulturmiljø Limstrand

Kulturmiljøet ligger omkring 4 km sørvest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 17919: Gravfelt fra jernalder med tre runde gravrøyser. Røysene har en diameter mellom 3 til 4 og 5 m, og en høyde mellom 0,5 og 0,7 m. Det finnes tradisjon på at høyeste punkt på ryggen der gravfeltet ligger kalles Skolfan, og det sies at samene hadde offerplass her. Finnstranda er et navn brukt om området som kommer av at finner som ble begravd her.
Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 18600102001: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeplater av aluminium.
- Id 18600102002: Bolighus fra 1900-tallet (andre kvartal). Bygningen har halvvalmtak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600102003: Bolighus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600102004: Fjøs fra 1900-tallet (andre kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med sementvarematerialer.
- Id 18600102007: Våningshus. Bygningen har vanlig saltak tekket med eternittplater.
- Id 18600102008: Fjøs fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med eternittplater.

- Id 18600102009: Våningshus fra 1700-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblekk.
- Id 18600102025: Fjøs fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id 18600102026: Våningshus. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.

Kulturmiljøet omfatter både automatisk fredete og nyere tids kulturminner. I dette området finnes det bl.a. et gravfelt med røyser som er en vanlig forekommende kulturminnetype i dette området. Imidlertid er det også muntlig tradisjon på samisk bruk og bosetning i området hvor gravfeltet ligger. I henhold til tradisjonen var stedet i bruk som offersted og gravsted. Øvrige kulturminner er bygninger, hvorav to er i ruiner. De fleste er fra 1900-tallet, mens en bygning er fra 1700-tallet. Denne er en av de eldre kjente bygningene i områdene omkring den planlagte vindparken. Området er forholdsvis lett tilgjengelig for eventuelt interesserte. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha middels til stor kunnskapsverdi, middels til stor opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Limstrand vurderes samlet sett å inneha **middels verdi**.

5.2.30 Kulturmiljø Solvoll

Kulturmiljøet ligger omkring 4 km sørvest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 18600102005: Bolighus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med hugd skifer.
- Id 18600102006: Fjøs. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id 18600102012: Uthus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har pulttak tekket med bølgeblekk.

Kulturmiljøet omfatter nyere tids kulturminner i form av bygninger. En av bygningene var i ruiner ved registreringstidspunkt. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Solvoll vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.31 Kulturmiljø Stormoen

Kulturmiljøet ligger omkring 3,2 km sørvest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 18600102011: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med hugd skifer.

Kulturmiljøet omfatter et nyere tids kulturminne i form av en bygning. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Stormoen vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.32 Kulturmiljø Heinestad

Kulturmiljøet ligger i underkant av 3,2 km sørvest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 18600102013: Våningshus fra 1900-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med hugd skifer.

Kulturmiljøet omfatter et nyere tids kulturminne i form av en bygning. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Heinestad vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.33 Kulturmiljø Storøya

Kulturmiljøet ligger i underkant av 3 km sør-sørvest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

- Id 18600102010: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med aluminium bølgeplater.
- Id 18600102014: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har pulttak tekket med bølgeplater av metall.
- Id 18600102015: Fjøs. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600102016: Naust fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600102017: Sommerfjøs fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med torv.

Kulturmiljøet omfatter nyere tids kulturminner i form av bygninger. Bygningene er for en stor del fra tidlig 1900-tall. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Storøya vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.34 Kulturmiljø Båtneset

Kulturmiljøet ligger omkring 2,7 km sørvest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 18600102018: Våningshus fra 1900-tallet (andre kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med eternittplater.
- Id 18600102019: Fjøs fra 1900-tallet (andre kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med eternittplater.

Kulturmiljøet omfatter nyere tids kulturminner i form av to bygninger fra 1900-tallet. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Båtneset vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.35 Kulturmiljø Storneset

Kulturmiljøet ligger omkring 2,4 km sørvest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjent kulturminne:

- Id 18600102032: Bryggehus fra 1800-tallet. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.

Kulturmiljøet omfatter nyere tids kulturminner. Bygningene som er registrert er imidlertid borte i dag. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og liten bruksverdi.

Kulturmiljø Storneset vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

I og med at kulturminneverdiene i området er borte, tas kulturmiljøet ikke med videre i utredningens omfangs- og konsekvensvurdering.

5.2.36 Kulturmiljø Osvold

Kulturmiljøet ligger omkring 2,8 km sørvest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 18600102023: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600102024: Fjøs fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.

Kulturmiljøet omfatter nyere tids kulturminner i form av to bygninger fra tidlig 1900-tall. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Osvold vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.37 Kulturmiljø Smedvik indre

Kulturmiljøet ligger i Smedvika, omkring 2,5 km vest-sørvest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 8130: Gravhaug fra jernalder. Haugen er en langhaug som er 11 x 3 m stor og inntil 1 m høy. Det skal være noen inngravinger og masse utkastet fra haugen. I samme område skal det være en rektangulær nausttuft, trolig fra nyere tid. Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 27963: En nausttuft av uvisst alder. Tuften er 6 x 8 m stor. Lokalitetens vernestatus er uavklart.
- Id 18600102020: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med papp.
- Id 18600102021: Våningshus fra 1800-tallet (fjerde kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.

- Id 18600102027: Våningshus fra 1800-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med aluminium bølgeplater.
- Id 18600102028: Bolig fra 1800-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med eternittplater.
- Id 18600102029: Fjøs. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.

Kulturmiljøet omfatter automatisk fredete og nyere tids kulturminner. Kulturminnene er representative for områdets kulturhistorie, men forholdsvis vanlig forekommende. Kulturminnene gir kulturmiljøet noe tidsdybde. Kulturmiljøet omfatter for øvrig bygninger fra 1800- og 1900-tallet. En av bygningene er i ruiner. Det finnes også en rekke nyere bygninger i området. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten til middels kunnskapsverdi, liten til middels opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Smedvik indre vurderes samlet sett å inneha **middels verdi**.

5.2.38 Kulturmiljø Smedvik ytre

Kulturmiljøet ligger i Smedvika, omkring 2,3 km vest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 57268: En rund gravhaug fra jernalder. Haugen er 18 m i diameter og omkring 2 m høy, og den har fotgrøft. Det skal tidligere ha vært en mindre rundhaug like ved denne gravhaugen, samt et par små rundhauger nord for gården. Disse er ikke gjenfunnet. I forbindelse med pløying ble det fjernet to rektangulære "graver" like ved gravhaugen som kan være identisk med rundhaugen like ved. Det er flere tradisjoner knyttet til gravhaugen. Et sagn forteller at da man for lenge siden tok til å grave i haugen, sto plutselig gården i brann og arbeidet måtte stanse. Et annet forteller at dersom man begynner å grave i haugen, vil det styrte vann ned fra fjellene. Det er også sagt at det renner rustvann ut i fjæra nedenfor haugen, og bare der. Lokalt er automatisk fredet
- Id 18600102022: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak.
- Id 18600102030: Fjøs fra 1800-tallet (tredje kvartal). Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id 18600102031: Våningshus fra 1800-tallet (tredje kvartal). Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id 18600102033: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med halm.
- Id 18600102034: Butikk fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen er revet.
- Id 18600102035: Bolighus fra 1900-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med hugd skifer.
- Id 18600102038: Uthus/butikk fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAK.
- Id 18600102041: Bolighus. Bygningen har vanlig saltak tekket med aluminium bølgeplater.

Kulturmiljøet omfatter automatisk fredete og nyere tids kulturminner. I dette området er det i dag bevart en gravhaug, men det skal ha vært flere i området. Kulturminnetypen er representativ for områdets kulturhistorie, om enn vanlig forekommende. Det som skiller dette kulturminnet fra andre i nærområdet er historiene som er knyttet til gravhaugen. Kulturminnet gir også kulturmiljøet noe tidsdybde. Øvrige kulturminner er fra nyere tid og består av bygninger fra 1800- og 1900-tallet. Tre av bygningene er i ruiner og en er revet. Det er en del

nyere bygninger i området, spesielt i indre del av Smedvika. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha middels til stor kunnskapsverdi, middels opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Smedvik ytre vurderes samlet sett å inneha **middels verdi**.

5.2.39 Kulturmiljø Valle

Kulturmiljøet ligger omkring 1,6 km vest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 37899: Gravfelt fra jernalder med fire gravhauger. Her finnes en langhaug på 11 x 3 m som er opp til 1 m høy, samt tre rundhauger. Eventuelt dreier det seg om to langhauger og to rundhauger. En av haugene fjernet. Det skal også være en hustuft av uvisst alder i området.
Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 18600102036: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med skifer.
- Id 18600102037: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med eternittplater.
- Id 18600102040: Våningshus fra 1900-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med aluminium bølgeplater.
- Id 18600102042: Våningshus fra 1900-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600102043: Fjøs fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.

Kulturmiljøet omfatter både automatisk fredete og nyere tids kulturminner. Kulturminnene er representative for området kulturhistorie, om enn vanlig forekommende. De gir også kulturmiljøet noe tidsdybde. For øvrig er det registrert fem bygninger fra 1900-tallet i området. Det er også noe nyere bebyggelse i området. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha middels kunnskapsverdi, liten til middels opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Valle vurderes samlet sett å inneha **middels verdi**.

5.2.40 Kulturmiljø Halsan

Kulturmiljøet ligger omkring 1,7 km vest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 18600101001: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.

Kulturmiljøet omfatter et nyere tids kulturminne i form av en bygning fra tidlig 1900-tall. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Halsan vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.41 Kulturmiljø Rekdal

Kulturmiljøet ligger omkring 1,8 km vest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 17900: Det er her registrert en rund gravhaug. Haugen ble fjernet ved dyrking i 1943/44.
Kulturminnet er fjernet.
- Id 57257: En rund gravhaug fra jernalder. Det er funnet en spydspiss i haugen (nå bortkommet). Det skal også være avdekket en barnegrav på gården, men ingenting ble tatt vare på.
Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 47953: Funnsted for 5,5 x 6 cm stor beingjenstand med et rundt hull på 4 cm i diameter. Gjenstandens alder er uviss.
Lokalitetens vernestatus er uavklart.
- Id 18600101002: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk. Utgått annen grunn.
- Id 18600101003: Bolighus fra 1900-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med aluminium bølgeplater.
- Id 18600101004: Fjøs fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600101005: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600101006: Fjøs fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600101007: Rorbu fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.

Kulturmiljøet omfatter både automatisk fredete og nyere tids kulturminner. Kulturminnene avspeiler ulike sider og perioder. Kulturminnene er representative for områdets kulturhistorie, men gjennomgående vanlig forekommende. Ett av kulturminnene er fjernet. For øvrige omfatter kulturmiljøet registrerte bygninger fra 1900-tallet. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha middels kunnskapsverdi, liten til middels opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Rekdal vurderes samlet sett å inneha **middels verdi**.

5.2.42 Kulturmiljø Breiteigen

Kulturmiljøet ligger i underkant av 2 km vest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 18600101008: Våningshus fra 1800-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.

Kulturmiljøet omfatter et nyere tids kulturminne i form av en bygning fra 1800-tallet. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha liten kunnskapsverdi, liten opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Breiteigen vurderes samlet sett å inneha **liten verdi**.

5.2.43 Kulturmiljø Auran

Kulturmiljøet ligger omkring 3 km nordvest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 37864: Det er registrert en gravhaug fra jernalder på denne lokaliteten. Det skal ha vært flere hauger i området, men alle er fjernet i forbindelse med nydyrking. Lokalitetens vernestatus er uavklart.
- Id 59713: Gravfelt fra jernalder med tre runde gravhauger. I dag finnes det kun rester av haugene hvis opprinnelig størrelse har vært 10 m og 16 m (to av haugene) i diameter. Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 18600101010: Våningshus. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600101011: Våningshus fra 1900-tallet (andre kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med hugd skifer.
- Id 18600101012: Fjøs fra 1900-tallet (andre kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.

Kulturmiljøet omfatter både automatisk fredete og nyere tids kulturminner. Det har tidligere vært en rekke gravhauger fra jernalder i dette området, men i dag er det bare bevart rester av noen av haugene. Kulturminnene er representative for områdets kulturhistorie, om enn vanlig forekommende. For øvrig er det registrert tre bygninger i området. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha middels kunnskapsverdi, liten til middels opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Auran vurderes samlet sett å inneha **middels verdi**.

5.2.44 Kulturmiljø Kvalnes

Kulturmiljøet ligger i underkant av 4 km nordvest for planområdet til Gimsøy Vindpark.

Kjente kulturminner:

- Id 37867: En langhaug fra jernalder. Haugen har fotgrøft og er 20 x 4 m stor og 0,2 m høy. Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 55387: Gårdshaug fra førreformatorisk tid. Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 59732: Gravfelt med tre graver fra jernalder. I dette området har det tidligere vært en langhaug, en haug og en flatmarksgrav. Det er gjort skjelettfunn i langhaugen og i flatmarksgraven. Kulturminnene er tapt, bl.a. grunnet nydyrking i området. Kulturminnene er tapt og lokalitetens vernestatus står som uavklart.
- Id 17881: Gravfelt fra jernalder med to gravhauger og en flatmarksgrav. Gravhaugene er rundhauger på henholdsvis 4 og 6 m i diameter. Begge haugene er skadet som følge av jordbruksaktivitet. Flatmarksgraven er fjernet, men et sverd (Ts 5000) stammer fra denne graven. Lokaliteten er automatisk fredet.
- Id 6632: Funnsted for spydspiss. Gjenstandens alder fremgår ikke av registreringen. Lokalitetens vernestatus er uavklart.
- Id 18600101013: Våningshus. Bygningen har pulttak tekket med aluminium bølgeplater.
- Id 18600101014: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.

- Id 18600101015: Fjøs fra 1900-tallet (andre kvartal). Bygningen har pulttak tekket med asbestsementplater.
- Id 18600101016: Våningshus fra 1800-tallet (fjerde kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med asbestsementplater.
- Id 18600101017: Fjøs fra 1800-tallet (fjerde kvartal). Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAC.
- Id 18600101018: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAC.
- Id 18600101019: Fjøs fra 1900-tallet. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAC.
- Id 18600101022: Fyr (Kvalnes lykt) fra 1900-tallet. Bygningen har mansardtak tekket med falsa metallteking.
- Id 18600101023: Uthus fra 1800-tallet. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAC.
- Id 18600101024: Bolighus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med asbestsementplater.
- Id 18600101025: Fjøs fra 1800-tallet (tredje kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600101026: Våningshus fra 1900-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600101028: Oljehus fra 1900-tallet. Bygningen har pulttak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600101029: Rorbu. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAC.
- Id 18600101031: Butikk fra 1900-tallet. Bygningen var en ruin ved registreringstidspunkt i SEFRAC.
- Id 18600101032: Våningshus fra 1800-tallet (fjerde kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med hugd skifer.
- Id 18600101034: Våningshus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med asbestsementplater.
- Id 18600101035: Fjøs fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.
- Id 18600101036: Uthus fra 1900-tallet (første kvartal). Bygningen har vanlig saltak tekket med asbestsementplaster.
- Id 18600101037: Bolighus fra 1900-tallet. Bygningen har vanlig saltak tekket med bølgeblikk.

Kulturmiljøet omfatter både automatisk fredete og nyere tids kulturminner. Kulturminnene er av ulike typer og fra ulike tidsperioder. Kulturmiljøet innehar tidsdybde og kulturminnene er representative for områdets kulturhistorie, om enn for en stor del vanlig forekommende. Flere av kulturminnene er imidlertid borte i dag. Øvrige kulturminner er registrerte bygninger av forskjellig type fra 1800- og 1900-tallet. Av til sammen 20 bygninger er seks i ruiner. Området er forholdsvis lett tilgjengelig for eventuelt interesserte. Kulturmiljøet vurderes, på grunnlag av foreliggende opplysninger, å inneha stor kunnskapsverdi, middels opplevelsesverdi og middels bruksverdi.

Kulturmiljø Kvalnes vurderes samlet sett å inneha **middels verdi**.

6 Potensial for hittil ukjente kulturminner

Denne delen av utredningen er for en stor del basert på vurderingene gjort i forbindelse med rapporten *Vindkraftverk på Gimsøy. Kulturminner og kulturhistorie på Gimsøy, Vågan kommune* (Thuestad 2005),

Gimsøy ligger i et område med omfattende spor etter bosetning i forhistorisk og historisk tid. Det er kjent en lang rekke kulturminner, både automatisk fredete og nyere tids kulturminner, i områdene omkring den planlagte Gimsøy Vindpark (jf. kapitel 5). Menneskeskapte miljø hadde tidligere en nær tilknytning til landskap og ressurser. Eksempelvis har sjø og vassdrag vært viktige lokaliseringsfaktorer både for bosetning, næringsvirksomhet og ferdsel. På bakgrunn av områdets topografi, kulturhistorie, kjente kulturminner og befarings vurderes planområdet å klart ha potensial for funn av hittil ukjente kulturminner.

I planområdets sørlige deler er det en rekke nes som stikker ut i havet. Liknende forhold finnes også i Vikspollen hvor det også finnes en rekke små holmer som er landfast ved fjære sjø. Generelt har kystnære områder, da særlig tørre rygger og bergrabber langs hele kyststripen, potensial. Ellers er det i myrområdene mellom Vik og Årrstranda oppstikkende bergknauser og tørre rygger med potensial for bl.a. gravfunn. Sørvest for Sinesvannet, ved utløpet av/eidet mellom Sinesvannet og havet, kan finnes steinalderlokaliteter.

- **Eldre steinalder: Lite potensial**
Grunnet havstigning etter istidens slutt vurderes det som lite trolig at man finner eldre steinalderlokaliteter i dette området.
- **Yngre steinalder: Middels potensial**
Steinalderens boplasser finnes ofte i tilknytning til vann og vassdrag. Det er potensial for steinalderlokaliteter ved eidet mellom Sinesvannet og Sundklakkstraumen og ellers på høyere liggende rygger.
- **Jernalder: Stort potensial**
Det er kjent en rekke kulturminner fra jernalder på Gimsøy og øyene omkring. Eksempelvis er det kjent en rekke lokaliteter langs Sundklakkstraumen, noe som er en typisk lokalisering for bl.a. gravfelt/gravminner. Potensialet for å finne hittil ukjente kulturminner vurderes å være stort i sjønære områder, i Vikspollen og langs Sundklakkstraumen. Videre er det et visst potensial i tørrere områder mellom Vik og Årrstranda.
- **Middelalder: Middels potensial**
- **Samisk: Lite potensial**
- **Nyere tids kulturminner – lite potensial**
Gimsøy og øyene omkring har en lang bosetningshistorie som bl.a. viser seg gjennom registrerte lokaliteter og bygninger i Askeladden og Sefrak. Bygningsmassen er primært 1900-talls, men det utelukkes ikke at enkelte bygninger kan ha en eldre kerne. Under befarings i området ble det imidlertid ikke registrert bygninger i planområdet som sannsynligvis er verneverdige.

Samlet sett vurderes planområdet å ha **middels til stort potensial** for hittil ukjente kulturminner.

7 Omfangs- og konsekvensvurdering

I det følgende vurderes omfang og konsekvens for kulturmiljøene definert i kapittel 5.2. Omfang og konsekvens vurderes for alternativ 1 med utgangspunkt i alternativ 0 (jf. kapittel 3.3). Det er redegjort for kriterier for vurdering av omfang og konsekvens i kapittel 2.2.1.

Kulturmiljøene Kilvika, Storbukta og Storneset omfattes ikke av omfangs- og konsekvensvurdering ettersom alle kjente kulturminneverdier i disse områdene i dag er borte (se kapittel 5.2.22, 5.2.26 og 5.2.35).

Nordland fylkeskommune har utarbeidet *Fylkesdelplan vindkraft 2009-2021* (høring). Gimsøy Vindpark er i denne planen vurdert å komme i stor konflikt med kulturminner og kulturmiljø, ettersom den planlagte vindparken vil komme til å ligge mindre enn 2,5 km fra kulturminner og kulturmiljø av stor verdi (Nordland fylkeskommune 2010: 79). Denne utredningens omfangs- og konsekvensvurdering er gjort uavhengig av *Fylkesdelplan vindkraft 2009-2021* (Nordland fylkeskommune 2010).

7.1 Kulturmiljø Vik

7.1.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger noen hundre meter øst for planområdets østlige grense og berøres ikke direkte av den planlagte vindparken. Grunnet kort avstand og topografiske forhold forventes vindmøllene å bli godt synlige fra kulturmiljøet. Kulturmiljøet ligger nede ved sjøen og veier, trafostasjon og servicebygg forventes i noe mindre grad å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder både anleggs- og driftsfasen.

Anleggsfase: Liten negativ

Driftsfase: Liten negativ

7.1.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Små negative konsekvenser -

Driftsfase: Små negative konsekvenser -

7.2 Kulturmiljø Kjerringmyran

7.2.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 700 meter øst for planområdets nordøstlige grense og berøres ikke direkte av den planlagte vindparken. Grunnet kort avstand og topografiske forhold forventes imidlertid flere av vindmøllene å bli synlige fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i mindre grad å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell

innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder både anleggs- og driftsfasen.

Anleggsfase: Liten negativ

Driftsfase: Liten negativ

7.2.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige til små negative konsekvenser 0/-

Driftsfase: Ubetydelige til små negative konsekvenser 0/-

7.3 Kulturmiljø Storhaugen

7.3.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger godt over en km nord-nordøst for planområdet og berøres ikke direkte av den planlagte vindparken. Grunnet forholdsvis kort avstand samt topografiske forhold (kulturmiljøet ligger på en høyde) forventes flere av de planlagte vindmøllene å bli synlige fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i mindre grad å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken og tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.3.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Ubetydelige til små negative konsekvenser 0/-

Figur 19: Utsikt fra Storhaugen mot planområdet. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.

7.4 Kulturmiljø Wintherberg

7.4.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i overkant av 1,5 km nord for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Grunnet forholdsvis kort avstand og topografiske forhold forventes vindmøllene, da særlig vindmøller nord i vindparken, å synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i liten grad å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.4.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Ubetydelige til små negative konsekvenser 0/-

7.5 Kulturmiljø Hov

7.5.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 2 km nordøst for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Det er forholdsvis kort avstand mellom vindpark og kulturmiljø. Hoven ligger imidlertid sør for Hov og dette fjellet forventes å delvis skjerme for visuell innvirkning. Vindmøllene lengst nord i vindparken vil trolig likevel kunne synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i liten grad å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.5.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Små til middels negative konsekvenser -/-

7.6 Kulturmiljø Silsandnes

7.6.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i overkant av 2 km nordøst for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Hoven ligger sør-sørøst for kulturmiljøet og dette fjellet forventes å i stor grad skjerme for visuell innvirkning. Imidlertid vil vindmøllene lengst nord i vindparken trolig kunne

synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes ikke å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.6.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Ubetydelige til små negative konsekvenser 0/-

7.7 Kulturmiljø Arvika

7.7.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 2,8 km nordøst for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Fjellet Hoven ligger sørvest for kulturmiljøet og forventes å i stor grad skjerme for innsyn til den planlagte vindparken. Tiltaket forventes ikke å medføre endringer av betydning for kulturmiljøet. Dette gjelder både anleggs- og driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Ingen

7.7.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Ubetydelige 0

7.8 Kulturmiljø Saupstad

7.8.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 3,5 km øst-nordøst for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Hoven ligger vest for kulturmiljøet og forventes å skjerme for innsyn til nordlige deler av vindparken. Vindmøller i sørøstlig del av planområdet forventes imidlertid å kunne synes fra kulturmiljøet. Dette gjelder eksempelvis vindmølle 17 (jf. nummerering figur 5) ved Sinesvatnet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes ikke å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.8.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Små negative konsekvenser -

Figur 20: Utsikt fra myrene på Saupstad mot østre deler av planområdet.
Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.

7.9 Kulturmiljø Nyheim

7.9.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 3,5 km øst for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Vindmøller i vindparkens sørlige deler forventes å kunne synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg vil trolig ikke synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.9.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Små negative konsekvenser -

7.10 Kulturmiljø Vinje

7.10.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i overkant av 4 km øst for planområdet til Gimsøy Vindpark og berøres ikke direkte av tiltaket. Det er for en stor del lavereliggende myrområder mellom planområde og kulturmiljø og det forventes at vindmøller, spesielt i øst i vindparken, kan komme til å synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg vil trolig ikke synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.10.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Små til middels negative konsekvenser -/-

7.11 Kulturmiljø Vinjevika

7.11.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i underkant av 5 km øst for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Områdene mellom kulturmiljø og planområde består for en stor del av lavereliggende myrområder og vindmøller, spesielt møllene i øst i vindparken, kan komme til å bli synlige fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg vil trolig ikke synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.11.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Små negative konsekvenser -

7.12 Kulturmiljø Amundstad

7.12.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 5,5 km øst for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Vindparken forventes ikke å bli synlig fra kulturmiljøet. Tiltaket forventes ikke å medføre endringer av betydning for kulturmiljøet.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Ingen

7.12.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Ubetydelige 0

7.13 Kulturmiljø Gimsøysand

7.13.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i overkant av 5,5 km øst for planområdet til Gimsøy Vindpark og berøres ikke direkte av tiltaket. Vindparken forventes i liten grad å bli synlig fra kulturmiljøet. Tiltaket forventes ikke å medføre endringer av betydning for kulturmiljøet.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Ingen

7.13.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Ubetydelige 0

7.14 Kulturmiljø Gimsøysand sør

7.14.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 6 km øst for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Vindparken forventes ikke å synes fra kulturmiljøet. Tiltaket forventes ikke å medføre endringer av betydning for kulturmiljøet.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Ingen

7.14.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Ubetydelige 0

7.15 Kulturmiljø Raet

7.15.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i overkant av 2 km øst-nordøst for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Områdene mellom kulturmiljø og planområde består for en stor del av lavereliggende myrområder. Grunnet forholdsvis kort avstand samt topografiske forhold forventes vindmøller i store deler av planområdet å kunne synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i liten grad å synes. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.15.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Små til middels negative -/-

Figur 21: Utsikt fra raet vest for tunanlegget og vestover myrene mot planområdet.
Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.

7.16 Kulturmiljø Bjerkvik

7.16.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i overkant av 3 km øst for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Områdene mellom kulturmiljø og planområde består for en stor del av lavereliggende myrområder. Vindmøller i store deler av planområdet forventes å kunne bli synlige fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i liten grad å synes. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.16.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Små negative -

7.17 Kulturmiljø Oppigård

7.17.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i underkant av 3,5 km øst for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Områdene mellom kulturmiljø og planområde består for en stor del av lavereliggende myrområder. Vindmøller i vindparken vil trolig kunne synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i liten grad å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken og tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.17.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelige 0

Driftsfase: Ubetydelig til små negative 0/-

7.18 Årrstranda

7.18.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i overkant av 0,5 km fra planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Grunnet kort avstand og topografiske forhold forventes vindparken, da både vindmøller og til

dels infrastruktur i planområdet, å kunne synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder både anleggs- og driftsfasen.

Anleggsfase: Liten negativ

Driftsfase: Liten negativ

7.18.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Små negative -

Driftsfase: Små negative -

7.19 Rødholmen

7.19.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 0,5 km sør for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Grunnet kort avstand og topografiske forhold forventes vindparken, da både vindmøller og til dels infrastruktur i planområdet, å kunne synes fra kulturmiljøet. Gravholmen ligger i Sundklakkstrømmen med vidt utsyn i alle retninger og en eventuell vindpark kan komme til å dominere deler av kulturmiljøets omgivelser. Kulturmiljøet vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken gjennom visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder både anleggs- og driftsfasen.

Anleggsfase: Liten negativ

Driftsfase: Liten negativ

7.19.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Små til middels negative -/- -

Driftsfase: Små til middels negative -/- -

7.20 Kulturmiljø Hestøya

7.20.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger rett i overkant av 2 km sørøst for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Det er forholdsvis kort avstand og åpent hav mellom kulturmiljø og planområde, og det forventes at vindparken vil være godt synlig fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken gjennom visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder både anleggs- og driftsfasen.

Anleggsfase: Liten negativ

Driftsfase: Liten negativ

7.20.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Små til middels negative -/- -

Driftsfase: Små til middels negative -/- -

7.21 *Kulturmiljø Sundklakk*

7.21.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 5 km sørøst for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Kulturmiljøet ligger ved Sundklakkstrømmen og det er delvis åpent hav mellom kulturmiljø og planområde. Topografiske forhold, bl.a. en rekke mindre øyer i Sundklakkstrømmen, forventes å i stor grad skjerme for innsyn til vindparken. Tiltaket forventes ikke å medføre endringer av betydning for kulturmiljøet. Dette gjelder både anleggs- og driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Ingen

7.21.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Ubetydelig 0

7.22 *Kulturmiljø Haugen*

7.22.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 2,2 km sør-sørøst for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Området mellom kulturmiljø og planområde består for en stor del av åpent hav. Vindmøller i vindparken forventes å kunne synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i liten grad å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.22.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Ubetydelig til små negative 0/-

7.23 Kulturmiljø Strandhaug

7.23.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i underkant av 2 km sør for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Området mellom kulturmiljø og planområde er for en stor del åpent hav. Vindmøller i vindparken forventes å kunne synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i liten grad å bli synlige fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.23.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Ubetydelig til små negative 0/-

7.24 Kulturmiljø Grundstad

7.24.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 2,5 km sør-sørvest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Området mellom kulturmiljø og planområde består for en stor del av åpent hav og vindmøller forventes å kunne synes fra kulturmiljøet, særlig fra strandnære områder i kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i liten grad å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.24.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Små negative -

7.25 Kulturmiljø Lyngedal

7.25.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i overkant av 4,5 km sør-sørvest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Kulturmiljøet ligger innerst i Lyngedalspollen og topografiske forhold forventes å skjerme noe for visuell innvirkning. Enkelte vindmøller i vindparken kan likevel komme til å bli synlige fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes ikke å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken, men trolig ikke i et slikt omfang at det medfører endringer av betydning for kulturmiljøet. Dette gjelder både anleggs- og driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Ingen

7.25.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Ubetydelig 0

7.26 Kulturmiljø Risjorden

7.26.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i overkant av 5 km sørvest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Risjorden ligger i en vik og et høydedrag like nordøst for kulturmiljøet forventes å skjerme for indirekte innvirkning. Tiltaket forventes ikke å medføre endringer for kulturmiljøet. Dette gjelder både anleggs- og driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Ingen

7.26.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Ubetydelig 0

7.27 Kulturmiljø Limstrand

7.27.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 4 km sørvest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Like nordøst for kulturmiljøet ligger et nes. Neset består for en stor del av lavtliggende myrområder med enkelte høydedrag, men området forventes likevel å skjerme noe for indirekte innvirkning. Enkelte vindmøller kan likevel komme til å bli synlige fra kulturmiljøet.

Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes ikke å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken, men trolig ikke i et slikt omfang at det medfører endringer av betydning for kulturmiljøet. Dette gjelder både anleggs- og driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Ingen

7.27.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Ubetydelig 0

7.28 *Kulturmiljø Solvoll*

7.28.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 4 km sørvest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Kulturmiljøet ligger i sørvest på et nes hvor flere lave høydedrag (Neshaugen og Storhaugen) forventes å skjerme for innsyn til vindparken. Vindparken forventes ikke å synes fra kulturmiljøet og tiltaket vil trolig ikke berøre kulturmiljøet indirekte. Tiltaket forventes ikke å medføre endringer av betydning for kulturmiljøet. Dette gjelder både anleggs- og driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Ingen

7.28.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Ubetydelig 0

7.29 *Kulturmiljø Stormoen*

7.29.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 3,2 km sørvest for planområdet og berøres ikke av tiltaket. Kulturmiljøet ligger innerst på et nes som for en stor del består av lavtliggende myrområder med enkelte høydedrag. Høydedragene forventes imidlertid i liten grad å skjerme for innsyn til vindparken og vindmøller kan komme til å bli synlige fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes ikke å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.29.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Ubetydelig til små negative 0/-

7.30 *Kulturmiljø Heinestad*

7.30.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i underkant av 3,2 km sørvest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Kulturmiljøet ligger i nord på et nes og det er for en stor del åpent hav mellom planområde og kulturmiljø. Topografiske forhold forventes i liten grad å skjerme for indirekte innvirkning og vindmøller kan komme til å bli synlige fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes ikke å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.30.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Ubetydelig til små negative 0/-

7.31 *Kulturmiljø Storøya*

7.31.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i underkant av 3 km sør-sørvest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Det er åpent hav og fri sikt mellom kulturmiljø og planområde. Det forventes at en rekke av de planlagte vindmøllene vil være synlig sett fra Storøya. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i liten grad å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.31.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Ubetydelig til små negative 0/-

7.32 Kulturmiljø Båtneset

7.32.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 2,7 km sørvest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Kulturmiljøet ligger helt i sørvest på Båtneset og topografiske forhold kan skjerme noe for indirekte innvirkning. Vindmøller i vindparken kan likevel komme til å synes. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes ikke å synes fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.32.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Ubetydelig til små negative 0/-

7.33 Kulturmiljø Osvold

7.33.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 2,8 km sørvest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Det er åpent hav og fri sikt mellom kulturmiljø og planområde, og det forventes at en rekke av de planlagte vindmøllene vil kunne synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i liten grad å bli synlige fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.33.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Ubetydelig til små negative 0/-

7.34 Kulturmiljø Smedvika indre

7.34.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 2,5 km vest-sørvest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Kulturmiljøet ligger på vestsiden av Sundklakkstrømmen og det er fri sikt til planområdet på østsiden av denne strømmen. Det er åpent hav og fri sikt mellom kulturmiljø og planområde, og det forventes at en rekke av de planlagte vindmøllene vil kunne synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i mindre grad å bli synlige fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.34.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Små negative -

Figur 22: Utsikt fra Smedvika ved Sundklakkstrømmen mot planområdets vestlige deler.
Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.

7.35 Kulturmiljø Smedvika ytre

7.35.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 2,3 km vest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Kulturmiljøet ligger på vestsiden av Sundklakkstrømmen og det er fri sikt til planområdet på østsiden av Sundklakkstrømmen. Det er åpent hav og fri sikt mellom kulturmiljø og planområde, og det forventes at en rekke av de planlagte vindmøllene vil kunne synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i mindre grad å bli synlige fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken og tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.35.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Små negative -

7.36 Kulturmiljø Valle

7.36.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 1,6 km vest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Kulturmiljøet ligger på vestsiden av Sundklakkstrømmen og det er fri sikt til planområdet på østsiden av Sundklakkstrømmen. Det er åpent hav og fri sikt mellom kulturmiljø og planområde, og det forventes at en rekke av de planlagte vindmøllene vil kunne synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i mindre grad å bli synlige fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.36.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Små negative -

7.37 Kulturmiljø Halsan

7.37.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 1,7 km vest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Det er åpent hav og fri sikt mellom kulturmiljø og planområde, og det forventes at en rekke av vindmøllene vil kunne synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i mindre grad å bli synlige fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.37.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Ubetydelig til små negative 0/-

Figur 23: Utsikt fra Rekaldalen ved Sundklakkstrømmen mot vestlige deler av planområdet.
Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.

7.38 Kulturmiljø Rekaldal

7.38.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 1,8 km vest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Det er åpent hav og fri sikt mellom kulturmiljø og planområde, og det forventes at en rekke av vindmøllene vil synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i mindre grad å bli synlige fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne

berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.38.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Små negative -

7.39 *Kulturmiljø Breiteigen*

7.39.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i underkant av 2 km vest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Det er åpent hav og fri sikt mellom kulturmiljø og planområde, og det forventes at en rekke av vindmøllene vil kunne synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i mindre grad å bli synlige fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.39.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Ubetydelig til små negative 0/-

7.40 *Kulturmiljø Auran*

7.40.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger omkring 3 km nordvest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Det er åpent hav og fri sikt mellom kulturmiljø og planområde, og det forventes at en rekke av vindmøllene vil kunne synes fra kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i liten grad å bli synlige fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.40.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Små negative -

7.41 Kulturmiljø Kvalnes

7.41.1 Omfangsvurdering

Kulturmiljøet ligger i underkant av 4 km nordvest for planområdet og berøres ikke direkte av tiltaket. Kulturmiljøet ligger i vest på Kvalneset og topografiske forhold forventes å skjerme noe for innsyn til vindparken. Vindmøller i vindparken kan imidlertid komme til å synes fra deler av kulturmiljøet. Adkomstveier, trafostasjon og servicebygg forventes i liten grad å bli synlige fra kulturmiljøet. Kulturminneverdier vil indirekte kunne berøres av den planlagte vindparken grunnet visuell innvirkning. Tiltaket forventes å i noen grad kunne påvirke kulturmiljøet i negativ forstand. Dette gjelder særlig driftsfasen.

Anleggsfase: Ingen

Driftsfase: Liten negativ

7.41.2 Konsekvensvurdering

Anleggsfase: Ubetydelig 0

Driftsfase: Små negative -

Figur 24: Utsikt mot Hoven sett fra Kvalnes. Foto: Elin Rose Myrvoll 2005.

7.42 Sammenfatning av verdi-, omfangs- og konsekvensvurdering for Gimsøy Vindpark

Verdi-, omfangs- og konsekvensvurdering for Gimsøy Vindpark					
Kulturmiljø	Verdi	Omfang Anleggsfase	Omfang Driftsfase	Konsekvens Anleggsfase	Konsekvens Driftsfase
Vik	Middels	Liten negativ	Liten negativ	Små negative -	Små negative -
Kjerringmyran	Liten	Liten negativ	Liten negativ	Ubetydelig til små negative 0/-	Ubetydelig til små negative 0/-
Storhaugen	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Wintherberg	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Hov	Stor	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små til middels negative -/- -
Silsandnes	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Arvika	Liten	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Saupstad	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Nyheim	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Vinje	Stor	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små til middels negative -/- -
Vinjevika	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Amundstad	Liten	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Gimsøysand	Stor	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Gimsøysand sør	Liten	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Raet	Stor	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små til middels negative -/- -
Bjerkvik	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Oppigård	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Årrstranda	Middels	Liten negativ	Liten negativ	Små negative -	Små negative -
Rødholmen	Stor	Liten negativ	Liten negativ	Små til middels negative -/- -	Små til middels negative -/- -
Hestøya	Stor	Liten negativ	Liten negativ	Små til middels negative -/- -	Små til middels negative -/- -
Sundklakk	Liten	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Kilvik	Liten	-	-	-	-
Haugen	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Strandhaug	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Grundstad	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Storvika	Liten	-	-	-	-
Lyngedal	Liten	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Risjorden	Liten	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Limstrand	Middels	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0

Sollvoll	Liten	Ingen	Ingen	Ubetydelig 0	Ubetydelig 0
Stormoen	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Heinestad	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Storøya	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Båtneset	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Storneset	Liten	-	-	-	-
Osvold	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Smedvika indre	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Smedvika ytre	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Valle	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Halsan	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Rekdal	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Breiteigen	Liten	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Ubetydelig til små negative 0/-
Auran	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -
Kvalnes	Middels	Ingen	Liten negativ	Ubetydelig 0	Små negative -

Figur 25: Sammenfatning av verdi-, omfangs- og konsekvensvurdering.

Det planlagte tiltaket berører ingen kulturmiljø direkte, men til sammen 32 av 44 kulturmiljø i influensområdet forventes påvirket i negativ forstand. Dette gjelder alle 32 kulturmiljø i driftsfasen, mens kun 5 kulturmiljø forventes påvirket i negativ forstand også i anleggsfasen. Forventede negative konsekvenser er tilknyttet visuell innvirkning. Den planlagte vindparken tenkes anlagt ved Sundklakkstrømmen, i et lavereliggende område på Gimsøy. Vindparken forventes derfor å være godt synlig fra omkringliggende områder. Omfanget av innvirkning minker med avstand og, stedvis, topografiske forhold.

8 Avbøtende tiltak

Det er per i dag ikke kjent kulturminner, verken automatisk fredete eller nyere tids kulturminner, innenfor planområdet. Gimsøy Vindpark vil derfor ikke direkte berøre kjente kulturminneverdier. Området er imidlertid ikke systematisk gjennom søkt for kulturminner. Det anbefales derfor at planområdet undersøkes for kulturminner i forbindelse med oppfyllelse av undersøkelsesplikten jf. kulturminnelovens § 9.

Det kjennes en rekke kulturminner, både automatisk fredete og nyere tids kulturminner, i tiltakets influensområde. Tiltakets forventede negative konsekvenser er tilknyttet visuell innvirkning, men alvorlighetsgraden varierer avhengig av avstand og, stedvis, topografiske forhold. Gimsøy Vindpark tenkes anlagt i et lavereliggende område ved Sundklakkstrømmen og forventes derfor å være godt synlig innenfor et større område. Planområdet og områdene omkring er for en stor del lavereliggende, åpne flate områder. Grunnet de topografiske forhold samt vindmøllenes høyde vil det trolig ikke la seg gjøre å bruke terrenget, dvs. vindmøllenes plassering i terrenget, for å skjerme for visuell innvirkning på områdene omkring. Det anbefales at det velges en vindmølletype som er av de lavere, eksempelvis 100 m høye og ikke 150 m høye vindmøller. Dette vil først og fremst kunne dempe omfanget for kulturmiljø på en viss avstand.

9 Kilder

Skriftlige kilder

Armstrong, Niall 2004: *Gamle veger og vegfar i Nordland fylke. Spor etter ferdsel fra middelalder og jernalder på Vestvågøya og Gimsøya*. Upublisert hovedfagsoppgave. Universitetet i Tromsø

Bertelsen, Reidar 1985: *Lofoten og Vesteråls historie. Fra den eldste tida til ca. 1500 e.Kr.* Kommunene i Lofoten og Vesterålen

Bottolfsen, Øystein 1995: *Lofoten og Vesteråls historie. 1700-1837. Fiskerbondesamfunnet*. Kommunene i Lofoten og Vesterålen

Hansen, Lars Ivar & Bjørnar Olsen 2004: *Samenes historie – fram til 1750*. Cappelen Akademisk Forlag

Holdø, Eline 2004: *Samer og bummen i Vesterålen – en analyse av problemer ved arkeologisk forskning på identitet*. Upublisert hovedfagsoppgave. Universitetet i Tromsø

Johansen, Olav Sverre 1990: Synspunkter på jernalderens jordbrukssamfunn i Nord-Norge. *Stensilserie B nr 29*. Universitetet i Tromsø

Lindbekk, Kari 1978: *Lofoten og Vesteråls historie. 1500-1700. Det lå muligheter i strevet*. Kommunene i Lofoten og Vesterålen

Lofotkraft Vind AS 2005: Gimsøy Vindpark – melding

Nilsen, Gørill 1997: Jernaldernaust på Vestvågøy i Lofoten. *Stensilserie B, 1997 nr 49*. Universitetet i Tromsø

Nordland fylkeskommune 2008: *Kulturminneplan for Lofoten. Utvalgte nasjonalt og regionalt viktige kulturminner i Lofoten*. Tapir akademisk forlag

Riksantikvaren 2003: Kulturminne og kulturmiljø i konsekvensutgreiingar. *Riksantikvarens rapporter, Nr. 31, 2003*

Simonsen, Povl 1991: *Fortidsminner nord for polarsirkelen*. 2. utgave 1991. Universitetsforlaget

Thuestad, Alma 2005: Rapport Arealplan 09/05. *Vindkraftverk på Gimsøy. Kulturminner og kulturhistorie på Gimsøy, Vågan kommune*. Upublisert oppdragsrapport

Thuestad, Alma, Kristin Os og Elin Rose Myrvoll 2009: NIKU Oppdragsrapport 115/2009. *Fylkesdelplan – vindkraft i Nordland. Utredning for deltema kulturminner og kulturmiljø*. Upublisert oppdragsrapport

Nettbasert informasjon

Askeladden 2010

<http://askeladden.ra.no>

Nordland fylkeskommune 2010: *Fylkesdelplan Vindkraft 2009-2021*. Høring.

<http://www.nfk.no/Filnedlasting.aspx?MId1=515&FilId=5107>

NVE Konsesjonssaker på høring 2010

<http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vindkraft/?soknad=1298&stadium=1&type=56>

SEFRAK (Sekretariatet for registrering av faste kulturminner i Norge). Statens bygningsregister (GAB). Statens Kartverk

Vågan kommune 2010

<http://www.vagan.kommune.no/PortalPublisher/ResourceServlet?id=c373e91b2a8f4110713400110a301467>